

چالک

زماره ۱

سالی یه کدهم

یه ک شمه ۲۰ نیسان ۱۹۶۹

تو فاریگی همه‌فانه‌ی گشته‌یه

chalakmuhamad@gmail.com

رەھە تەقىي بىنە حالدى رزگارى

خويند دوارانى خوشمويىست
 خاستمان وا بۇو، رزگارى مان
 وەك يەكى لە بەرھەمە كانى رەوشىن
 بىرانى شورشىگىرى يىشكەۋۆسى
 كورد، ئەلە بەرگىكى جواتقىر و سە
 شىوه يەكى قەمشەنگ تر پېشكەشىن
 بىكىندايە.

* بەلام داخە كەم گىروغۇرتى چاھەمەنى
 كوردى، گازىكى زۇرى گرددەسەز
 ئەھىدى كەنھەقىزىن وەك خۇمان ئەھەن
 وىست رووتان تى يېكىن،
 ئەھەشە هوى زۇر ھەلە و كەنم
 و كۈرى ئە نۇرسىيەكانى ئەم
 ژمارە يەدا ئە بىيىن.

* لە مەودۇوا بە يارمەتى رەوشىن
 بىرانى مىيالىتەگەمان ھىروادارىن كە
 بەرھەمەيىكى ئەمۇغان ھەپى جىڭەنى
 رەزامەندى و يەستىد كەنلى كەمەلاتى
 خەلکى بىت، بۇ تووانا كەمەمى
 ئىستاماتىدە ھەر ئەھەنەغان لە
 دەست ھات بە تەمائى ئەھەنەغان لە
 ژمارە كانى داھانورا، گۇقاھەگەمان
 تەللى ياسى ترى تىبا بى لە ياسەن
 مىزۈرى كورد، ئى كولىنەمەھى
 كوردىيەتى، ياسى كېيكار و جوتىاز،
 ئەددب و ھەنەر، وەرزىش و تىارى
 تىيىرى، دەنگ وباس ولىدۋاتىسى
 بىووداوه كانى جىھان و نىساوه وەھى
 ولات.....
 سا ئىتىر دەس لە دەس وېشت بىسە
 ھىزى تەللى كوردى مەزن.

گۇقاھەكى ھەفتانە كەشتى يە

خاوهنى ئېمتىيان:

ئە وشىروان مەستەفا

سەرەنۇسىسى:

پارىزەر شازاد صائىب

ناونىسا ۵

سلەيمان-گۇقاھەزگارى

تەلەفۇز ۴۷۴

ئابۇونەي بەشدار بۇون

بۇ سالىيەك ۳/۵۰۰ دىنار

بۇ شەش ماڭك ۱/۷۵۰ دىنار

زگاری دسته وه کوری خه بات

نهم جارهش و دسته استود به کومه لاکانسیدن جدھری خەلکی کوردستان
پەشی «النور» بکات شەرووناک کردنه وەی دېگەی خەلقی سورشگیرانه بسو
کومەلانی خەلکی چو ساوهی کوردستان، کە دەمیکە بخونى گەشى شەھیدانى
نەمرمان نەخشەگەی کېشاوه .

نهم جارهش زگاری پشتەستود به کومه لاکانسیدن جدھری خەلکی کوردستان
وە لە بیساوی ھیتائەدىنات و نامانچە کانیاندا دیتە وەکوری خەبات تاكو هساو
بەشى بکات لەپترو چاکتسىر بلاو کردنەوەی بىر و باۋرى پېشىگە و توائىھى پارتسى
پېشەپۇي خەلکى کوردستان بارىتى دېمۇگەرانى کوردستان . تاكو ھاوبەشى بکات لە چاکتسى
ھوشپىگەر دەنە وەی گربەكاران جوتىاران و دەنچەدرانى گەله کە مەسان وە لىسە پەسر
پەرزگەر دەنەوەی ئاساستى زانبارى سېپەشى و چىنیايدىنى و ناشتمانى و کومەلايدىنى يسان دا ، وە
لەچاکتسىر دېسواڭر دەنسىنى و ئىمنانى كۈردى كوردستان و ئاسانلىقان بەڭەلى كورد ،
وە باشىتر ئاشكراڭىن دەيدارى كەردىنى دوسمىت پېشىۋاتى كۈرۈدەيدى يەمەنەن
کە ئەمەش خوى لەخسۇي داشەرتىكى گەتكى سەر كەوتىسى كۈرۈدەيدى يە .

نەشتەنان دا ، ئەممە يەگىغانلى
نەشتەنان بەي دەڭارى خەبات
لەگانلىق بەھەزىز بەنەو کردنى
بەنەزىز قەن پىناھەكەي لەلەھەن
بەكىرىتى بەشادەزۇو ، وەك
بەكى و ھاوبەشى لەخوشتى و
ناخوشىغا ،

● سەلتاندىن و بەجىپەنائىس
داخوازىيەكانى بىرا تۈر كەمان
و كەمايدىنى بە نەتەوايەتسى
يەكتلى تەردا ، وە لە رەگورىشە
ھەلکەنلىق بىرى شوقىتايەتى
و تاكىرىۋەتى نەتەوايەتى و
چىباڭزىدەتى و توائىندە و ،

● وە دەستەپەنائى ماپىسى
دەنچەر كەرسىيە كانى دانلىق بارنى
و بېتەر اوي دېمۇگەرانى و
سەھىپەستى رۇنامىسى و بىلەو
گەزىرۇو و ئەسان ئۇنسىن و
طۇنۇشاقان و ھەققۇچىسىدۇرە
لەئەنەسەن بەكى دەبەغۇر اتسى
لەر بۇھىرە بېشىگە و تۈرگەنلىق
لەلەن ئەرلىق ،

● حەكتىر دېسوا گەزىسى
لېپەن بارىم كەرتوچىلىق من ئۆزى
و بىلەن لەھەختە ئالىيان اۋە
لەشىتىۋان ئەردىنى ھەسەنلىقان

● بە هېيزىرە پەتە و ئەرگەرنى
بىرایەتى و يەكىتى تېكوشانى
تەللى كورد و تەللى عەمەرەپ ،
چۈنكە ھەن ئەم دېگەيە وەھەر
دۇزۇنەتەوەي دوست و بىرَا
بەئاماج و ئازاتە نەتەرايەسى
و دېمۇكەراسىن و
سۇشىياتىساتىنى خۇبان
شاد ئەن ، چۈنكە ھەبىم
بىرایەتى و يەكىتى تېكوشانە
بەكى بىلەن و نەخشەكانى
ئېھىزىر بالزم و كونە پەرسەتلىق
دۇزىمنى ھەر دووچەل ئەخىرت ،
بە هېيزىرە پەتە و گەزىسى
بىرایەتى و يەكىتى تېكوشانى
كورد تۈركەنەن و ئاسىور و
ھەمو دانىشتوانى كوردستان
ھەراق ، تاكو ھەمو ھېمىزە
پېشىگەن تو وە كانى ئەرال
لە ئاو بەزەيدە كى بەكى تىپۇرى
پېشىگە و تۈردا گۇ بىكىنلەسى و
بۈلۈۋەل بېشەۋە دابىقىرى
ھەن بایى ئەللىق ھەراق بەلەن لە
پېشىگە دەلزىپەيگى دېمۇگەرانى
لۇنى دا گەنبايا كۈرۈزىشىنى
لەھافىلى ئۆتۈلۈش ئۇنى ئاشان
لەچواز چىۋەتى پېشەقىيەتن

وا ئەڭتارى وەي مەشخەنلى
دەستى شۇرۇشىگەر ئەنى
كوردستان دىسان شەمۇق
ئەداتەوە شەمەوه زەنگىسى
قۇندارى و تىسانازار دانىس
ئەتەۋايدىتى و چەھەساندەوەي
ھېيشىتەتى لەپىش خىسى دا
رەھمەتلىق .... تا بىچ و
بەتاي دېگەي دەور و سەختى
خەبەتى كومەلانى خەلکىسى
كوردستان دۇونالەك بەتكەن
بۇنەوەي تېكوشەران بىارنىزىت
لەلەدان و ھەلەدىسران و
دىلى ئۇوانان .

زگارى ئەم جارهشىن ھەن
زگارى يەگەي جارى جانانە
سەمەر تۇقادەكەي بارتسى
پېشەپۇي شۇرۇشىگەزى
گۈرۈدەتەتى يە ، ھەر ھەھەن
پەنامى ھەبەتى كەسە « زەڭارى »
لەمەھەن ئەلەپ دەرچەسلىقىسىدە
لەلەپەرەپ ، بەپەنامى زەڭارى كەسە
لەزگارى دېسوانەن ھەر تۇقادى
لەنچەلتەۋات ئەن كوردەتەنلەن ئەنلەن
لەپىزىزە ئەدات بە خەبالى خەنۋى
لەپىتىۋى :

سال

نه گم سعرنج بدهیت ناهه نگه کانی جهانی نه و وزی
نه میال و به راوردی بکه بن له گمل سالانی رابوردو ،
پومن . دهنه که نویت که : اهه نگه کانی نهمالان
گه لیک قه شنگ ترو دل فرین تربوه له چاوسلانی پیشودا .
ووه نه تواین با پیام نعمه نه بوه ، چونکه وکو
همو ولایک نه برازین نهمال حهانی نه ووز نهک نه نیا
له بکورستان خوی یه جوریکی نوی نواندووه و بمن بکره
پالی ره نگینی تارادیه کی باش بوعه بستایش کشاندووه .
لا اانی عمره بله گمل برایانی کورد له فه لووجه و بعفداد
نهندی شوینی تر به شداری نه م خوشی به بون و ناهه نگبان
تیراده :

هوی همه گه وردی نه روله دلسوze کانی نه وانه که
پیشکه وتنه له گیرانی له قوئی نهندیخانه توند
کرا بون له گمل نه وانه که ناهه نگه کانی نهمالان له چاو
دهریده در کرا بیون نیه شاکه
نه وسراهستی وه به لازادی
نه اتو چ نه که نو خمریکی
نه کاری خویان .

زور دلخوشه به وهی که بیو
یه که م جار نه می ژری
ور لانه کیدا زانگایه کسی
گه ورده له ناوجهرگی کورستانه
خشوه ویسته که سیلیمانی
شاری همله و قوریانی
بوی کراوه ته و وقوتایی به کان
له هم سو ناوجه گانی
نه میال گه لی کورد دلخوشه
بیوهی تباراده که نهارام
و نیا بشی همه بیه ، دلخوشه
به وهی که له بیا و بیه کی که م دا
واه له بیوان سالان . بسما و
لیستیان هیناوه .
نه خشانی خهانی ، و
توند بیکه لا و کردنی راستی به
کشتنی یه گانی که زوری سه
موشیالستی علمی له گمل
در خشانی خهانی که مان و خاسیه نه
نزویی گه له که مان و خاسیه نه
تابه تی یه گانی خه باته که می
دا .
ومافی تایه تی خوی همه
نه بی و این بیابتیت و بیدریتی
دلخوشه به وهی که بیه کسی
نه دی لم مانایه خوی
و در گر تبوده و نه و تا خمریکی
بیز هم هیانی نه وانی
تریشیه نیه دلخوشه به وهی

نه لانی تیرده سته و شورشی گه لی گورد ، و بوته
کوتکی ذهنی دوختنی
دیرینی کوردو کورستان .
نیه میالزم و سمنتو
و گوانه برسانی نوکسری
نیمیر بالزم .
● چاکتر موتوه بیه کردنی
کوردانه تی و سوشیالزم
شون شکریانه و سوشیالستی
کردنی دنیا و بزونهه
یشکه و آزوو کانی گه لان .
● پشتیوانی کردنی خهانی
ناو کومه لانی زدحمه تکیش و
زهنجنی خه لک دا .
باشت روون کردنی
منیوی خه باتی گمله که مان
پاراستی خه لیجی عفره بیه له
پیشی ویلانه کانی داگتیر
نه ران .
● پشتیوانی کردنی خهانی
نه از ناورد له بشه کانی تری
زونه نهانه اذی لیمپر بالزم
ر بیزیحر کسنه ران ، دنی
نزا زانه نسه تساواهه تی و
چه مساهه نه وی چیتایه تی ،
وه بو ودده ست هینانی عافی
چاره نووسی خویان .
● چاکتر رسنواکردنی
بزونهه عه شایری یه گورد
فروشنه که می ملا چو بی
با زانی که بوته کوسپیکی
نه ورده لعیگه که نهش کردنی
تیکوشمنه اینی زنگی رذگاری
و دیه موکرانی و سوشیالزم .
کوردانه تی و سه رکم وتنی

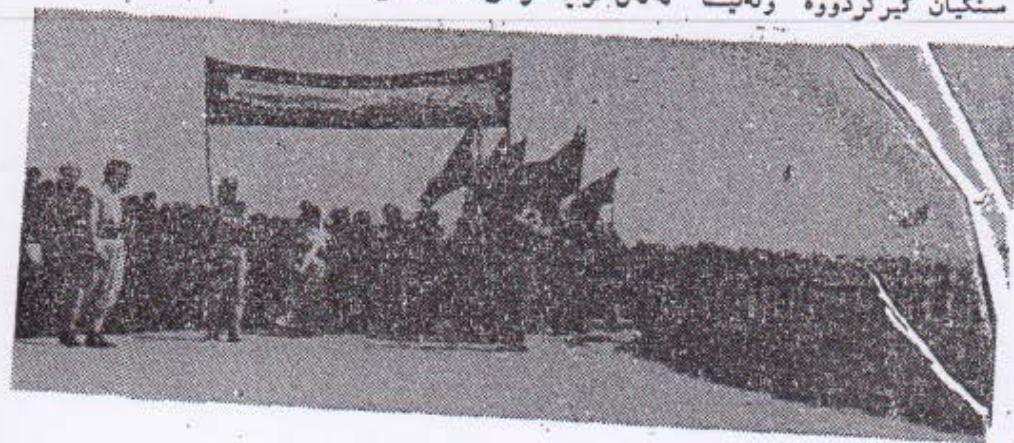
چهارمین نوروز مان چون کرد؟

نه محمدی برایتی . که به لای
نه رده و نه بیت کوردستان
ردهش پوش بیست و له برسه
داتیشن . بهلام ، بی گومان
ئم بیانووهی بازازی مسنه فا
بدلکه به کی زایه جی به ، چونکه
چون نه بیت بومردانی سه رونک
کراون کمردن یارزگاری
عهشیره تیک گهان کسورد
بارگی ردهش بیوش . شی و
نه خوازن .
پهزاره و خه نهت دای بگری
وماده نه دریت چه زنیکی
هاتونه سه نهوده که .
گهان و نیشتمانی ثاهه نگی
روزی بیت روزگاریان بستله
جذونی نهوروز . یکی ریت
بیانووهشی و هکور بسان
بو بیتیری . نه جهونه که
لنه نجام شورشیکی
ام سه ره و مال و شهربان
نه که هر نه بیه روزانه ته
سهرنودی ناهه کی نهوروز .
نه تو اوان . بارانه . نه نساوا
بیتین و جه زنی پی روزه
نمینیت .
دو و هم - نه کردنی جه زن و
ز گیرانی ناهه بگی . لهم
خرشیان نه و نهند و هر سی
کراون کمردن یارزگاری
بان لهم حالته ل اوات
نه خوازن .
ام سه ریشی و پیش و دیان
پی ادا نه همه موی پتیر
دلخویی به که نه گمرت .
برؤسمودی نومیدی زوره
که لمه ولاش مافه کانی تسری
سکه له بیانی ۲۹ / ی حوزه بیان داد
به لینی پی دراوه دیت .
بدرهم .

بهلام : نهودی جی داخه ،
به پیحه وانه نهودی که
له سه ره و با سمان کرد مهوده
گهانی کورد له ناوناوناچانه بی
که تائیشتاش لهزیر چه پوکن
ملاو ملابی به کاندا له تالین
نی ! هر نهیان تو ایوه جه زن .
نهوروز بکن به لکو زورت .
لسانی را بوردوو په .
خه موه خه فهت و ادای .
مجدنیان لی بوبیت نرتون
ما نه . که نه مهش ؟ یه گه ریت هه
بو دوهه و تایه .

یه که م - دا .
کوردستان ل . پیشتوانی
زیردهستی ملا دا به تایه .
چینی جو . ملا دا به تایه .
بیگارو . بیاری ده نجدهن له بهر
هدمه سه رانه و زولم و . وری
کاز . چه شنه هی چه نه .
نه دلا ، له بهر بی ده آمدتی و
سه زاری و کویر هری له بهر
زدواری ناش رو ب و نه سازاده
نانه و بیان و مهترسی . ان

چه ند دیمه نیک له ناهه بگی نهوروزی سلیمانی

بەرپاکراوی گەورەی نەوتويىنىرىه .
 خۇينياوىدا بەسەر زورداروو
 داگىر كەرو سەتم كارىكى وەك
 (ئەزىدەھاك) دا بەرپاكارانى .
 هەمتوو دانىشتواتىن
 كوردىستان زور چالاڭ نەزانىن
 كە مردى شىخ ئەحمد نەكابە
 يېماوو ئەكتەن جەلزىنى
 نەرورۇز چوتىكە هەر فەرسىكى
 لەلایەن مەلا بوشىخ
 ئەحمدى كاڭى ئېرىزى ،
 فەرسىكى دروو ساختىيە ،
 چۈكە مەلا هەمىشە يەكىسى
 لە ئاوانە كاڭى ئەوه بىۋو
 كەتەمنى كاڭى زورگۇرۇت
 بىستو لەناودا نەمینى يۈئەوهى
 چاڭتىرۇتۇنى دەس بەسەخلى
 بازىز بىرىت .
 هوى ھەرە گەيرەي
 ئەرفەرمانەي مەلا ئەوه بە ،
 سەبارەت بە وهى
 كۆزبەدەستانى حەكمەت
 دانىيان بەجەزىنى نەرورۇدا ناوه
 كەجەزىنىكى نەتەوهى كورددو
 مانە كەشىان راستەخسو
 بىگەلى كورد دانىپا نادە و
 بىاتۇرى مەلابان لەم رووەوە
 بىرۇھ بى گومان مەلا يەم
 شىۋىيە ئەتكى دازىنى بە بەتكو
 دەمارە كائىشى بى كىز ئەمى ،
 چۈنكە بەلاي مەلاوه لەبە
 لەرە خوي بەتەنبا بەوارس و
 سەردىكى كوردىغان نەبوايە
 لەرىي ئەوه وەبەھىنى
 ئەو ماۋانە بىرىايدە كورددو .
 بويە وەك ھەمولايەلە
 بىنىيان ويىتىيان چەسون
 جەماوەرى تىكۈش . بەرى
 ئىلە كەمان لەسەرانى بەرى
 وەلات دا ، لەخانەقىنەوە
 تازاخوو تاخوارووی عىراق
 لە شۇيناتەدا كەخەللىكى دانىيان
 لەخويان و سەرمەللىكى
 ئەرەدى كە پىويىت بىسى
 شايەنى نەرورۇزى پېرۇزى
 كورد بى كەردىيان ، ھيوادارىن
 كەلەسالى داهانوا چەلزىنى
 نەرورۇزى پېرۇز قەشەنگەرە
 رىگ و پىگ تىرىيەت .
 لە سەرائىھى ئەھىپەتىكى

بەتومەل لاۋى ئىش شەمان
 ھەمىشە بىن ئاوات و ئامانجى
 سەندىن مانە رەواڭان سى
 گەلى كورد بەرۇو
 وەچارە سەركەرنى ھەمەو
 كېشە كانى ناوخوبى بەرپاكارى
 ئاشتى و گەتى و گۈي دوستانە
 لابىسەندەر چاڭتىرىپوو ،
 ھەردوونتەۋەدى كوردو
 عەرەب ، وەبەك خەستىم ،
 توامى ھەمولايەلە دىزى
 ئېمپەريازىم و كونە بەرسىتى
 وېلانە كاڭى بەمەرجى
 سەرەكى دانادە ، بويەتى
 راندەيدە كى زور سەركەرتىوو
 بورە وەپتە سەركەرتىوو
 ئەبىت وە ھەرەوەھا كە كلىكى
 ئازى بەھەرددو نەتەوە
 گىيانىدەوە ، وەلەوانەي
 بېچەوانەي ئەوجولابىدە
 بەبارزىنى مەتەفاسىھەمە
 ھەمىشە تىرىكەوتۇ وەبەك
 كەتۇر بۇون .
 بويە نەرورۇز لەم بارەيەشەوە
 كەلىكى زورى بەنەتەنە كەمان
 كەيانلىدوو چونكە نەرورۇز
 ھەمىشە دوستو
 درەزمنە كەي بوتاقى كەردىتەوە
 واتە ئەوانەي دىزى نەرورۇز
 بۇون راستەمۇخۇ دۈزىتى
 كوردىش بۇون .
 ئەم رۈزى پېرۇزە ئەكانەوە ، - ئەم
 لەلایەكى تارىكى ئەندا
 لەخوشىو ناخوشىدا
 بىگەلى كورد زوون تىرىيەسان
 ئاشكەن ئەكانەوە كەپىنلەيىدا
 بادۇرۇرىنىيەي بويەت .
 وەلەھەيلە سىپاسىيەي
 توربانى و خوفىدا كەردنى داۋە ،

بوجی کورد پشتیوانی گلی

عله ره بی فرهنگستان کارتو

chalakmuhamad@gmail.com

یدکی له شانازی بـ، نـه، کـه، وـزـرـهـ کـانـیـ مـیـزـوـیـ کـوـنـلـیـ لـهـ دـهـورـهـ گـزـنـگـیـهـ کـهـ «ـصـلاحـ الدـینـ اـیـوـیـ» بـوـدـهـ تـسـیـ نـهـ لـخـنـگـیـ نـیـسـلـامـ وـسـهـ لـیـبـیـهـ کـانـهـ هـمـنـهـ جـهـنـگـیـ نـهـ وـ وـرـوـزـهـ بـشـیـوـهـ نـهـ تـوـاـیـهـ کـانـهـ نـهـ گـلـشـیـ کـهـ مـوـگـهـ لـانـیـ مـوـسـلـمـانـ بـوـ دـزـیـ

«ـپـهـلـامـارـدـانـیـ سـهـ لـیـبـیـهـ کـتـشـانـ،ـ بـهـ لـامـ دـیـسـانـ»ـ صـلاحـ الدـینـ «ـبـوـتـهـ مـایـعـیـ شـانـازـیـهـ کـهـ نـهـ وـهـ لـمـتـیـ بـوـ گـلـمـلـیـ کـهـ بـرـدـنـهـ لـلـاـ قـهـرـ لـهـ بـرـ نـهـوـهـ کـهـ قـارـهـ مـانـیـ وـ دـلـیـرـیـ کـورـدـیـ

دـزـیـ دـاـگـیرـ کـهـ کـهـ بـهـ لـامـارـدـهـرـانـ نـهـ دـنـیـادـاـ بـلـاـوـ کـرـدـهـ وـ،ـ بـهـ کـوـلـ بـهـ رـهـوـشـ کـهـ بـهـ خـوـبـیـیـ گـدـشـیـ شـهـهـیـدـانـیـ کـهـ وـرـدـوـعـزـفـبـ نـهـوـهـ مـانـیـ بـهـ کـهـ تـبـکـشـانـیـ کـورـدـ عـدـمـیـ

دـ،ـ آـنـدـ،ـ هـمـرـ وـهـ بـوـ دـنـیـ سـایـ تـرـخـسـتـ کـهـ گـلـیـکـ هـمـیـهـ بـاـنـاوـیـ کـورـدـ بـهـ جـوـرـیـ کـهـ تـنـانـهـتـ تـاـ نـهـ مـسـطـالـانـیـ زـوـبـشـ نـهـ دـرـوـبـیـ سـادـ کـورـدـیـ بـهـ (ـصـلاحـ الدـینـ)ـ ،ـ دـهـ نـهـانـیـ .ـ

گـرـدـشـانـهـ،ـ بـگـرـهـ لـقـبـلـانـدـ خـوـشـخـوـیـ گـورـدـوـ گـورـدـسـتـانـ نـهـ بـیـرـوـایـاـ نـهـهـ کـهـ گـورـدـوـ کـورـدـسـتـانـیـانـ بـیـ یـاـتـبـرـوـ دـابـشـ کـرـاوـونـ .ـ بـوـیـ بـوـونـ وـ چـمـسـپـانـ وـ بـهـکـمـ بـهـ نـیـسـرـائـیـلـ خـوـیـ بـیـرـوـدـایـ دـاـگـیرـکـرـدنـ خـاـکـیـ دـوـرـومـ :ـ نـیـسـرـائـیـلـ کـسـمـ

زـوـیـکـیـ تـرـشـهـوـهـ بـهـ وـكـ خـاـخـاتـهـ رـوـوـ .ـ خـوـارـهـوـهـ ذـوـوـتـیـ نـهـکـیـهـ وـهـ دـوـرـومـ :ـ نـیـسـرـائـیـلـ کـسـمـ

دـولـهـتـیـکـیـ سـهـ مـاـیـهـ دـارـیـ .ـ گـمـلـیـکـیـ تـرـ (ـ کـهـ گـهـلـیـ عـمـرـهـیـ چـلـیـسـهـ .ـ سـهـ رـهـمـایـهـ دـارـیـ (ـ فـلـاسـتـیـنـهـ)ـ وـهـ لـسـمـ سـهـهـیـوـیـشـ بـهـشـیـکـیـ بـهـ بـیـرـوـدـایـ فـاـشـیـسـیـتـهـ وـهـ سـهـمـاـیـهـ دـارـیـ (ـ عـالـیـهـ)ـ چـوـسـانـدـنـمـهـ وـ گـمـلـ دـوـلـهـتـیـ سـهـرـمـایـهـ دـارـیـ درـبـرـانـدـنـ لـهـ خـاـکـیـ خـوـیـ

نـیـسـرـائـیـلـ بـهـشـیـکـیـ (ـ کـهـ گـهـلـیـ عـمـرـهـیـ بـهـلـهـسـتـیـقـیـانـ نـهـ کـوـلـو~نـیـا~لـزـمـی~ نـوـی~ بـوـیـ بـهـ لـهـ خـاـکـ وـ مـالـیـ خـوـیـ حـوـکـمـ نـهـ تـهـیـعـهـ تـهـ دـوـبـقـهـ انـدـوـهـ)ـ وـاتـهـ نـیـسـرـائـیـلـ چـلـیـسـهـیـ نـهـبـیـ بـهـلـمـسـارـ دـهـ دـاـگـیرـکـرـدنـ وـ زـهـوتـ کـرـدنـ وـ رـاهـ وـ نـیـسـتـیـهـمـارـ یـانـهـ رـهـفـتـارـ بـکـاتـ وـ هـمـولـیـاتـ گـلـهـلـانـسـیـ دـوـزـهـلـانـهـ نـاـوـهـرـاـسـبـتـ وـ نـهـنـوـنـیـتـ «ـ نـیـسـرـائـیـلـ کـهـ چـوـهـوـسـهـمـهـیـ نـهـ بـیـرـ وـ دـایـسـهـ بـعـهـوـسـیـیـتـهـ وـهـ وـهـولـیـ فـاـشـیـسـیـتـهـ وـهـ دـاـتـجـیـشـ لـهـ کـهـ دـیـمـرـ بـالـمـ کـهـ گـلـانـیـ لـلـازـدـیـخـوـاـزـیـ نـهـیـاـ بـهـ گـلـانـیـ زـهـوـیـ وـ زـادـیـ تـرـ بـهـ گـلـانـیـ دـهـوـرـیـ کـوـنـهـ کـتـسـسـیـ نـیـسـرـائـیـلـ دـهـوـرـیـ کـوـنـهـ کـتـسـسـیـ بـهـ گـلـانـیـ سـهـرـ کـیـوـشـیـ نـهـجـنـ بـهـ گـلـانـیـ کـهـ تـهـرـیـگـیـ گـهـوـرـهـ لـهـسـلـ دـسـتـیـ نـیـهـنـرـیـلـانـمـ نـهـیـنـیـتـ هـ گـلـیـ تـوـرـدـ دـوـرـسـتـ نـهـ گـافـتـ بـیـرـ وـ زـایـنـهـیـ نـیـسـرـائـیـلـیـانـ لـهـ سـهـرـ دـاـهـزـداـوـهـ سـهـرـخـسـشـ وـهـ نـیـسـرـائـیـلـ وـهـ دـوـزـهـیـکـیـ عـرـهـبـهـ .ـ هـاـوـبـشـ خـبـسـشـ

بـهـ جـاـ ہـمـوـ کـوـرـدـ پـهـدـهـرـیـکـ نـهـبـیـ نـمـ گـهـنـجـیـنـ نـهـتـهـ وـایـهـتـ بـهـ یـلـهـ کـوـشـشـ وـ خـهـبـاـسـ (ـ صـلاحـ الدـینـ)ـ وـهـ بـسـوـیـ بـهـمـیـرـاتـ مـاـوـهـتـهـ وـ بـیـارـیـزـیـتـ وـهـ بـهـشـیـکـیـ بـیـرـوـزـ بـرـانـتـ بـهـ یـلـهـ یـهـمـاـلـیـ یـمـرـ وـ دـهـمـتـ بـهـ گـلـمـ سـهـهـیـوـیـمـهـمـتـ تـیـکـهـلـاـوـهـ کـهـ بـهـ قـاـچـهـوـهـ نـهـجـهـ سـهـرـنـهـ تـوـسـازـهـ بـیـرـوـزـهـیـ نـهـتـهـ وـایـهـتـیـمانـ .ـ

جـگـهـ لـهـوـهـ کـهـخـانـهـتـکـبـ گـوـرـهـیـ کـوـرـدـایـهـتـیـ نـهـکـهـنـ ،ـ تـهـمـ کـوـرـدـایـهـتـیـ بـهـ کـهـ بـهـ بـهـبـرـیـلـزـمـ وـ سـهـبـوـنـیـهـتـیـ دـهـسـتـجـیـشـ دـوـرـمـاـبـهـ گـهـکـسـ سـهـخـشـنـ لـهـکـهـنـ .ـ بـهـ لـامـ وـنـهـبـیـ دـوـرـمـاـهـتـسـنـ سـهـهـیـوـنـیـتـ لـهـ گـلـلـ کـوـرـدـایـهـتـیـ دـاـ هـمـ لـهـمـهـوـهـ هـاـبـیـتـ گـنـهـ سـهـهـیـوـنـیـتـ دـهـسـتـجـیـشـ وـ دـوـسـتـوـ پـهـتـیـوـاـتـ لـیـخـرـنـاـلـزـمـ دـوـرـمـنـهـ دـیـرـیـلـهـیـ گـنـورـدـ وـ

لود و فله سهیان

گورد چی یهتسی به سهله سهله فله سهیانه و
بوجی نهی پشت عمر برسی فله سهیان بکرین و ثایسا
نهی نم پشت گرفته مان بدله و گیان یان هم بو روالت
پرسن

من نهایم و نهی همسو کرده یکی هوشیاریش بلى که
نیمه هه قیکی زورمان هه به بسی ر مسه لیه
فله سهیانه و نهی بدله وبه گیان پشتی عمر برسی
فله سهیان بکرین ! بو !

جاری له پیش همسو شتیکا بزانیں فله سهیان و
مهله لی فله سهیان چسیه !

فله سهیان خوی ه ساروه کو همو یشناپک
سده به است و بیر کمرده که کری گرته ی پیغمبر بال (استعمار) نهی نهیانس بیر لاهه موشن ، یه غصه بدر
له وی یکه ویه سر شادی ایمپراوری یه کانی بعیرتیان ،
و بعده ویه نهیه تیکی ستر ایزی زوری همی بسو
پلاستنی پیغمبر اوری یهت وه راگرتنی یستعمار یم
له همو نهانه وله پیش همو نهاندا و لاپک .
بلله تیکی تیا نهی که ساله های برابر به هبر شن
همو داگیر کمیریکی زورداریه خویش خوی پاراستیه تی .
مهله لی فله سهیان هزار نهوندیه تر یستعمار
به وی قول و در رکاوی بکامه مله یه کی ناسان و سوان
و دیبار ٹاشکرایه ، مهله که نکدی خومانه شماری
به یش روناکی و تاریکی یه هی یهین خبر و شعر ، شعری .
بلله یکه کمزیان و نازادی ازه ولی لاهگل زورداری
داگیر کمیری لیره و بوسان دهر نه کوی که مهله لی
فله سهیان ممهله لی سه رازی گل و رز گساری
نه شتمانی یه ، میله لیک دارای هدق زیان و نازادی و
سیره خوی نیشتمانی نهی خوی نه کات ... لکی !
له داگیر کمرون نم هدقه ، له دوز من همو گه لانی سر
زه من له پیغمبر بالیزم .

بلام وکرو لای همه مان ٹاشکرها بووه یستumar له
همو ولایکدا که پیی تس نه خات جوره نیزامیکی نایین
دایسلر اندوره ، چهور پشتیونیکی بو خست سوی
دول بولس و دیجسوره لیه پیشانیکی بو گل دیوست
گردو روره گه خوی له په نهاده ایتمار پیده وه ، گه ناینی وه بسی
هوویکی این نه لغره بسخداک ، نه زان به په گوا یه گاهزون ره
ظاهریک و هیلویک گله لی این گلرو گلدم و پاچه پارچه پکستک
داگر گلشک نه دستسته دیپوونه کیوی گویه گوندسته
بعرضه انانه یکه نه لایسته . ھشیں نه زانه چوره دا ھکت و نیسته
و نسر ڈائسته مانا جله وی خوش قیان ٹلاد آنے ڈائسته ، جا
له نه نه نستیتیشندانه لیسته که کیکی بول خوی فروسته

برائل و سهیونیت دایه
هرق و سوریندا . جامعمو ... نمیه ستره هرای نه و
هیرش سو پلامار دایکی
لیسرائل بوسیه نه تمهودی
هره ودهم . زیاتیک به گملی
عمره بیمه نه بمشیتیه وه .
کورد نه گلاته ،
کوچک . ناکوای خوی له
عمره بیمه کلته سه بازه
به وی که هاویمشی خهبات
و تریق و چاره نووسن .
همو سترکه و تیکی گملی
هره بیمه ستریمیر بالزرم
و سه هیونت و گونه بمرستی دا
سمو یکمکتله بو گملی گورد
پاچم دوز منه کاتیا . بسے
پیچه و آنه همه نه زیاتیک له
لکی هرده ب پکویت ، لکی
له گلر داییکی نه که ویمه .
پاچم پیشگی نه دام و ایصلی
پاچم سه تاره نه ای این پکتله
نیلاری لیک دیز نه نه که نه داره
پلاری نهار ب عصیانی یه زاره
ب تاییون گه ظاهری نه تمهودی
ڈائسته کیان نه کاتا او ایان و
ایلتیشی خوین له به میانجوونی

خمریکی کو گردنده‌ی چاوه‌نبو هملکیر ساندنسی ناگری
 شهریکی که وہ سرگردہ کاتر سویای یمپریالیزم
 لمسکردنی و بسوردورستکردنی کامب و کیتل و
 تائی جوی و دانائی بیلان . . ریوشون یو نو شمرده
 خوی پیوه نهین له و مختبک وا ته تو چله‌مدا ، - بعلای
 خویله - هیچ گومانی تیانی به که یمپریالیزم هولی
 نهوده‌مدا نه لهستین که بیلانی په لاماری شمردی
 سی بعثی به کم قاعده‌یه‌تی لروزه‌لاتی ناوہراست و نزبکدا
 مسسه‌له که‌ی به نازه‌زوی نهوبو مسله‌حتمی خوی حمل
 بفرست . بمانه‌دا بومان دهره‌که‌یوت « که فه‌لمس - تین
 یاراچتر شمردی کاتی نه لهستین به کان ته‌نزا
 پوچه‌نی پارچه زه‌وی و زارو کیلکه‌یه‌ک نی به که‌یستعماری
 زور ڈار داگیری نه‌کسات ؛ یا ته‌نیا بعابر بے
 دورستکردنی نیشتمانی جوله که یه‌تی به که‌هیونیه‌تی
 خمریکه له نه‌لهمستیندابنیانی بش . . نا ! ، شمردی
 نه‌لهمستین شمردیکه گل‌لهمانه بیروزتر و گه‌وره‌تر ،
 شمردیکه نمک هبر گل‌لاتی مفرص به ته‌نیا بکرہ هدم
 گه‌لاتی لیردهست و نی سوہزیر دستی روزه‌لاتی نزیک
 و ناده‌راست و دور نه‌بکن له گل یمپریالیزم ، له گل
 نه‌هیزه زور داره‌دا ک - نه‌یان چه‌ویسته و بدری
 و ضیجان ته‌بات . بو نه‌هی میلاقه‌ی کوردیه مه‌له‌ی
 نه‌لهمستینه و بزانین بیوسته‌حه‌تیه هدیه بیزانین و له
 بار روشنایی نه‌هقته نه‌جولینه و نه‌ویش نه‌هتنه :
 « برونه‌هی نه‌تازادی نه‌همو دنیادا یه‌ک برونه‌هیه »
 نه‌یان قاره‌مانیکی (نه‌ندویزی) که برامبر
 نیستعماری هولاندی نه‌جنه‌تک ، یانه‌ردیک سی
 (مراکش) که ته‌قلا نه‌دادی بروزگار کردنی گه‌له‌که ،
 لغایر چنکی نیستعماری فه‌رنیه بعابریکی
 نه‌لهمستین که نه‌چی نه‌گیمپریالیزمی بعریسانی
 برونه‌هی سه‌هیونیه‌تی چونکه نازاردادن و نه‌لکه‌تی سا
 بروتی جوله که هم‌مشتیکی که زیاتر خرمتی سه‌هیونیه‌تی
 نه‌کا . « پوشکین (ساواکه سدرگردیه‌که که بی به
 نوباتکه له هم‌که‌یکی که جوانش هلاقه‌ی بی‌نی
 سه‌هیونیسی و یمپریالیزم مان بو ده‌نمکات که نه‌لی !
 نه‌هفه‌ستینه هم‌سوی هی عفره‌بی مازای نه‌هیه
 که وا زوویی یاده‌منگ بسیریانی تاچاری چونکه
 دره‌وه نه‌کمن و کو بسیرچاوی خومانه و نه‌بینین
 وا لمیسر ورده ورده ده‌بان نه‌کمن به‌لام له نه‌لستینکدا
 که بی‌شی زوری جوله که نه‌هاریکاری (تعاون) یک - سی
 سیاسی دوستانه له بی‌نیه جوله که و نینکلیزدا همیشه
 موجود نه‌یی « یعنی خواجه‌ایشکن نه فرمی
 دورستکردنی سه‌هیونیه کاندازاننی مانه‌وه نه‌بندی
 نیستعماره لهر روزه‌لاتی نزیک و ناوہراست و درددا ،
 و به پیچه‌وانه نه‌بوزنی ده‌لته‌یکی وا یعنی حلی
 نه‌سله‌ی نه‌لهمستین بی‌پی‌ی نازه‌زوی خله‌که که کو نه‌ک
 دایکه به ته‌وقی سه‌هی یمپریالیزمدا .
 لهم روزانیه دا که نیستعمار و بازرگانانی شمردی

جا که هه موزاتیم ساز شمردی خله‌لک نه‌لهمستین
 له گل یمپریالیزم شمردی نه‌تازادی به ، شمردی میله‌یکه
 شمردی لیه‌قی زیان و سه‌ریه‌خوی نه‌ک هبر خوی هم‌سو
 میله‌تائی دنیادا بابه هم‌سویه‌به‌ک ده‌تک یلنین :

بی‌زی نه‌لهمستین به سه‌ریه‌خوی و نه‌تازادی .
 پایه دار بیت ته‌قلا گل‌لان لمری نه‌تازادی و
 سه‌ریه‌خوی یانا

بی‌یی که‌یسی کورد و عفره‌بی ، بروخی نیستumar ،
 نه‌زی سه‌هیونیه .

بی‌زی دیموکراتی .

شەھىان سەكەئى رەڭارى

على حەممەدى

chalakmuhamad@gmail.com

لە سالە گەنلىسى ١٩٦٤ - ١٩٦٣ لى پرساوى لقى سەليمانى پارتى بۇو تا چەتكانى بەرزاتى گەنلىكىان . * نزىكمە دوو سال لە زىناتانەكانى بازىانى دا مەيەوه تاسەرەتتاي سالى ١٩٦٦ كە كە لە ماۋەت لە سەر فەرمانى دەس خەتنى مەلا بى سەمر وشوبىن ون كرا . بىنەمالەدى رەزگارى سلاو لە گىيانى ياكى ھەقالى شەھىد عەلى حەممەدى نەكا بى بونەمى دەرچۈونى زەمارەدى يەتكەمى يەوه ، بە تابىھتى كە شەھىدى ناويرا و چەندىسن سال تىشكى روژنامەسى دۇڭارى بە كوردىستان دا بلاو نەگىرددەوه .

داخەزۈرنەرى پارتى دېمەكتەرى كوردىستان . * لە سالە گەنلىسى ١٩٤٦ - ١٩٤٩ مەستۇشى لىپەنەمى ناوجەھى بەغدادى پارتى دېمەكتەرى كوردىستان بۇو ، وە پاشان بۇوه مەستۇلى لقى بەغدا . * سالى ١٩٥٠ ھەمل بېرىدرە بە تەندامى كومىتەتى نازارەتى پاوارتى * لە سالە گەنلىسى ١٩٥١ - ١٩٥٢ لى پرساوى چاپ كەردنى دوڑ نامەمى رەزگارى بۇو بەنھىرىنى كە ئورگانى پارتى بۇو . * سالى ١٩٦١ لە بەندىغانەمى حۆكمەت راي گىرد بۇ نەوهى بېچىتە پىسال شورىش وە بۇو بە غى پرساوى بارتى لە لىيواي مۇصل ،

بۇ كى بۇو لە تىكۈشەرە كۈنەكانى كوردىايىتى ، كە هەر لە سەرەتلىكى ئەنجىتىسى يەوه تىكەلاوى جولانسەوهى سورش ئىرانەى كوردى بۇو . * لە سالە گەنلىسى ١٩٤٤ - ١٩٤٤ يەكى بۇو لە ئەندامە ناسىراو و پىشکەمتووەكانى حىزىسى هيوا ، كە ئەوسا بە هيىزىرىن كۈمەلى سىياسى كوردى بۇو . * يەكى بۇو لە دامەزۈرنەرەكانى حىزىسى رەزگارى كۈيد ، وە ئەسە كۈيونەمەدەي بۇ پىك ھەينانى ئەم حىزىيە كرا لە مالى ئەماندا ئىرىا - ١٩٤٥ * سالى ١٩٦٦ يەكى بسوو لە ئەندامە كانىن كۈنگۈ يېمىسى

«..... همروهها
تیغتباریکی نیستمانی و
مروقیه‌هایی به تهدت همه عسو
لئو بیوهان و هاتیکو
سنه‌قفالنه‌وه دیت که بیوننه‌هه
قولبرانی کلاره توفمو تیزی يه
گلپاری نیشمانی تیزدروی
نیشمان ۳۰۰۰۰ »

نمایی لای سمعه و بخش
ماده‌ی یازدهمین بعثانه‌که ۲۹ ای
حوزه‌بیرانی سال (۱۹۶۶) ، ۵ که
تیادا حکومت خوی بهسته‌وه به
جن بجه گردنی لعوبکی نیشمانی
و مرولنایانی زور گردنک که نهودن
به تمنگ هاين و مشور بواردنی باری
زیان و گوزرانی همبو ته لی .
نه‌مائانیه که برونده تیوریانی
کاره ساهه خوبیاره‌کانی کوردستان .
لیره‌دا و هر له خسروی نم
ماده‌یدا داين به وهدنا لراوه که
له بیوهن و هنبو سنه‌قفالنه‌هه
نه‌باعی شورشی کوردستانی هاتونه‌هه
کایه‌وه بیوهسته يان به دهدگاهه
چوون و گرلنک بیدان خدیه و لمصهی
داناهه بکاریکی نیشمانی و
مرولنایانی ، که له لایلک لهه که‌یه‌لی
که نه‌مانه و دک همبو هاو نیشمانی
پک و له لعاجی کاری توندو تیزی
چهند سالیکوه تووشی زیان بیون ،
نیشان له هاو نیشمانی به‌یه
يان بو لزمربرست به و بیوهی ده
نه‌مانه ده‌سلات و گاریکیان نهبوه
له سر دویشن کاره سانه‌کانی وولات
له ماده‌یدا که شعری لیا بیوه که
نه‌مش خوی له خوی دا شتیک
باشه که گاریه‌دهستان بیوه جوره بیز
پکنه‌وه پاش کوتایی هائتی لدو
شماره بیشنه‌هی که دهست و

دبوره خانلو بعده هزاران
نه‌دات ، هر به بدرچاوی خومانوه
جوولنارو هزاری کوره‌ی بیسروه
نه‌سوانو و خوبیه لاؤه کانی غربه و
کوره‌ی دره‌دهه له‌بینن که لئه
ش‌قاص شاره‌کان دا خربیکی سوال
کردن ، دامست نم و لهه یسان
له‌کنه‌وه ، هنانه‌ته برسی و دوت
و ره‌جالی پائی پیوه ناون که بکنه
پایه‌خت و شاره‌کانی تاوه‌راست و
خوارووی عراق ، هیروه‌ها سه‌دان
خیزان له شهدا نان به‌یا که‌ره کانیان
کوره‌دا و بی‌کس ماوه‌هه به
کوله‌هرگن روزگار له‌بدهه سر ، و
له همبو خوشی و مالکی زیان بیون
و به ناله‌کن بعريوه له‌چن و لئه
همبو کار گوزاری به‌کی کوهملا به‌تی
بس پیشان ، نمه سه‌رهای نه‌وهی
که هزاران کویر دگچ و لیلاج
هدیه که هری به‌که له‌ندامیک یا
چهند لعنسیکی له‌شیان له شورش
دا داناهه و به‌کسما ماهنه‌هه
توانی خو زیاندنیان ته بیه سه‌باره
پاشت بیین ، زوره به‌شدتی یا
کردوه .
ردیکه هیچ کمیک نهبت که
به‌ردی که له کار گوتون و نیشیان
بن تاکری ، بدم جوره به‌نیکاییس
بیگرنی له سرانه‌ری کوره‌دهستان
نه‌ونه ده کسما و هزاری و داماوی
ولن قه‌مواوی هدیه که له بیاس
کردن و زماردن ناید . چا دیساره
لئی کوله‌وهی چونایه زیانی نه‌مانه
شورشی کوردستان به بعده‌دهمان دا
نه‌سته همبو گستیک و کوهملا
نه‌چوپانی جو‌لارلیک نیشمانی بیانه
و مروفا بیانی بالس ..... بدله هر
چولاوه‌هی سوزی دلی خلاکی ، هر
دانه‌نام بعده‌دا که پاره‌تی دالی لعماله
شتیک بیوسن و گاریکی نیشمانی
و من و فایه‌هی به بیس لی بیه ، به‌لکسر
لام دلی کان و سوزه و دلک هامسرو
گاریکی تری له دلایه لغافر لیشی
پک له‌گزی له لسعه بیون و بعال
بی‌دلاوه چی تری ای ده‌ناتیج ، و
چهندیشی له سر بنوسری هبسته‌ی
پکنه‌یه ، بنه‌انه همبو گاریکی که
له مه‌دانی گردده و گل کلدیسا

کەس کۆزرايىش باخ د
گلکە و خانوو بەرەيىان
سووتاوه و دەربىدەر بۇون .
ھ - دابىش كەرنى زەھى
كىستوكالى بە سەر مائى
شەھىدە فەلاجەكاناوە .

و - لە شارەكان دا زەھى
حەكومەتى كە هەيدى بىرى بى
خانەواھى شەھىدە كان وە بە
پارە يارىدىتى يان بىرىت بى
درووست كەرنى خانوو تىادا
وە يا حەكومەت خوى بە هوى
ذالىرە كانى ئاۋاداھانى
ئىسماھە خانوويان بىسو
دروست بىكىت .

(۲) پايھىكى زور بىرىت بى
مىسەلەكدا خەشىخاوه ، بۈيىھە
كەتونان (دازەقىز) وە بىھە
چورىكى زور باشى قراوان بىكىت و
لى تىم كۆر دەسکا خېر خوارى بىھە
(مومنە خېریة) لە ئەغاكان دا
پىكىتەوە محەرەھا لە رووي
پىزەرەدەيەن كەپەنەن دە گۈڭكى
پىزەرى دەيەن دەنەنەن دە ئەنەن
ھەسرو مادەيەكى بىشىكەن دە بىز
بۇونەوە ئاستى زىيانيان بخېتى
ھر دەست .

ئامانە دەلى شى تى تىرىش كە
ھەر وە كۈو و ووتىن بىرىدىتى بىكى
نىشمانى مەرقۇايەن بى ، دىرأىسە
كەرنىكى قۇولى تۈرىت كە دەست
بىكىن دە بىكىن كەرنى كەرنى لىم
خالانى سەرەدە بەرە بەرە دەمىسى
زامە قۇولە كانى تەم دەست سالەي
دا بۇرددو بىلەكانوو بىكەن دە ئەنەن
بىرى بەوانەي كە سەرەرای ئەنەن .

(۱) شەھىدەكان كۆردەستان
ھەر وە كۈو تە كۆزراوانەي . لەشكىرى
عېراق لە دوا ئى كەردنەوددا ئەمسان
گەيدەنە ئە داشتى بىكى كە وە كۈو بىكى
بۇونەنە قۇربانى سېسەتى چەۋەسى
كار بە دەسە كانى بىشى ئېسەت
وە سەرەت دان و وورد بۇنەوە لى ئى
بە باشى دورى لە خات كە شەرى
نۇوانى دود بىرا بۇۋە كە لە نەجمەدى
قۇتابخانەيەن زەقىران و لائەن بىكى
بۇون بەو مەسەلە غادىلە ئەھالىوو و
لە رووي ئى ئەنەكە يېشىتەوە بە خاۋەن
مىسەلەكدا . دەشاخاوه ، بۈيە
تىرىت كار بە دەستان ئەمەرە بى
بىكەن وە لە ئاي ئەزازوودا كۆزراو ،
وەنە شەھىدەكانى كۆردەستان و
ئەوانەن كە لە سۇبا كۆزراوان بەرىتكى
رایان گەن وە بۇ سۈك كەرنى
بارى گەنلە ئە ئەن ئە سەر ئەسلىان
بەمانى خوارەوە هللىن :

أ - بېرىنەوەي مۇچەيەكى
تەقاۇندى بۇ كەس و كارى
شەھىدەكانى كۆردەستان بە
تايەتى بۇ ئۇ و بىنە مالانەي
ھىچ دەرامەتىك و
سەرچاۋەيەكى ئىياندىن ئە .

ب - دوزىنەوەي كار
بۇ كەسواکارى خيزان و متالى
شەھىدەكان و دامەززەنلىن ئە .

ج - دانى مېقدارىكى ئۇ و
تو لە دارادىيە بى (تعويض)
دا ئەراوه بە كەس و كارى
شەھىدەكان .

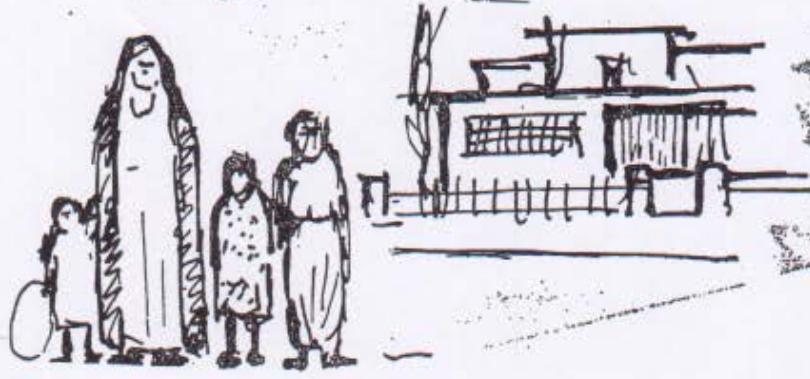
د - بىنە زۆرى (تعويض)
سەرىتكى باشىمان لە بەرەدەمە بەرىن
بىرى بەوانەي كە سەرەرای ئەنەن .

د تېكشانى ناو كۆيى ھەر نۇو گەلى
كۆردو مەرەپ و بە تەنگەنەتىن
ھېمىشە ئەن ئاسانە كەن
عېراق دا و بۈرۈ ئەن بەلام زېتىر لە
پاڭاندە و پەلەنەكان ئېمېرىيالىزىم د
نۇكەرالى ، لە كەننە ئە وۇ گۈمانەوە د
بىرى كاربىددەستان ئەخەپتەوە ...
ئەمانە لە لايەك وە لە لايەكىس
تىرىشەوە هەزەنلە ئەلەكە خوشى
ئەلمىت جى بهىچى كەننە ئەنمە كاربىكى
لېشمانى و مەروقاپىيشە ئە سەر
كەننە ئە ئەن ئەن ئە ئەن ئەن ئەن ئەن
ھەتىپلىر و بېمىزلىن ئەن ئەن ئەن ئەن
لەوانە ئە كەننە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
لېشىك ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
لى كۆلۈنەوە و رى دانان و روېشىن
لە سەر بېزۈلە يەك ئەن ئەن ئەن
بەنۇتىت ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
بەجى ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
دەست ئەلار وەش و رووهەگانى
كۆردەستان بەنەن .

لېرەدا ھەرەرە بە سەرې بەجى
چەند شەك ئەخەپتە ئەن ئەن
كەننە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
ھەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
ھەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
بېلەن بۇ دانلى زور لەم جەنەن خالە
كۆرۈتى پېر ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
دەرگاڭى چۈچۈن ئەن ئەن ئەن ئەن
بىكانوو مائەيەر ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
بۇزۇن دە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
كە دوا رۇزو ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن .

ئىمەش كە داواي جى بهىچى كەننە
لە بەندە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
كە پېشىزى ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
لە كەننە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
چىبازى بىكى زور لە مەنەن ئەن ئەن
لە دۆزماناندا هەنە ئەن ئەن ئەن ئەن
كە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
لە خەنەوە بىن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
بەرزە دەنەنە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
بەنۇتىت ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
لە ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
رۇوي دەسۈزى بىن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن .

له شهزاده لشکری نه بستانه و توده

له لبزارد له و ته کانی سمه روک هاوتسی تونگ

بدات ، نه بی هیزه گه ای به
چندگاره گانمان بی ایزد - بن
وله سر ری و شوینی نسبه و
لشکر روزگاری به گه ای
یه نازایه پیشی خدین که
لبه ردیه تاقیکردنده و که ای
خوی گرتوه وله پال
لشکریکی به هیزا ، هی سزی
نامانی و در را بسته
به هیزی شمان نه بی .

* * *

سمره تمامان نه ویه گه باری
تفه نگ تراسته بک ، وه
هر گیز موله تم تفه نگ نمده بن
پاری نه استه بکات .

* * *

لهمه ره مو نه فـهـران
وسـهـرـبـازـهـ گـانـیـ لـهـ شـکـرـهـ کـمانـ
پـیـوـسـتـهـ هـمـمـشـهـ نـهـ وـهـ بـانـ
لـهـ بـیرـ کـهـ یـمـهـ لـهـ شـکـرـیـ
رـوزـگـارـیـ گـهـ مـهـزـیـنـ ،ـ وـهـ
یـمـهـ هـیـزـیـکـیـنـ پـارـتـیـ

کـومـوـنـیـسـتـیـ چـینـ مـهـزـنـ
سـهـرـکـرـدـهـ بـهـتـهـ نـهـ کـاـ ،ـ بـهـسـیـ
گـومـانـ هـمـمـشـهـ سـهـرـکـهـ بـتوـوـ
نهـبـینـ نـهـ گـمـ هـمـمـوـ کـیـاتـ
پـهـرـدـوـیـ نـهـمـوـزـگـارـیـ بـهـ کـانـیـ
پـارـتـیـ مـانـ کـردـ .

* * *

پـارـاستـنـیـ نـیـشـتـمـانـیـ مـانـ نـاـ
دـیـتـ بـهـ هـیـزـتـرـ نـهـ بـیـ وـحـارـیـکـیـ
کـهـ رـیـگـهـیـ هـیـجـ تـیـمـپـرـیـلـیـسـیـکـ
نـادـهـدـیـنـ پـهـلامـارـیـ وـلـاتـهـ کـهـ مـانـ

پـیـناـوـیـ هـارـیـشـیـ هـیـزـیـ
سـهـرـبـازـیـ دـوـزـمـنـ دـاـ ،ـ گـهـلـیـ
لـهـرـکـیـ گـهـوـرـهـ قـرـیـ لـهـ کـهـوـیـتـهـ
لـهـسـتوـ ،ـ کـهـ پـروـپـاـگـانـدـهـ کـرـدـنـهـ
لـهـ نـاـوـ جـهـمـاهـیرـدـاـ وـرـیـخـتـنـ
وـچـهـکـدـارـکـرـدـنـ وـیـارـمـهـتـیـ
دـانـیـتـیـ بـوـ دـامـزـرـاـنـتـیـ
هـمـمـوـ زـهـلـمـهـ کـاتـیـ بـهـهـ
هـوـشـیـارـیـ وـوـرـیـایـیـ سـهـوـهـ
گـوـیـ رـایـلـیـ دـیـسـلـیـنـ ،ـ وـهـ لـهـ
پـیـناـوـیـ بـهـرـزـهـ وـنـدـیـ کـوـمـلـانـیـ
فرـهـوـانـیـ گـهـلـ وـ بـعـرـزـهـ وـنـدـیـ
تـیـکـرـایـ نـهـهـوـدـدـاـ بـهـ کـیـانـ
گـرـتـوـهـ وـ شـانـ بـهـ شـانـیـ
یـهـکـتـرـیـ جـهـنـگـاـنـ ،ـ نـهـلـ کـهـ
پـیـناـوـیـ بـهـرـزـهـ وـنـدـیـ بـهـ گـیـ
تـایـهـتـیـ چـهـنـدـ کـهـسـیـکـ دـیـارـیـ
کـرـاوـ یـاـ تـاقـیـکـیـ کـمـ دـاـ .
تـهـنـیـاـ نـامـانـجـیـ نـهـ لـهـ شـکـرـهـ
رـاوـهـسـتـانـیـ نـهـبـزـانـهـ بـهـ لـهـ پـالـ
گـهـلـ چـیـنـ دـاـ وـ خـزـمـتـ
کـرـدـنـهـتـیـ بـهـ هـمـمـوـ پـاـکـسـیـ
لـهـ شـکـرـیـ سـوـرـیـشـ هـوـیـهـ کـانـیـ
لـیـ وـیـشـتـ بـوـنـیـ نـهـ بـیـ .

* * *

لـهـ شـکـرـیـ سـوـرـیـ چـنـیـ
کـوـمـهـلـیـکـیـ چـهـکـدـارـهـ نـهـرـکـهـ
سـیـاسـیـ بـهـ کـانـیـ شـورـشـ بـهـ جـیـ
دـشـیـ .ـ نـایـتـ ،ـ بـهـ هـیـجـ جـوـرـیـکـ
لـهـرـکـیـ نـهـ لـهـ شـکـرـهـ بـهـ تـهـنـاـ
لـهـ کـایـهـیـ جـهـنـگـیـنـ دـاـ قـهـتـیـسـ
بـکـرـیـتـ بـهـ بـایـهـتـیـ نـهـ کـانـهـدـاـ ،
کـهـ بـیـسـجـکـهـ لـهـ نـهـرـکـیـ جـهـنـگـیـنـ لـهـ

کوردایه‌تی چیه ؟

کوردایه‌تی تأثیکی میژوویی تایبەتی بو : -

ووته‌یەڭ ٤٤٤٠
به بونەی دەرچۈنی گۇۋارى
(رۆزگارى) ، و پیروز بايسى
لە گشت لايەك نەكەين ،
ئۇمۇيىدەوارىن ئەم گۇۋارەمان
بە يازمەتى ھەممۇ لايەك بېتە
مەشخەلىك بۇ روشنەن
كىرىنەوهى رىي رۆزگارى
نەتەوهى كورد .
بى گومان ئەم گۇۋارە هەر
وە كو گۇۋارىكى روشنەن
كەرهەوهى بىرى نوي .
رېبازى ، دېيارە ئەبى روون
كىرىنەوهى بۇزاندەنەوهى و نزار
كىرىنى ئەدەپى كوردىمان بى .
جا لەم رووهە گۇۋارە كەمان
لە مە دوا بە پشت گېزى
ھەممۇ خۇنيدەوارىك و روشن
پېرىكى خاودەن باودە بە
ئەدەپى مىلى و مروقاياتى
باودەش ئەكانەوهى و ھەممۇ
ئەنوسىنە شورشىگىرانە
ئەقۇزىتەوهى كە ئامانچىسان
خزمەت كىرىنى چەوساوهى
كوردىستان بى . وە لە ھەمان
كاتا گۇۋارە كەمان بەو پەرى
توند و تىزەوه ئەستى بەرەو
رۇوي ئە و پىنۇسى
زەھرا اۋيانە ئىيازىان ھەبى
پېرى چەوت و خەيالىسى
پۇچق بىسەپىن بە سەدر
ئەدەپى نەتەوه كەماندا .
بو ئەوهى ئەدەبە كەمان
بىگەينىشە شان بە شەمسانى
ئەدەبە كانى ترى جىھان ، سا
ھەر بىچ نەبى بىگەينىشە
پەلەمەك شايانتى باس بى ، ئەس
شورشىك لە ناو ئەدەپىسى
كوردى دا بەرپا بىكەيسى .
پۇيىستە ئىبانى شورشىگىرىپىش
حاجىنى تادە و بى كەسىن و
دلدار لىصە گۇرە مەعنائىسا
پېرى ئەپەنەوهى و ئەشمەنەپىنى
پەدەپىن .
ذەنەن بۇ لەم مەبابىستە ئەلەي
لەمىساران و بۇزىان و خاۋالا
پېنۇرسەغان ھېپەتى .

بزوتنەوهى رۆزگارى نەتەوابەتى گەلى كوردىستان .
ئەو بزوتنەوهى سالەھاي سالە لە كوردىستاندا بەبىدا
بۇه بۇ رۆزگار كىرىنى نىشتمانلىك چىڭ داگىز كۈران
و ئېمپېرىالىزم بۇ وە دەستەھەنائى ماۋەكانى نەتەوابەتى
گەلى كورد بە (ماقى چارەنوسى) شەوه - حق تەرىپى
المغىر (۱) . تا گەللى ئىكۈردىش بە ئاسوودەپىسى
دەخوشى لە ولاتى خۇيەدا بەپەرەو پېشکەوتى ،
سپاسى و كومەلايەتلىق و بېشەسازى و كشت و كال
و خۇنيدەوارى و ... هەتدېچى : -

كەواتە كوردایه‌تى وە نەبىھەر ئەم « ھەستە نەتەوابەتى بە
(۲) » پېر لە خوشەۋىتى بە كورد و كوردىستان و
سەرەوهى يەكانى نەتەوابەتى بىت (كە ھاندەريشە بىو
خەبات لە پىناوى ھەنائى دىئەمانچە كانى كەرورد
و كوردىستاندا) بەلكو لە وەتەن ئەم ھەستە نەتەوابەتى بە
لە كوردىستاندا بلاؤپوتەوە (بۇتە هېزىكى مادى)
كوردایەتىنى بۇتە بزوتنەوهى يەكى كارىگە سەر
بزوتنەوهى يەك كە لە مېژوو كوردا دروست بۇ لە ئەنجامى
رۇودا دەگەنە كەن (كەن) . واتە كوردایەتى
پاشان بە دوور و درېزى باسى ئەكەن) . واتە كوردایەتى
بزوتنەوهى يەكى مېژوو كەن . بزوتنەوهى يەك كە تابا ئىسات
و ئامانچە كانى نەتەوابەتى - كەھەستى نەتەوابەتى شېرىپە يەكى
دەرىپىنى يانە - خۇيەسان ئەنۇين وە ھاوبەشى ئەكەن
كېرە هەندن وجوش دانى دا .

لە رۇوي رەگەزىش - مەۋە (رېسىن) يە وە كوردایەتى
ئەمە لە گېيىش كە مەرفە (ئېنسان) لە نەتەوهى كورد
بىت وەھەست بەوە بىكەت كە كە پەكىكە لە نەتەوهى كورد
و خۇي بە كورد بىزانى .

لە ئىتىپىن (كوردایەتى) يە و ئانۇقىسىنى ئاموسىسىنى جەلەل

لالەپسانى

سمه‌ماندنی ماقه نه‌ته و آیه‌ئی

یه‌کانی گه‌لی کورد

ریگه‌ی گه‌شانه‌وهی ثابوری نیشتمانی عراق ئاسان ئه‌کا

یه‌ک لەگنگ توب سەرچه‌کانی گه‌شانه‌وه
گورانی ثابوری بون سی نیستقراری سیاسی و نازام
و ناسایشه، و ب پیچه‌انه‌یه نەمەو سەر قالی گەره نەدەن
لە گورانی ثابوری نیشتمانی وریگەی گه‌شانه‌وهو خەملینی
پیشکەوتئی نەگرن.

لە سەرددەمی جەنگا حکومەت بە ناچاری نەبى بەشیک سی
زوری بودجە دارای خسرو بەمشکر و کاروباری جەنگى

تەرخان بکاتا و بی گومان لە هەمان کاتا نەبى
بەشی كەرتە کانی ترى ثابوری، كەرتى پيشتەسازى

و كشتكەنگ ، پروژە ئاھەدانی و خويشەوارى
... لە ماھە كەم بکاتە بوداپوشينى خەرجى جەنگ

. جا دەولەت لەباتى نەوهە ئەسەرمايمۇ پارە و پۈول و
توانايەی ھەيدەتى بەختى بکابو ناوهەدان گردنەوهی ثابوری
ونەھىشتى بىن كەرى و كەردەنەوهی پروژە ئەبى

بەختى بىن دامر كەندەنەوهە ئە جولانەوهەيەتى تىا رۆو
نەدات و بى گومان نەمەش دا ۋەزارەيەكى زور گۈندەن بە
بەرە ، كېلىكە خەرمان تىائەنۇسى و نەسوردەتى و
نەروخى كە نەمەش زيان سەدرامەتى نەتەوايەتسى گەل
نەگەيىنى .

لە سەرددەمی جەنگا بەھەزاران كەسى كەنج و ئىشكەر
و كارامە ئە كۆزىrin ياسەقەت ئەبن و بەسەدان خېزان بى
دالدە و بەخىو كەر ئەمېنتەو، ثابورى نیشتمانی ولات بە

كاتىكا كە بە سەدان دەستى بېشكەرى لاؤ لەيەس
نەچى كۆمەليش رۆو بەرۈى كەلى تەنگ و چەلمەمە قۇل
و بىر ئازار نەبى بەھەزوی ھەزارى و زروفى شەرەدە .

لە سەرددەمی جەنگا بازار گانى، ئالوگورى كوتال و بەرۈوبومنى
كشت و كەل و بەرەم سىپشەسازى ئابلوقەي ثابورى
نەدرى ، وە ۋەزارەيەكى زورى خەلک تواناي كريپيان لاواز

لەيى ، بى بازارى بىلاۋەيەتەو، ئەمە سەرەرارى
نەوهە كە كەل و بەل سى بى وېتى زيان بەتەواوەتى
دەس ئاكەوى وەزارەيەكىزۇدە لەباتى كەرى كەرى

ھېلەرەنە خەرىپەنى لېش سى و كارى جەنگ لەبى .

لە سەرداردىمى ھەلگەنەمىسادەولەت بە هوئى پەست بېرۈى
ئارەپەرە زە بهەتەتلىرى ئانلار گوشمانى لە ئەسەرارە دەستخاواو

ئاوارابانلىقى لە ئانلاردا ئەن ھېۋەتلىق دەزغۇدە دېلە خەرقەزە، بە
ئەرقى ئەلەن بەنەتسەخىكەت، شەنەن ئەمۇ ئاندەنەۋەيەۋە باۋاقى خەنان
لەنەپېل ئەنواناي گرلەبىن، بىخال بەر ئەنۋە، شەنەن لۇيتەتەتسەن

لە ئەنچىپۇلى ئیوان دەۋەخان دا، لە ئانى قىتەرە كەشىدەن فە
خەوارى ئابورى و سەرامان دالاواز لەبى .

لە سەرددەمی جەنگا ئەنداوجەئانى یوونەتە مەيدانىسى
جەنگ جەنگ لەوهى كە بەشى زورى كاول و دېران ئەبى ،
ئىش دەدارى تا رادە يەكى زور تىا ئەوهەستى ، زەوهى
ۋزارە ئانى بەرۇ بومىسى كشت و كالى تىا ئاڭرى ، وە
نە سەرچاوه سروشى ئاپەي تىايەتى كەللى كى لى وەن اکبەرى ،
ئەگەر ناوچەئى گەشەت و گوزارى بى دەرامەتىكى چاڭ
لە كەيس دەولەت ئەچى كەلەرسەت كەردىنەوهى بارى
تەرازووی بازىغانلىقى دادەورىكى كارىگەر ئەگىر بى بە
هوئى نەھاتنى سەيرانكەرى بىگانەوهە .

لە سەرددەمی جەنگا دەگانىزەنگا ئانى ئەجەنگا سەرچاوه
سەرىشتە لە بەرددەم كەل و بەلى قاچاخ دا بەھۆى نە
پاراستى سۇور و دەسنسەنە كەوتى كەل و بەلى بى دېست
و ئابوقدانى ئابورى يەوهە ئەوهە دراوى خۇمالى بە
دېزى بەدهە ئەبرەتە دەرەوهەلات .

ئەمانە جەنگ لەوهى كە دەولەت سەبارەت بەوهى
دىلىغا نى يە لە ئازام و ئاسايىشنى ئاچەكە مانەوهى
بە دامەركاوى ھەمیشە گومانى ئەبى لە سەرکەوتى پروژەي
ئابورى فراوان ، و بىر لە وەن اکاتەوە كەن اوچە كە بەرەو
پىشەوه بیات و كەلک لە تۈنانى بەشەرى سەچاوه
سروشى ئەكانى وەرگىرى .

بەم جورە نەبۇنى ئەزام و ئاسايىش كۆسبىكى گەورە
پىك ئەھىنى لە بەرددە سی گورانی ئابورى نیشتمانى و
گەشانەوهى ھەر دەولەتكەكە شەرى ئاھىخى تى ئەكەن
ياشەرى ئەبى بە تۈۋەشەنەلەلەلە ئەلەيەن بىگانەوهە ياشازواھ و
پىشىوي تىا ھەل ئەگىرسى چەنگى كەھرەنە كەن ئەلەيەن
لە ئى دواین ھەمەو رەنچ و تەقەللەخى ئەجەنگا ئەلەيەن
و زەھى مادى و بەشەرى خىرى لە باتى نەوهە تەرخان بەنات
بو بەرزىزەنەوهە ئەستى گوزەرەنە ئەلەن خەلک و گورانى
بازى كۆملەلايەتى و ئابى ورى دانىشتوكە ئەبى ئەھەتەن
بىگا بىو كۈزۈنەنەوهە جولانەوهە كە ۰۰۰

ھەر بەو جورە بەنيبەت كۈرەستەنەنەوهە ھەلگەرسانى
شەر لە سالى ۱۹۶۱ ۵، ۶ تائىستا كەلىزىانى گەورە
لە گەللى كورىدەم و ھەمەو خەلکى میراق داوهە كە بەرەنچ
تەقەللەدانى چەندىن سال ئىنچا ئەپەپەدرى ، دە گەلسى
زامى واي كردونە لەشى كەلە سارىز بۇونەوي
ئى وېستى بە ماوهە كە درېزە .

كۈرەستەنەنە ئە ماوهە چەنەنەسى ئەپەپەدرە دا ئە ھەر بېكتى
دا، ئەن گاندەنە و جەرلەنەوهە كۈرەنچەرە لە ئەپەپەدرە لە سەستەنار
بەر ئەرلەنە ئەقى كۈرەپىش ئابورى بېنەتسەخانى و كۈنەتسەخانى
پۈرۈلەقى پېشكەتسارى و ئەشتىقى ئەشتى ئەشتىقى خەربەتسەخانى و
ئارەدانى .

لە سەستەنار زابۇزىز دانواچە ئانى دەبات رۆزىيەيان ؟
ئى بەش بۇون لە قەرتابخانە و مامۇ ئەندا ئە خۇینىزەوازى ؟

هەمیشە زەمینە يەگى لەباربۇوه بى هەلگىرسانى شـ - مـرـ و تىكچۇونى ئە و ھىـنـ مـىـ وـئـارـامـ وـ ئـاسـاـشـىـ بـىـ زـورـ بـىـ سـەـرـ كـوـمـەـلـاتـىـ خـىـلـىـ دـاسـەـپـىـزاـوـەـ .. جـاـ بـىـ چـارـ سـەـرـ كـرـدـنـىـ مـەـسـەـلـەـيـ كـوـرـدـبـىـ شـىـوـىـيـەـيـ كـىـ بـنـھـرـتـىـ وـ بـىـ لـاسـرـدـنـىـ وـ سـرـنـىـسـەـوـىـ شـىـنـەـوـارـكـانـىـ چـەـسـانـدـنـەـوـىـ نـەـتـواـيـتـىـ يـەـكـىـ لـەـ ھـوـيـهـ كـانـىـ تـقـىـيـەـوـىـ نـاوـچـەـكـەـ هـەـلـگـىـرـسـانـىـ شـەـرـوـپـىـ بـىـ ھـەـرـ ئـەـمـىـنـىـ .

جاـبـوـ ئـوـھـىـ كـەـمـھـىـ كـەـمـھـىـ ھـوـيـهـ لـەـ گـورـىـ ھـەـلـگـىـرـىـ وـ كـەـرـسـتـىـ ئـارـامـ وـ ئـاسـاـشـىـكـىـ رـاستـقـىـنـىـ پـىـكـ بـىـتـ ، وـ يـەـكـىـ لـەـ ھـوـ كـارـىـگـەـرـەـ كـانـىـ گـورـانـ وـ گـەـشـانـدـنـەـوـىـ ئـابـورـىـ نـىـشـتـمـانـىـ فـەـاـھـمـيـتـ ئـەـمـىـتـ ئـەـمـەـلـىـ كـىـ بـورـدـ بـابـخـىـكـىـ تـايـيـتـىـ پـىـ بـىـرـىـ وـ چـارـهـىـكـىـ بـتـھـرـتـىـ دـەـسـتـوـبـرـدـ بـكـرىـتـ .. ئـەـسـاـھـمـوـ تـوانـاـوـ سـەـرـوـھـتـ وـ سـامـانـىـ كـورـدـسـتـانـوـ عـرـاقـ ئـەـتـواـزـىـ لـەـ ئـاـوـدـدانـ كـرـدـنـوـ وـ دـامـەـزـرـانـدىـ سـەـنـاعـتـ پـىـشـخـىـنـىـ زـەـرـاعـمـتـ وـ خـوـنـىـدـھـوـارـىـ سـەـرـفـبـكـرىـتـ ؛ وـاـنـەـ بـەـچـارـەـ سـەـرـكـرـدـنـىـ پـىـشـكـەـ وـتـوـانـەـيـ مـەـسـەـلـەـيـ كـورـدـ ؛ رـىـكـەـيـ گـەـشـەـكـرـدـنـىـ ئـابـورـىـ وـ سـنـاغـىـ وـزـرـاعـىـ وـخـوـنـىـدـھـوـارـىـ وـ كـوـمـەـلـەـتـىـ لـەـ سـەـرـ پـشتـ ئـەـكـرىـتـەـرـ .. چـوـنـكـەـ نـەـكـ ھـەـرـ ئـەـ شـاتـانـەـ لـەـ نـاـوـ ئـەـبـاتـ كـەـ ئـېـبـىـتـ ھـوـىـ سـەـفـرـوـدـاتـىـ سـەـرـوـھـتـ وـ سـامـانـىـ عـرـاقـ بـەـلـکـوـ ھـوـيـهـ كـانـىـ ، گـەـشـەـكـرـدـنـ وـ پـىـشـخـىـنـىـ بـەـخـىـاـرـىـشـ دـىـنـيـتـەـ كـاـيـيـەـ ؛ وـاـنـەـ سـەـرـوـھـتـ وـ سـامـانـ وـ تـواـنـاـيـ وـوـلـاتـ لـەـ جـىـاتـ ئـەـتـوـھـىـ لـەـ وـىـرـانـ كـارـىـ بـىـتـ ؛ لـەـ ئـاـوـدـدانـىـ وـپـىـشـەـسـازـىـ كـرـدـنـ مـەـكـنـەـ دـارـ كـرـدـنـىـ زـەـرـاعـمـتـ وـبـلـاـكـرـدـنـەـوـىـ خـوـنـىـدـھـوـارـىـ وـ باـشـ كـرـدـنـىـ تـەـنـدـوـرـسـتـىـ گـەـلـدـاـبـكـارـ دـىـتـ .

- بـىـ بـەـشـ بـوـونـ لـەـ خـۆـمـەـتـىـ بـىـزـبـىـكـىـ وـ ئـارـاستـەـ كـرـدـنـىـ تـەـنـدـوـرـسـتـىـ وـ دـاـوـوـدـەـرـمانـ .
- بـىـ بـەـشـ بـوـونـ لـەـ بـىـشـ وـ كـارـىـ چـاكـ كـرـدـنـىـ كـىـتـ وـ كـالـ وـ بـىـروـزـەـيـ ئـاـوـدـانـ .
- بـىـ بـەـشـ بـوـونـ لـەـ كـرـدـنـەـوـىـ رـىـگـاـ وـ بـانـ بـەـسـتـىـ شـارـوـ دـىـهـانـەـ كـانـەـوـەـ بـەـيـەـ كـەـوـەـ .
- بـەـ هـەـزـارـانـ روـلـەـيـ كـەـلـەـ كـارـىـ بـەـرـھـمـ هـىـشـانـ 11 كـەـلـكـانـ لـىـ وـەـرـنـەـ گـېـرـاـكـۆـرـانـ . جـاـ وـ نـەـبـىـ ھـەـرـ بـەـ نـەـنـىـاـ گـەـلـىـ كـورـدـ لـەـ كـايـيـەـ يـەـداـزـيـانـ لـىـ كـەـوـتـبـىـ ، بـەـرـامـبـەـ بـەـ مـەـشـ گـەـلـىـ عـىـرـاقـ بـەـتـبـكـارـىـ وـ حـۆـمـەـتـىـ عـىـرـاقـ بـەـتـابـىـتـىـ زـەـرـيـانـ لـىـ كـەـوـتـوـوـهـ ... جـاـ ئـەـمـەـ ھـەـمـوـوـيـ لـەـپـایـ چـىـ؟
- بـەـ هـەـزـارـانـ روـلـەـيـ كـەـلـەـ كـارـىـ بـەـرـھـمـ هـىـشـانـ 11 كـەـلـكـانـ لـىـ وـەـرـنـەـ گـېـرـاـكـۆـرـانـ . جـاـ وـ نـەـبـىـ ھـەـرـ بـەـ نـەـنـىـاـ گـەـلـىـ كـورـدـ لـەـ كـايـيـەـ يـەـداـزـيـانـ لـىـ كـەـوـتـبـىـ ، بـەـرـامـبـەـ بـەـ مـەـشـ گـەـلـىـ عـىـرـاقـ بـەـتـبـكـارـىـ وـ حـۆـمـەـتـىـ عـىـرـاقـ بـەـتـابـىـتـىـ زـەـرـيـانـ لـىـ كـەـوـتـوـوـهـ ... جـاـ ئـەـمـەـ ھـەـمـوـوـيـ لـەـپـایـ چـىـ؟

ئـىـياـنـ ئـەـتـواـزـاـ ئـەـ ھـەـمـوـوـپـارـەـ وـپـولـەـيـ لـەـ كـاـوـلـ كـبـدنـداـ بـەـختـ گـراـوـەـ كـورـدـسـتـانـىـ بـىـ ئـادـەـدانـ بـكـرـايـەـتـوـھـ ، بـكـرـايـەـ بـەـ بـىـروـزـەـيـ پـىـشـەـسـازـىـ وـكـىـتـ وـ كـالـ وـ بـىـشـىـكـىـ وـ خـۆـنـىـدـھـوـارـىـ وـ ئـاـوـد~ دـانـىـ وـ جـىـجـەـيـ گـەـشـتـ وـ سـېـرـانـ ؟ ھـەـمـوـوـ ھـەـنـاـنـىـ گـۆـرـدـاـوـنـ ئـەـتـواـزـاـ بـوـ كـارـوـبـارـىـ بـەـرـھـمـ ھـىـنـانـ وـ ھـۇـرـىـشـ روـخـسـارـىـ دـواـكـوـتـوـوـىـ گـومـەـلىـ عـىـرـاقـ كـەـلـكـانـ لـىـ بـېـتـرـايـەـ؟

نـەـ ھـەـتـواـزـاـ ھـەـمـوـوـ ئـەـوـكـىـلـگـەـ وـ خـەـرـمانـ وـ خـەـسـوـوـ بـەـرـەـيـ سـوـوتـاـوـ بـەـرـتـيـرـكـرـدـنـىـ سـكـىـ بـىـسـىـ وـ پـوـشـتـ كـرـدـنـەـوـىـ روـبـتـ وـرـجـالـ وـ دـالـدـەـدـانـىـ بـىـسـىـ دـەـرـتـاـنـانـ بـەـ كـارـ بـېـتـرـايـەـ؟

بـىـ گـومـانـ ئـەـمـانـ ھـەـمـ، وـىـ لـەـتـانـاـداـ بـوـ كـەـمـگـەـرـ بـەـرـھـىـ نـاـوـخـوـىـ لـەـلـاتـ دـەـلـقـەـيـ تـىـانـەـ بـوـاـيـەـ وـ ھـىـوـىـ ھـەـلـ گـېـرـسـانـدـانـىـ شـەـرـ لـەـ كـايـدـاـ نـەـبـورـايـەـ. ھـەـمـوـوـ ھـەـ كـومـلـانـەـيـ كـەـچـەـنـدـ چـىـنـ وـ دـەـسـتـەـيـ كـرـمـەـلـاـنـەـتـىـ جـىـاـواـزـىـ تـېـيـاـيـەـ، وـ ھـەـمـوـوـ ھـەـ گـەـلـانـەـيـ كـەـپـىـكـ ھـاتـوـونـ لـەـ چـەـنـدـ نـەـتـەـوـەـيـ كـىـ جـورـ بـەـجـورـ يـاسـابـەـ وـائـيـەـيـ كـىـ تـرـ بـلىـيـنـ ھـەـمـوـوـ ھـەـ وـ لـاتـانـەـيـ كـەـ ھـىـشـسـاتـانـنـگـ وـ چـەـلـمـەـيـ ئـابـورـىـ وـ كـرـمـەـلـاـنـەـتـىـ وـسـيـاسـىـيـ وـنـەـتـەـوـايـتـىـيـ بـانـ چـارـهـ نـەـ كـرـاوـەـ ... ھـەـمـيـشـھـ ئـەـبـىـ چـاوـھـرـوـانـىـ تـەـقـىـنـەـوـىـ ھـەـ تـەـنـنـگـ وـ چـەـلـمـەـنـانـىـ لـىـ بـىـرـتـ كـەـ گـەـلـىـ جـارـ شـىـوـيـەـكـىـ ... خـۇـيـاـوـىـ ھـەـگـرىـتـ بـىـسـەـخـوـيـەـوـەـ.

گـەـلـىـ كـورـدـ لـەـ عـىـرـاقـ دـاـ ھـارـلـەـوـ كـاتـهـوـ كـەـ خـراـوـەـتـەـسـەـرـ دـەـولـەـتـ سـىـعـىـرـاقـەـوـەـ، ھـەـرـ لـەـ سـەـرـدـەـمـ دـايـىـرـ كـرـدـنـىـ ئـېـنـكـلـىـزـ وـحـۆـكـىـنـەـمـالـەـيـ ھـاشـمىـيـەـوـەـ سـەـرـەـرـايـ ھـەـمـىـ دـەـنـىـ وـھـەـكـوـوـسـەـرـجـمـ گـەـلـىـ عـىـرـاقـ تـوـوشـ گـېـرـ وـ گـازـىـ چـەـسـانـدـنـەـوـىـ ئـابـغـۈـرـىـيـ بـىـگـانـەـ وـ چـەـسـانـدـنـەـوـىـ چـىـيـاـتـىـ ئـاـوـخـوـ بـوـ، گـەـلـىـ كـوـرـدـ سـەـرـبـارـىـ ھـەـمـ وـوـ تـوـوشـ چـەـسـانـدـنـەـوـىـ ئـەـتـەـيـتـىـشـ بـوـوـ، جـاـ لـەـ بـەـرـ ئـەـتـوـھـىـشـتـنـەـوـىـمـەـسـەـلـەـيـ كـورـدـ بـەـ چـارـ نـەـكـراـوـىـ وـ مـائـەـوـىـ چـەـسـانـدـنـەـوـىـ ئـەـتـەـوـايـتـىـ لـەـ ٻـالـ شـبـوـهـ كـانـىـ تـەـرـىـ چـەـسـانـوـوـوـ زـورـ لـىـ كـراـوـىـ دـاـ

(چهند سه‌رنجیک له دیوانه‌گهی دیلان)

ناله‌باره‌ی سه‌پنراوه به سه‌پنداه
 چوارم - دیلان همروه که له گل
 خوش و ناخوشی نه ته و کهی دا
 گورانی و سرودی و تووه، همن و کو
 بعدم نازار و نواوتی کورده‌وه چووه،
 هر یدو چوره خبایتی گل‌لان جیمان
 خدمات و خوبه‌خت گردیان شوینیکی
 تایبه‌ی هه به له شیعره‌گانی دیلان دا.
 سه‌پاره‌ت بیوه‌ی که دیلان خبایان
 نه‌وه‌ی کورد یدو بی‌یه‌ی بے
 ناوه‌ونک شیعره‌گانی ده له‌که‌ی
 بدل‌له‌یه‌کی له جیاوه‌نه نه‌هاتوی
 زنجیره‌ی خدابی گل‌لانی جیمان
 له‌نایت ذری تیپری‌بالیز
 وکونه‌په‌رستی وه له پیشای ناشی
 نازادی دا، به پیجه‌وانی همندی
 شاعیری کورده تره‌وه که نه‌باله‌وی
 نه‌ده‌ی کورده به کویره‌ی ریگانی
 گوشه‌ی گیری نه‌ته‌ایه‌تی و دوزنایه‌تی
 گل‌لانی دوستا بیعنی، نمه به چاکنی
 له شیعره‌گانی - گوانی‌مالا، لوموبا،
 من نیشانم ... دادر له‌که‌ی
 پنجم - دیلان یه‌کیکه لے
 شاعیرانه که نک هم‌له کورده،
 به‌لکو له میله‌تائی تریش دا بے
 ده‌گیمن هعل له‌کسون که زور
 وستایان ورده‌کاری و هونز لے
 شیعره‌گانی‌اما به‌گار بین به جوریکی
 وا هم و کو نه‌قیم خشـلـ
 له‌رازینه‌داره، شیعره‌گانی - رهـنـگـ،
 سلیمانی، سانه‌کوراـسـ، رهـنـگـ،
 به‌هدشتی فرمیـکـ ... پویه‌ی
 سه‌رکه‌وتی دیلان له مه‌یدانه‌دا.

نمه به کورنی چهند سه‌پاره‌کسی
 تایبه‌ی شیعره‌گانی دیلان بیون، که
 به زوری بو ناوه‌ونک شیعره‌گانی
 تعرخان گرد، هیوا دارم له ده‌فه‌تک
 ترا هه‌لیکم ده‌س بکوی زیاتر له
 سه‌ری بدویم وه نه‌کانه به وردی
 به‌جاویکی ره‌خنه گرانده‌وه شیعره‌گانی
 دیلان هعل، بـهـلـکـنـ.

وه وکو وستایه‌کی اشاره‌زال سازد
 موبقاو نوازیکی خوش داده به
 هه‌لبه‌سته‌گانی، پاریزگاری زنجیره‌ی
 بیری ناو شیعره‌گاهی گردده،
 ورده‌گاری و شهو رسته‌ی بمسوی
 و شیرینی ته هه‌لکتیش گردده،
 ته‌شبیه‌ی جوانی له سروشـسـ
 رازاوی کورده‌ستانه‌وه هله‌بیخـاـوهـ
 دووهـمـ لـأـمـهـرـوـگـیـ هـلـبـهـسـهـگـانـیـ
 دـیـلـانـ بـهـگـشـتـ شـورـشـ گـیرـانـهـ
 و بـیـشـکـهـوـتـوـوـ، گـهـلـ هـانـ لـهـ دـاـ پـوـ
 خـبـهـاتـ گـرـدـنـ لـهـبـیـشـوـیـ گـاهـشـ وـلـازـادـیـ
 وـلـاسـوـدـیـنـ دـاـ، رـاـبـوـرـدـوـیـ پـرـ شـانـازـیـ
 لـهـ قـالـبـیـکـ ہـونـهـرـیـ دـاـ نـهـرـاـیـتـهـوـهـ
 بـرـچـاـوـ وـوـأـیـدـ نـوـمـدـیـ سـهـرـکـهـ دـاـنـ
 لـهـ دـلـ دـوـدـرـوـونـ کـوـمـهـلـانـ خـلـکـ یـاـ
 لـهـ چـبـنـیـ .

نه سـیـبـمـ - دـیـلـانـ لـهـ نـوـسـاوـیـنـ شـیـعـرـ
 کـوـرـد~ لـهـ کـا~ وـکـوـ مـسـلـهـ بـهـکـنـ تـایـبـهـتـیـ
 کـهـ هـیـ نـهـتـهـوـیـهـکـ زـوـرـ لـیـ گـرـادـهـ عـافـ
 زـهـوـتـ کـسـرـاـوـهـ، لـهـمـ نـهـوـهـ
 هـلـبـهـسـهـگـانـیـ تـمـرـخـانـ گـرـدـوـهـ بـسـوـ
 دـهـبـرـیـنـ نـیـشـ وـلـازـارـیـ نـهـهـوـیـهـکـیـ
 سـرـوـدـیـ خـبـهـاتـ وـرـاـبـعـرـنـ نـلـسـیـ،
 چـهـوـانـدـهـوـهـیـ نـهـتـهـوـیـهـتـیـ
 وـچـنـیـهـیـ کـهـ گـهـلـکـهـیـ لـهـسـرـ
 دـهـسـتـ تـیـمـرـیـالـیـزـ وـکـوـنـهـبـرـستـدـاـ
 توـوـشـیـبـوـوـ یـهـکـیـکـهـ لـهـ بـاـبـهـلـهـیـ لـهـ
 وـرـزـیـ هـمـوـوـ ہـلـبـهـسـهـگـانـیـاـ
 لـهـخـوـنـرـیـتـهـوـهـ بـهـتـایـهـیـ دـاـ
 شـیـعـرـانـهـ کـهـ لـهـ بـهـنـدـیـخـانـهـ کـانـ وـلـوـ
 کـانـانـدـاـ وـوـتـوـنـ نـهـتـهـوـهـکـیـ تـوـرـشـیـ
 گـهـرـدـهـ لـوـولـ هـمـوـوـهـ وـکـوـ شـیـعـرـهـگـانـیـ
 رـهـنـگـ، لـوـمـوـبـاـ، رـهـنـگـ، کـهـ،
 بـوـ گـیـانـ غـمـنـیـ بـلـوـرـیـانـ، مـنـ نـیـشـانـ،
 تـوـرـیـانـیـ یـهـکـانـ نـهـهـوـهـ، گـوـیـ سـارـایـ
 خـوـارـوـوـ، گـهـشـ، تـبـکـاـیـکـیـ شـبـنـ -
 شـیـعـرـ لـایـ دـیـلـانـ دـیـزـ گـرـدنـ وـوـشـهـ وـ
 قـسـمـیـ جـوـانـ وـهـ سـوـزـ آـیـ بـهـ، شـیـعـرـ
 لـایـ دـیـلـانـ بـهـشـیـکـهـ لـهـ رـاـبـهـرـیـنـ وـ
 بـرـوـغـتـوـهـیـ گـوـمـهـلـانـ خـلـکـ، هـاـنـدـهـرـیـکـهـ
 بـوـ یـکـوـشـانـ وـشـورـشـ ذـرـیـ نـهـوـ بـارـهـ

دـیـلـانـ شـیـعـرـهـگـانـیـ دـیـلـانـ، ۱۶۰
 لـاـبـرـهـیـهـ، لـهـ چـاـطـهـانـهـ لـهـسـمـدـ لـهـ
 بـهـنـدـهـ چـاـپـ کـرـاوـهـ بـهـ قـهـبـارـهـ
 گـهـوـرـهـ .

نامـوـیـ لـیـرـهـ دـاـ بـهـ دـوـوـرـ درـبـیـ لـهـ
 سـعـرـ دـیـوانـهـگـانـیـ مـاـمـوـسـاـ دـیـلـانـ
 بـدـوـیـمـ، بـهـتـایـهـتـیـ کـهـ شـیـعـرـهـگـانـیـ
 دـیـلـانـ شـوـیـنـیـکـیـ تـایـبـهـتـیـ دـیـلـانـ هـهـیـ
 لـهـ تـهـدـیـبـیـ لـازـهـیـ گـورـدـاـ، وـهـ
 بـیـوـشـ بـهـ لـیـ کـوـلـیـنـهـوـیـهـکـ قـوـولـ
 وـگـشتـ لـایـنـ هـهـیـ، جـاـ لـمـ دـهـرـتـانـهـ
 تـسـکـدـاـ، وـهـ بـهـ مـاـوـهـ گـورـتـهـ کـهـ
 رـوـگـارـیـ گـهـرـهـکـیـ فـرـیـاـ بـکـهـوـتـ،
 لـهـوـلـنـدـهـ زـیـاتـرـ لـهـ تـوـانـاـ نـهـبـوـوـ
 لـهـ چـانـدـ ڈـایـنـیـکـیـ شـیـعـرـهـگـانـیـ دـیـلـانـ
 بـدـوـیـمـ، شـیـعـرـهـگـانـیـ دـیـلـانـ بـهـلـایـ
 مـهـنـوـهـ چـانـدـ ڈـایـنـیـکـیـ رـوـشـنـیـانـ
 هـهـیـ کـهـ نـهـمانـنـ :

یـهـکـمـ - دـیـلـانـ لـهـ نـوـسـاوـیـنـ شـیـعـرـ
 وـتـنـ، لـهـ رـوـوـیـ لـیـسـکـ شـیـعـرـوـ
 شـیـوـهـیـ دـارـشـتـنـیـ بـهـوـ لـهـ رـوـوـیـ
 کـیـشـ وـقـائـیـهـ، تـهـلـیـاـ شـیـوـهـیـکـیـ
 لـهـ، لـهـ ھـنـدـیـکـیـاـ بـهـبـوـهـ رـیـگـهـیـ
 شـاهـیـهـ کـلـاسـیـکـیـ بـهـکـلـانـ گـورـدـیـ
 گـرـدـوـهـ، وـکـوـ شـیـعـرـهـگـانـیـ - شـبـخـ
 مـهـحـوـدـیـ نـهـرـ، بـیـخـوـدـیـ شـاهـیـرـ،
 مـلـهـ گـورـنـوـ، شـبـهـقـ، چـوـارـدـهـیـ
 قـامـوـرـ، گـارـوـانـ ... بـهـلـامـ لـهـنـدـیـکـیـ
 تـرـیـاـ بـهـشـیـوـهـ نـوـیـ، کـهـ تـیـایـ دـاـ
 گـوـیـیـ نـهـدـاـوـهـهـ یـهـکـیـشـ قـاـبــهــوـ
 وـهـنـزـنـ ھـمـوـوـ بـهـتـهـگـانـ ھـلـبـهـسـهـگـهـ،
 وـکـوـ شـیـعـرـهـگـانـیـ - رـیـگـایـ خـبـهـاتـ،
 ٹـیـرـگـسـ، لـوـمـوـبـاـ، رـهـنـگـ، بـسـوـ
 گـانـیـ غـمـنـیـ بـلـوـرـیـانـ، درـهـخـتـ،
 سـلـیـمانـ - وـهـ لـهـ چـهـنـدـ شـیـعـرـیـکـیـ
 تـرـداـ شـیـوـهـیـ خـوـمـالـیـ وـهـ بـاـخـودـ
 هـارـ وـکـوـ بـهـیـ نـهـلـیـنـ کـیـشـ یـهـنـجـهـیـ
 گـرـتـهـ، وـکـوـ شـیـعـرـهـگـانـیـ رـهـزـ،
 تـاـوانـ ...
 بـهـلـامـ دـیـلـانـ ھـمـوـوـ جـارـیـکـ وـکـوـ
 ھـونـهـرـ ھـنـدـیـکـیـ دـاـھـیـمـ وـگـارـاسـهـ،

میزرووی سوپیالیزم به زمانی ساده

(نهم و تاره له لایمن ماموستا عیسا و به تایمهتی سو گوقایری دزگاری نووسراوه)

که لکیان لی ودر ده گرت .
لیشوکار و خاوهنی جسوزه
همو رویزیمیکی کومهلایهنسی
ئیمیتازیکی ئابوری نه بسو ،
که له دهزگا جور به جوره کانی
هدموو نه فرادی (عهشتره)
هدکوو یهک له کاروبه اارق
ئیدازه و بیروباهه و معتقدات
دا خوی ده نوینی و بـه
تەعییزی رائنتی پوری
بەر و بـو - و دەستەنچسی
دەگوتی سەرخان (البناء
الفوقی) انگامی سیتیمی
ئابوری وانه ۋىرخان (البناء
التحتی) نەو دەورو زەمانلەبە
خاوهنی شتمەك (عهشتره)
بـوو (چونکو توـكـه بـنـافـهـی
ھەر ناكوکی و ناریکی) لـه
نیوان ئەم دوو بـه شەد دەبـنـه
ھـوـی لـه یـمـرـیـکـیـ تـرـازـانـ و
ھـەـلـوـھـشـانـیـ سـەـرـتـاـپـاـیـ کـوـشـکـیـ
کـرـمـلاـیـهـنـیـ وـ نـوـسـاـ لـهـ سـەـ
کـلـاـوـھـوـیـ روـیـمـیـ پـیـشـوـوـ
دـیـیـمـیـکـیـ نـوـیـ دـاـ دـەـمـزـیـتـیـ
کـهـ لـهـ گـىـمـلـ سـیـتـیـمـیـ
ئابوری دـاـ بـهـ تـەـواـوـیـ
نـەـگـۈـنـجـیـ .
ئـوـ سـەـرـدـەـمـیـ کـهـ لـهـ
سـەـرـدـەـمـهـ لـهـ هـەـمـوـ روـیـمـیـکـیـ
کـوـمـلاـیـهـنـیـ کـهـ لـهـ دـاـ اـیـ دـاـ
ھـاتـوـنـهـتـهـ کـاـبـهـوـمـ ،ـ جـیـسـاـ
کـاتـهـوـهـ ،ـ نـەـسـەـرـدـەـمـهـ لـهـ
مـیـزـوـوـیـ زـیـانـیـ تـابـوـرـیـ
لـادـمـیـزـادـاـ بـهـ کـوـمـلـیـ نـاوـکـوـسـیـ
سـەـرـنـاـیـیـ ،ـ تـاسـرـاـوـهـ .

لـهـ روـزـهـ وـهـ کـهـ شـادـهـمـیـزـاـلـهـ زـیـانـیـ گـیـانـ لـهـ بـهـرـیـ روـوتـ
وـپـهـتـیـ جـیـاـ بـوـتـهـوـ وـ وـکـوـوـگـیـانـدـارـیـکـیـ زـیـرـیـ خـاـوهـنـ
ھـوشـ دـقـامـ خـوـیـ لـهـ سـەـنـدـوـیـ نـاسـوـهـ ؛ـ پـیدـاـوـیـ ئـکـانـیـ
بـهـرـبـهـرـ کـانـیـ مـانـهـوـ (ئـنـازـعـبـیـ يـقاـ) وـ بـیـ ھـیـزـیـ بـهـرـبـهـرـیـ
گـیـانـ لـهـ بـهـرـیـ تـرـ ،ـ ھـەـرـوـھـاـپـیـوـیـسـتـیـ پـهـيـداـ كـرـدـنـ بـیـبـیـوـیـ
اـرـزـاقـ وـ المـادـ الـاعـاشـةـ (ئـاـچـارـیـ كـرـدـوـھـ ھـیـزـیـ خـوـیـ
لـهـ گـەـلـ ھـیـزـیـ چـەـنـدـ ھـاـرـجـەـشـنـیـکـیـ تـرـ تـیـکـەـلـ بـکـاـ وـ بـهـ
کـوـمـلـ بـئـیـ .

زـیـانـیـ بـهـ کـوـمـلـ ھـەـرـچـنـدـ لـهـ
سـەـرـهـاـوـهـ بـهـ هوـ (غـرـیـزـیـ)
بـدـایـیـ) وـ بـوـ پـارـبـیـزـگـارـیـ
بـهـرـبـهـرـ مـهـتـرـسـیـ گـیـانـ لـهـ
بـارـانـیـ تـرـ بـهـ سـەـرـ ئـادـهـمـیـزـادـاـ
سـەـپـاـوـهـ ،ـ بـهـلـامـ بـهـ کـوـمـلـ ۋـیـانـ
خـوـیـ وـ گـەـشـەـگـرـدـنـ وـ
پـهـرـسـەـنـدـیـشـیـ بـهـ تـىـ
بـهـرـبـوـنـیـ رـوـڭـارـ صـفـاتـیـ
(حـیـوـانـ اـجـتـمـاعـیـ) بـنـهـ
سـەـرـ ئـادـهـمـیـزـادـاـ بـرـیـسـوـهـ وـ
نـەـوـنـدـەـیـ مـیـزـوـوـ ئـاـگـادـارـهـ ئـمـ
صـقـقـەـ رـوـزـ بـهـ رـوـزـ چـاـئـشـ وـ
قـوـولـتـرـ دـیـشـیـ دـاـكـوـتـاـ وـاـوـهـ وـ
رـەـنـیـوـ ھـیـنـانـ سـەـرـدـەـمـیـکـیـ
دـوـورـ وـ درـیـزـ تـەـنـیـاـ چـەـنـگـ وـ
پـلـ ئـادـهـمـیـزـادـ وـ دـارـبـهـرـدـیـ
دـەـسـتـکـارـیـ نـەـکـارـوـبـیـسـوـهـ وـ
لـىـ وـهـرـ دـهـ گـەـرـتـهـوـ ،ـ ئـامـرـازـیـ
رـەـنـیـوـ ھـیـنـانـ سـەـرـدـەـمـیـکـیـ
دـوـورـ وـ درـیـزـ تـەـنـیـاـ چـەـنـگـ وـ
دـاـوـهـ .

ئـاستـیـ پـیدـاـوـیـسـتـیـ ۋـیـانـ لـهـ
سـەـرـهـتـاـیـ ۋـیـانـ اـنـسـانـیـ
ئـادـهـمـیـزـادـاـ زـوـرـ نـزـ بـورـهـ وـ
پـهـبـداـ گـرـدـنـ (بـیـبـیـوـ) يـشـنـ
لـەـوـنـدـەـ مـصـاـدـهـ بـوـ گـەـسـسـەـسـسـەـ
ھـادـھـیـمـکـسـسـیـ دـوـورـ وـ دـرـیـسـرـ
ئـادـهـمـیـزـادـاـ بـیـبـیـوـ خـوـیـ لـنـسـهـ
(اـدـوـاتـ الـاـنـتـاجـ) پـاشـنـ ئـطـسـورـ
وـ چـاـئـشـ بـوـ ۋـیـشـیـانـ ئـلـکـسـسـیـ
ھـامـلـوـ لـهـ وـ گـوـنـدـلـلـھـ ئـلـکـسـسـەـ
لـرـخـیـ شـانـدـاـوـوـ بـیـوـنـ لـهـ سـەـرـیـ

پوی نه کرا پخار فرهنگی
جو و تیارانی جهنووبی عیران
پکوری به خوشی و به خیاری ،
به گورتی نه گمر خه باتی
(نمزری) و (عمه لی)
ناده میزادر بو دامزرا ندنسی
مجتمعیکی بر نایش و
خوشی به ثانجام نه گهی شته ،
نه گهی شته بو نه و هی که :
دهمی تیزی خه نجهری خه باتی
نمزری و عمه لی ناده میزادر
لهم ماوه ندور و دریزه دا تهنا
ثاراسته کراوه بو چاکر کردنسی
دام و دزگا و دزیزی سپاسی
کومه لی (سرخان) ، ناستی
پیشکه و تن و زاتستی
ناده میزادر نه گهی شته راده دی
دو زینه و هی نه راستی نه
که (سرخان) ای همود
کومه لیک له سر (زیر خان)
ای کومه لی (سیستیمی نابوری)
داده مه زربت و بیو گورینی
(سرخان) پویسنه زیر
خانیکی تازه و اتسه
سیستیمیکی نابوری نوی
دایم زربت شربت .

کاروانی کومه لایه تی
ناده میزادر و هکو (کل) یکی
یمک پارچه دی پیکه و نووساو
نه که توته سر ریگانی گمشه
کردن و پدره سندن ، به لکو
و هکو چهند پارچه (کل)
یک دهستی کردوه به گهشته
کردن و هر بعشهی له هر
سوچیکی دنیادا به چیا و به
فیوی یکی تایه تی منجم
له گمل زروفی ناوچه دی
خویدا تطوری کردوه له گه رچ
نه و ریگابهی یی بیدا رویستون
هر پهله بوه و له نه جاسما
جهموه بیان نه گه نه و پسنه له
بلام نه گمک ساریز بکات نه کسر
شوریی سپارنا کوس پی سی
نه کرا که له و هی دیلیسی و
کویله یی له نهستوی دیله کانی
دو ما داینی ، نه گمک کومونه دی
پادیسی بروی نه لاوا (نارادی) و
له لدیه کی و عمه داله (ایمسه)
مجتمعنی فهاره نسته هی بکه
واش هه به که هیشتا به چی
قوناغی نه او نه کردوه ای به

له سدره تایی نیسلامشی دا
(ابودری غفاری) جسوره
بیرو باوریکی نیشتر اگی دینی
هه بیو ، تا ناوه راسه تی
چه رخی نوزده هم گله لی
بیرو راد تیوری جور به جویی
سویالیستی که و تب و
مهیدانه و که هر یه که یان به
شیوه یکی جیاواز له گمل
نوانیتر باری کومه لایه تی و
نابوری مجتمعی لیک ده دایه و
له باری سه زنجی خویه و
بو دامزرا ندنسی مجتمعیکی
سویالیستی استجاجی
ده کرد .

ناده میزادر بو چاک کردنسی
زیانی خسی ، بو لادان و
رامالینی زولم و زوری
کومه لایه تی ، هر بر خه باتی
(نمزری) نه که و تووه ،
به لکو به دریزای میزد و
له زیر سبیری سیستیمی
جور به جوره کانی نابوری دا
بو نه مدهسته گله لی
شورشی خویناوی روویگاده ،
سیستیمیکی نابوری نوی
دایم زربت شربت .

که به شورشی سپارتا کوکی
ناوبانکی ده رکردوه ، شورشی
(زنچ) له جه نووبی عیراق ،
شورشی گهوره فهاره نسا
سالی ۱۷۸۹ ز نعوونه یکی نه
جوره شورشانه ، به لام
نه گمک (یغلاقاون) ده دی
که (یغلاقاون) ده دی
کومه لی ده رمان نه کردوه و
(فارابی) به (مدیسه) ای
خوی نه یتوانیوه هیچ بیتیکی
کومه لی ساریز بکات نه کسر
شورشی سپارنا کوس پی سی
نه کرا که له و هی دیلیسی و
کویله یی نهستوی دیله کانی
دو ما داینی ، نه گمک کومونه دی
پادیسی بروی نه لاوا (نارادی) و
له لدیه کی و عمه داله (ایمسه)
مجتمعنی فهاره نسته هی بکه
واش هه به که هیشتا به چی
بکات ، نه گمک دامزرا بوو ،

دوایدا ناده میزادر له سدره
ربیازی پدره سهندن و گدشه
کردن تووشیان هاتوه له سه
بنافهی چه و سانده و هی
چینیانی بوون ، چینیک یا
دهفلو دان و دانه ویله ، کومه ای
نه و سای کرده دوو
مه جموعه ره نیو هین
(منچ) بو دوو شیوهی
نه سای ره نیو هینان
(اتساج) کشتوكالی و
حه یانی ، نه مانه همه سوی
به تیکاری و بمهه به ره که یان
له ناو پیوهندیکانی ره نیو
هینانی (علاقات الاتصال)
کومه لی ناو کوبی سهرتایی کرد
تا له قوناغیکی زیانی انسانی
ناده میزادر ای باره شیوهی
پاش کومه لی ناو کوبویی
سهرتایی به خویه و دیتیون
نمجنامی ناوات و همول و
تیکوشان و خه باتی سه خت
و خویناوی ناده میزادر بو
لادان نه و زولم و زوره
اجتماعی به که له نه جامی
هله و شایی کومه لی ناو کوبی
که شه کردن و پدره سهندنی
کومه لایه تی و نابورتی که
کومه لانی خه لکی سر زه و
نیستاش هر به سر نه
ریگایه دا به ره و پیشه و همنگا
و دهنی .

له روزه و که پیوهندیکانی
ره نیو هینانی (کومه لی)
ناو کوبی سهرتایی) له بمر
یه که تراز اووه ، مجتمعی
چاکر دانی کومه لی سوون و
تیوری جور به جوریان بسو
دامزرا ندنسی مجتمعیک داناه
که ناده میزادر به به ختیاری
و ناسوده بی تی سدا بتری ،
لیغلاطون کتبی (چمهوریت)
که نور سیرو و فارابی
(مدنیتة الفاضلة) له سه رده می
دهسته لانی سه سامسیانیکان دا
له گمل تبلک ته بیتی کوشکی
په کدم کومه لی ناو کوبی بمه که
(للنی اچناعی) شمس
دهستی پیکرد ، هه مو و لسمه و
لجه هستیم نابوری یاله لسته

سوسیالیزم ده دهدوریته وه
 له گهل نامه شا نیمکانی نه وه
 ههیه به چهند دیریک باسی
 بمنزی :

سوسیالیزم باریکی طبیعی
 و شیوه بینی خورسکاره بسو
 کومهنه تذمیزد ، پیووندیکی
 عادلانه بینیه له نیوان هیزی
 (رهنیو هینان) و خارهنه کانی
 (نامرازی ده نیو هینان) که
 له کومهنه سوسیالیستی دا
 هه دووکیان همراهه کسن ،
 نامرازی رهنیو هینان هی
 مینهنه و هه هر هیلهه تیشنه
 که نیش ده گاک بی نهودی
 خارهنه نامرازی رهنیو هینان
 او ده سکدات و فزانجی
 تایلهه ای خوی بیچهه ایستاده
 بمه و بووی ده ستر منجی خوی
 دخوا سوسیالیزم ناوهدان
 گردنهوهی کونه ههواری
 کومهله لی ناده میزداد و
 رازقندنهوهی ته هموارهه به
 شیوه بینی نوی ، گیراندهوهی
 کومهله بو باری طبیعی خوی آ
 راست گردنهوهی نهود لاری و
 خواری به که ناده میزداد لاه
 ویگهه گمشه کردن و تطورا به
 ناچاری تووشی هاتسووه ،
 لاپردن و راما لیتی نه زوله
 کومهلا یمه تهیه که چینه کانی
 خارهنه نامرازی رهنیو هینان
 به دریزیهه میزرو - هه لاهو
 روزه ده که بناههه که کسمه
 کومهله ناوکوبی سمره تابی
 همل ته کاوه تا نیستا - لاه
 چینه دهنیو هینه کانیان
 گردوه ، سوسیالیزم هه
 ته کانه (تیرخان) ی هه مو
 نه و دیزیمه سیاسی بنهیه که
 له سهر پایهه چه وسائدهوه
 بمهز کراونه تمهوه و
 تلبروری و دیزیمیکی سیاسی
 متناسب (تیرخان و سمرخان)

نیستکردن هی میلههت بی ،
 میلههت به نامرازی خوی بسو
 خوی ای تهیا بو خوی نیش
 بکات ، رهنيو بینیت و بهر و
 بووی رهنيو هینایشی بسو
 خوی بخوا .

همهوو چیننه
 دهستهه تداره کانی قوناغه چیا
 چیا کانی کومهله ناده میزاد ،
 بهریهه کانی هینه کانی
 بیر و باهرههان کردوه که هیچ
 ویستو ویهه تهی - بنه
 هرش شیوههیک بسی -
 ره گوریشههی چه وسائدهوه
 دهربیهنه و نه کانه شمهوه
 که یاساکانی تطهور
 نهوز راهه نهوده و ایبات کراوه
 که کومهله چار و ناجر بمهه
 و سوسیالیزم ده چی و
 نیشتراکی قوناغیکه
 ناده میزداد خوشی بیو ترشی
 بی هه پیوندا تی ده پمهه و
 روزیک دیت - درهنهک بیا
 زوو - که سوسیالیزم سه
 سیستیمی نابودی (تیرخان)
 که کومهله همل نهه کیزی و
 سیستیمی نابودی سوسیالیستی
 له شوین دانهه مه زریت ، نه گهه
 پیوندی یه کانی رهنيوههینان
 (علاقات الانماج) سه
 تابه نه تورین و جهوره
 پیوندی یه کی تازه نه هیتر ته
 روه نه گهه ره چمهه که همهوه
 جوره چه وسائدهوهییک
 نهیمهه تهیه و نه گهه بسو
 پارهیز تاکوی سیستیمی نابوری
 تازه ریزیمیکی سیاسی و
 ده گاییکی به زیک و لیهاتوه
 دانهه مه زریت . بمهی پیویسته
 خه با تکارانهه ریگهای
 سوسیالیزم نهوانه همهوه
 لمبهه چاری خوانان رانگرنه
 و نهوهش بستان
 نه گهه سوسیالیزم وکوه
 جاران سلی لی ناگری مانای
 نهوه نیمهه ده زمانه
 نیشتراکیتی چه کیان فریداوه
 و دهستیان به رز کردتهوه ،

پاشماوهی بو ل ۲۴

چهند سمه رنجیاک و هر باره مل کاری و کوچ و ره‌وی لادی بو شاره کان

وه ثم و کسانهش که خویان زه‌وی یان پی نابری گوزه‌رانی سال دپی‌ویستی یه کانسی خویان و خیزانه کانیانی پی مسوگر بکهن ، و همراهها نیشیشیان دست ناکه‌وی لای کسانی تر . جا بوبه ناچار نهین که له‌وی بکویزنه و بو شوینیکی تر یان به به کجاري کوچ بکهن بو شاره کان .

* هوی دیموکراتی ، زه‌وی و زاری لادی هدر له شوینی خویدایه‌تی فراوان نابی مه‌گهر ثم و زه‌وی یانه‌ی که نیستا به‌هوی ره‌قنه‌ی و سوری و به‌رده‌لانی یدوه به تفاوت و کدرسته‌ی کون لَهْ نواندا نبودوبی که لکیان لس و هربکیریت ، به بیجه‌وته‌ی نه‌مه‌وه دانیشتواه که‌ی سه‌باره‌ت به کم بیونه‌وه‌ی درم و نه‌خرشی و مردن و ده و به‌هوی بدلز بونی منت‌سال و راده‌ی بدهاپک بونی منت‌سال و کم بیونه‌وه‌ی قه‌ردی مرینسدر هدر له زیستناد بی‌سروون لور بیونه‌ان ا چا به و جوزه‌گهه من زه‌وی زاران له چساو زوری دانیشتواندا له بیجهه همسن‌سی بی‌کاری زماره‌یمک لستنده

نه‌وهی که به‌هوی په‌یوه‌ندی ده‌ره‌به‌گانه‌ی بدرهم هینان و چه‌ساندنه‌وه‌ی چینایه‌تی و خراب ریختنی کشت و کال و رووت و ره‌جالی و هزاری و زورلی ک سراوی یه‌وه . بدرده‌وام هنندی جویارو کریکاری کشت و کال ناچار ثه‌بن گوندو دیهانه کان به‌جی بیان .

زور جار گه‌لی له نوسه‌رو ببر که‌ره‌ه کان که لسم ده‌ره‌که‌وته کومه‌لایه‌تی ره نابوردی یه نه‌دونی ، هوکانسی په‌یداپون و په‌ره‌سنه‌ندسی نه‌گه‌رینه و بو چه‌نند شتیک له‌واته :

* پیشکه‌وتی پیش‌سازی نه کنولوجی ، دیهانه کان که ماکسنه و هوی تازه‌ی کشت و کالی تی نه‌که‌وتی ، به چه‌ند ده‌ستیکی کریکاری شاره‌زاو هوندر مه‌ند نه‌تونی بسے ماوه‌به کی کورت ترو بسے خمر جیکی کم تر و به‌رنجیکی سه‌سرو و لتر که همه‌مان بخود و بزمی چه‌ندصه د کریکاری بکه نه‌مه دیش ، ناماده بکهن ، ، ، جسسا لم کاته‌دا بی و سسستی به کریکاری نه‌شاره‌فزا گم نه‌بی

هموو مانگیک ، بکره همه‌موو روئاک به ده‌یان لادی گوندو دیهانه کانی خویان یه جی‌دیان ، دهس بـه‌رواری زه‌وی و خانه‌و بمره و باخ و ره‌زه کاتیان نه‌بن و هم ره‌ناظه‌ل و گاو گوتالیکی هه‌یانه نـهـی فروشن دیو و نه‌که‌نه شاره کان به شوین نیش و نان په‌یدا کردن دا ، بی نه‌وهی لـهـ شاریشا گـهـرـتـیـکـیـ پـیـشـهـسـازـیـ وـ باـزـرـگـانـیـ وـهـاـنـوـچـوـوـ ، ، وـهـیـ تـیـلـاـیـتـ کـهـ بـهـیـوـیـستـیـ بـهـ نـیـشـکـرـدـنـ وـ رـنـجـیـ نـهـعـانـهـ هـمـمـوـ وـ بـیـتـ وـهـ بـعـهـشـ رـوـزـ لـهـ دـوـایـ رـوـزـ فـهـشـکـرـیـ بـیـ کـارـهـ کـانـهـ نـاـوـشـارـ لـهـسـمـرـ حـسـابـیـ وـاـزـهـیـنـانـیـ زـورـ لـهـ کـرـکـارـانـ وـجـوـتـیـارـانـیـ لـادـیـ لـهـ کـشـتـوـکـالـ هـمـیـشـهـ لـهـ زـیـادـبـسـوـونـ وـ فـرـهـوـانـ بـوـونـدـایـهـ .

کوچ و ره‌وی دایشتواتی لادی بو شاره کان له ولاياتی په‌جی ماؤ دوا که‌وتوردا که هیشتا به هو کونه کانی بدرهم هینان لیش له کهن ، شتیکی سه‌برو هه‌نتیکه لی‌به ، بـهـ تـایـبـهـتـیـ سـهـبـارـهـتـ بـهـهـیـ کـهـ هـهـجـسـهـ لـهـ لـادـیـ کـانـهـاـ سـهـ بـیـ گـارـیـ بـهـ کـیـ دـوـوـ دـاـبـوـشـبـرـاـوـ سـهـ بـهـ یـهـ کـهـ بـهـ گـهـمـتـرـ بـهـسـتـیـسـنـ پـیـشـکـهـاـوـلـانـیـ نـهـکـنـلـوـجـسـتـیـ نـهـتـهـ قـیـتـهـ وـهـ سـهـرـهـرـاـیـ

خوزگه!

* خوزگه کارگه
دروستگردنی جتمه له
سلیمانی خانو بدهی بو
گریکار و موجه خوره کانی
دروست نه کرد ، نمود
فازانجه که همه مو
سالیک کارگه دادستی
نه که دی ، وه بیریکی لی
تل نه داتمه بو نم
مه بسته .

* خوزگه کارگه جنگره ،
وه کو خانو بدهی سو
گریکاره کانی دروست
نه کرد ، هاتو چوی
گریکاره کانی خوی له
مال و گهره که کانیاهه بو
شوینی پیشگردنیان
مسوگر نه کرد .

* خوزگه هندی لسو
شه قامهای له شای
سلیمانی تازه قیرتاو
گراون له سه پاره
پروژه شارهوانی ،
که میک در منگتر چال
و چولایان تی بکه و تایه ،
و نه وهی تو تومبیلی به
سمهدا ده نازوا همهستی
یهوده نه کرد که نمود
شه قامه ، پیوهی ده ، پایزه
سالیک له مهوبه ره .

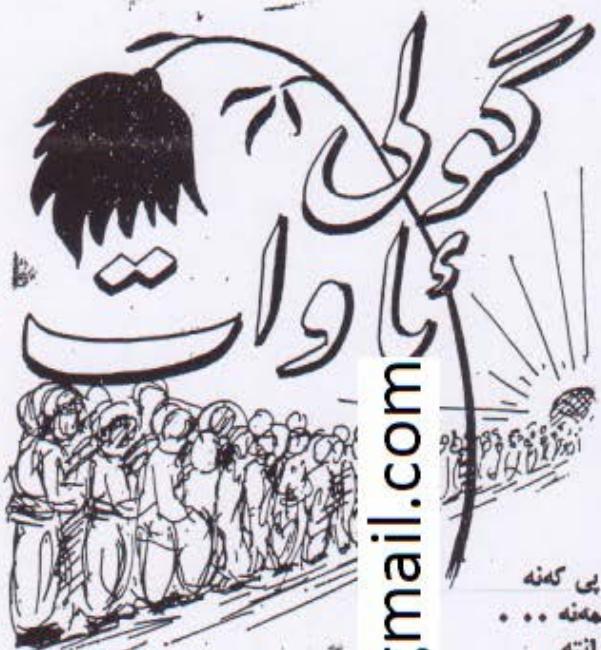
* خوزگه نه وهی نمود
شه قامهیان گرد و
سمه ده رشتیان کرده نه وه
حالی بخونایه که نسوار
اپرالله ملکی گله لسه ر
نه خود بشی بعه همه وانه
خفرهات گوردن و چاک لیش
گوردن بسی کو قستان شفاف
چاکی له دوا نه بینت .

کردنوهی ناستی گوزه ران
و چاک کردنی باری زیانه وه ،
بیته هوی بر سی کردن و نان
بران و هزار ولاط بونسی
چند تاقم و دهسته
کومه لایه تی ؟ .

دانیشتوان که به ناچاری روو
نه که نه شاره کان .

* خوشی گوزه رانی
شاره کان و پیشکه وتنی له
چاولادی کاندا که هیشتا به
هر چند گوندیک تمنا یه که
قوتابخانه و به هر چند سه د
گوندیک یه که تیمار خانه یان
پدر نه که دی ، نه مه چکه له
نه بونی هوی رابواردن
وریکه و بانی هامشند و
به شیرزادی یان له (خزمه تی
گشتی - خدمات عامه) که
نه مانه هوی و هرس بونه له
زیانی لادی و هاند هریکه بو
پال بیوهانی دانیشتوانی
لادی بعره و شاره کان . . .

نه وی رامستی بی نم
هویانه و گلیکی تریش که
زور له نوسه رو زانسا
کومه لایه تی بیه بور جوازی و
سهرمایه داره کان باسی نه که ن
ولی نه درون هوی پنجه بی
وراسته قینهی نم ده ده
کومه لایه تی به نین ، ره نگه
همندیکیان کم و زور دهستان
له دروست کرد نم گیرو
گرفته دا هه بیت بسلام
پیکر ای نه مانه نه بجامی
رذیمی کومه لایه تی و نابوری
کومه له ، که نه سر پنجه هی
چیزایی کسومه لایه تی و
نه نسی پسیک لسی لایسین
نه نه بیکی تروده دامه را زده
له گردا برجی له بین ماکمده فی
ز پیشکه و لیکی ته کنلو عجی کسی
کنرو نایه نن گه کوله لوبن که لکن
لی نه بینن لشنه رووی بکار

دیلان

من تعلیم . . . نهی گول گمشت بیو بی گمنه
نمختی نرخو فمر بده بهم چیمهنه . . .
بی گمنه . . . خوینسی رذاؤی میلهتم
بالله بیو بیو گلیم دوشمنه ! . . .
بی گمنه . . . تیمرو له چیکهی دهستو بی
بو قهقی زنجیری دوزمن گمردهنه ! . . .
وا به خوینی قالی بی گمردی شهدید
شهو تعلیی روزه روزانو روشنمنه ! . . .
بی گمنه . . . وا تیشکی دوزی داپرین
هر له سمر فوتکه همتاکو دامنه
تو . . . تمهاشا بمردی دستی میلهتم
بو سمری ماری رذیمسی بیو گمنه
سهیری گوسپی ری گزی ریگهی خمبات
چیکه پاچی میلهتم و لوتی شمنه
بی گمنه . . . نهی گول نموا ناسوی نهجالات
خو به خوینی روله کان مان نملوونه
موذدیی همر ها که ناقوسی بیه یان
دمنک و ناوازی گدی بی بهم ملبمنه

* * *

chalakmuhamed@gmail.com

نهی گول ناوات گمشت بیو بی گمنه
نمختی نرخ و فمر بده بهم چیمهنه . . .
گیان پهروشی بونی تیوارانه
سدر پهروشانی پیالسهی گوشمنه
بو مزی جامی لمباله ب ناته
لیوی ناسورم به بارو ووشکنه
بو . . . کزو سیس و مهلو و بی گمشنه
دیشهی تورا و تالیستهه گمنه
کوا . . . له کوی به بولوی سمهودا سمرت
بوچی بی ناوازو سوزی ده گمنه ? . . .

* * *

گول ووتی . . . ناسمانی پاکی نیشتیمان
بر تم و همودی بسند و ناره سنه ! . . .
وا له زیر تینی گزی داگیر گمرا
همردیی ره گینی خاگم رو واقعه
وا له جیگای سازو نالینی گهمان
همزدهی زنجیر و زرهه ی پیوهنه
سهیری پمنجهی دوزمنی تینو بمخون
نموا گولی لاوان نه کاتسه ده سکنه ! . . .

* * *

گفتگوی الگل سکرتیری پارٹی و میکوکانی کو اسلام

پاپوی پیش روی ، بگزرا
 چونی ناشکر اونڈی همدواد
 درود قمه به قدمه نشسته
 بعده آنی جینه جس کنس
 اه میدایی جینه جس کنس
 مانه نه تواند بر کلیس
 کوردا چاند هنکار بنی
 شیوه هنی بپردازی بر زبان
 عرب بجی کسی دیگر پیکسر
 تهمه شیوه تو هاؤ تمپری
 هلودری اندک هنکاری
 بنه بـ نـ مـ دـ اـ نـ سـ اـ دـ
 نـ تـ مـ اـ بـ بـ اـ دـ بـ بـ
 بـ بـ مـ بـ بـ مـ بـ بـ
 بـ بـ بـ بـ بـ بـ بـ
 بـ بـ بـ بـ بـ بـ بـ

دزگاری بـ بـ بـ بـ
 ده چوادی به کـ تـ مـ زـ اـ
 گـ لـ یـ گـ وـ لـ یـ گـ اـ
 مـ اـ لـ اـ مـ اـ لـ اـ مـ اـ
 سـ کـ یـ نـ اـ یـ گـ اـ مـ اـ
 نـ اـ نـ مـ اـ یـ یـ یـ یـ
 گـ اـ گـ اـ گـ اـ گـ اـ
 گـ اـ گـ اـ گـ اـ گـ اـ

● هـ دـ وـ گـ وـ دـ نـ اـ بـ
 بـ دـ زـ رـ دـ وـ دـ دـ
 بـ دـ بـ دـ دـ دـ دـ

● ۱- هـ دـ هـ دـ حـ دـ حـ دـ
 بـ دـ زـ دـ خـ دـ خـ دـ
 کـ بـ تـ دـ خـ دـ خـ دـ
 دـ خـ دـ خـ دـ خـ دـ
 بـ دـ دـ دـ دـ دـ دـ
 دـ دـ دـ دـ دـ دـ

● ۲- دـ کـ دـ کـ دـ کـ دـ کـ
 دـ کـ دـ کـ دـ کـ دـ کـ
 دـ کـ دـ کـ دـ کـ دـ کـ

موچه خورمان چون نهادی؟

نه برسیتی ، له چاروی خوبانی و سهیر نهکن و لغزانن خدکن تریش
هدبود هم و هکوو نهوان و دا آیی نهی لام جیهالهدا خدکن و ایسی
خبدیز همین . خو نهگر هم لای خبیران کمشکند سلاوات .

بو؟! کاکی می خور بو؟

نا لیستاش ، هم و هکوو لغزانن اشنه قابو کولانه کانی ژماره یه کی نور
له شاره کان نهیدر نهادی قبرساونه کراون زستانان نهادنده ق سوره
چلهاوی تیا نهادست و هکوزه لکاری ای دی و به هاویتاش تعبو نسوز
و خول پیاو لخختکنی !
به هم جور نهانه همسوی قمه نلکاو بی قایین بهلام نمه بهدر
نهادیه زور جار همندی (نویومویل سوار) که به سواری نهادن یسه
لاتا لعلی هم بر به نهادنست نویومویل کیان و ای نهخون که
نهگر زستان بی همود ق سوره چلهاوی گولاوی نای کولان و شه قانه کان
نه لیزیت به جرد چاروی ریپواره که داده نهگر هاوینش بیت نهیو نوزه که
نهکن به گهروو سرو گویلکیا .

جا نهی نهادنی که سوارون نلکانان له دردی پیاده نزیه ، و هکوو
کس نهگل خوتاند سواروناکن ، گاریکن واش نهکن قورد چلهاویان
پیا هعلبزی و تعبو نوز بچسی بده گهرویان دا چونکه یسه بیانی
زالست بزیشک نهه گهانی به نهادنوه خوش ساری وای ای نهادنیت و
نهادنیه لیووشن له نهاجاما تووشی بین ! .

نه جیهانه بیشهیده !

نهندی نهادنیه بیشهکوتوه گسانی جیهان بیز نهادنده که
نهشکردنی روزانه کریکار کسم بنهادنده بیو ۶ سهعات ، و
نهادنوهی هفتانه بیان له روزنکه دیکن به دو دو روز ... کمیس ایه
و لاتی نیمدا زوریه کریکار ، نهادنیه لیشیان دهس نهکهوبت ،
نه تایبت نهادنی که لام پر روزه نه علی دا کار نهکن همود روییک
پیش له ۱۰ سهعات کار نهگر من بی لیکدانه وی گهرماد سهه
نه روتوس هاوین زستان و بیه دریزای هفته بی پشودان
و نهادنوه ، که بی هیشتا بیه کوله مهرگی و مهره و ملزیش
گهروانی خوبان و خیزنا نه کالیان بیم و گهر ناگزیر !

نهندی موچه خور تا دا نهیزدین ، سار نهکن یه کوشی هزار کمس و
دهسته و داوینی لام و نه نهی لامن ۰۰۰ که بی دواز نهادی دهستان لام
شتبک گیر نهی وله سوچه میلدا کورسی و میزیک بیس و
خوبان نهگر ، نهگر نهی بی کیکان کهونه لا را جویه بی کیکان
بیاوه به نهادنیه بی تائنت نهکن ، یاه نهنده منجه نهچ نهکن نهادنیه
خادون نیشه که و هراسان بی دهس بصرداری لیشه که بیس :
نهی سوچه خوره کان ، نهی سوچه بیهی هم بیو مانکیک نهان
دریش نه رهنج و ماندوو بیونسی کومه لانی خدکن کو نهگر نهادن
نهدریت بی بیزیان ، تا لیوو شن لیشی و کاری نهادنیه دایی بکن :

ا : به سار کمس دا خوت بلند و مهندزیه .

ب : لیشی کمس بی تساره و دوامه خه .

ج : بیانلوو به کمس مهگره .

د : جیاواری مهکه له نیوان ناسیا و نهانیا ودا .

ه : دهس و دهه داوین بیلکه بیهی نهادی بیی هعل نهسته نهگر به
دلزیزی بیکهی خزمتی گله کانه و هی کمس کهنه بیه ...
نهگنی روزیک دینه بیشهه و پیا به نهیان نهیسته و نهادن
پیشیانی هیچ سودیکی نی به !

له بی خمبهران کمشکند

نهادنوهان !

کابرایند ههیه ، ۲۰ سال زیارتله بی سههی به سیاسه دهه قاله ،
خوبنده و اریکن باش و نوسریکس چاکنه ۰۰۰ روزیکیان بیان خه باش
چینایه بیان نهکن نهگر لیسی رایه و ختمه دهه مام نهکن ووی :
من لی ناگم لیوو چینایه چینایه چینایه ، کورد کهی گهشتره
قونانیکن نابوری پیشکه و توری و که جیاواری کومه لانی و مادی نیوان
چینه کانی زیاد بیوی و هوشیاری چینایه ده بیزه کیته بیهیدا
گردین ؟

نهادنی راست بی من دهم بیو دهه ته قیو به تایهنه و نهادن
بیهه رام نهادنیه نهیش زانی له بیزی بر دهه و خواره دهه نهادن
دانشترانی کوره کمان فریام که دهه و دهس : نامه دهه جهانیان له سلیمانی
گهه کی شورش و خهبات با وکو و بیان نهوت هه قاری و قهه جاوا نان
دیوه ، دهی بیان ، دهی : نهادنوه شاره جیاوار ناچن ، دهی : بیا
واهه ، دهی : نهی نهادنیه چون کومه لانی کورد هیشتا چینایه تیا بیهیدا
نهبووه ...

نهندی کمس نهگر نهادنیه نهیزه ههیاری بیان به خوبنده دیشه و

بوجچی دژی جیابونه وهین؟

نهک هر ئوه بەلکو وە
لەبەر ئوهى كە مەسەلەي
كورد زىاتر لە مەسەلەي
گەلانى روزەملات تىك
چۈرەزاوۇ ئالۇز بورۇ و لە
وينەرى بەدگەمنەن ھەلکەتتەوە
.. مەسەلەي نەتەوەيەكى
چەساواھ لە رووى
نەتەوايەتى و چىنایەتى يەوه،
لە رووى دابېش كەرنىسى
كوردستانى وولاتىھەو بە
سەير داتانىرى كە خولىياتى جىا
بۇونەوە خوارى بىتە كايەوە
بە تايەتى پاشنى ئەۋە
ئىمپېرىالىزم ھەمىشە لوتىنى
زەندوته ھەمو شىكەوە د
لە تەقلەلادان دايە بى بەدى
ھىنانى نيازو مەبەستە
چەپەلەكانى، بە تايەتى لەمە
وولاتىھى كە جولالانەوەي
نېشتمانى تىا بەرەو بە هيىز
بۇون ئەچى جا رىڭارى
سياسى بەدەست ھېنراوە د
بەرەو تەواو كەرنىسى
سەربەستى تابۇورى
و كومەلايەتى و سەقافى
ئەروات وە سەرنج دانى واقۇن
كوردەتى ئەخات دەرى
ئەخات كە ھەندى جىمار
جيابونە خوارى ج وەلە بىرۇ
ج مەلە تېبار ھەبۇرە لە ناو
كوردە وە ھەندى جازى تى بە
تاپېھى لە پاش ئىسەرلى
ئېچىن دودەرە لەو تەپسەرە
لەماوە ھەچەنە بېر و خولىياتى
سەرى پەھەنە گەسافىك بورۇ

ئىر دەستى، وە وەكـ-و
رېگەيدىك بۇ مۇگەر كەرنىنى
ماقى ئەو گەلە، بە تابېتسى
پاش گەشە كەرتى چىسى
سەرمایەدار وەتائى كايەي
ئىمپېرىالىزم ئە جولالانەوەي
لە ناو گەلانى ئىر دەست
ۋىيمچە ئىر دەست دا بەھىز
بۇو، پاش ئەۋەش لە
وولاتانى فە نەتەوە دا كە
رېگارى يەكى نا نەواويان بە
دەست ھىنابۇو بەلام دام
و دەزگاۋ يېر و جورى
چارمەسرىكەن مەسەلەي
گەلان و لایەنەكانى كومەلابەتى
و ئابورى و سىاسى ھەر لە
سەر بارى كون بى گورانىكى
نۇي ماپۇھ وە ئەلىن ئەو
وولاتانىشدا بەرەبەرە وە ھەر
لەبەر ئەو ھەپەلەي جىا
بۇونەوە ھاتە كايەوە ...
كومەلى كوردىش وەكـ-و
كومەلىكى زىنيدۇ بە زىكەي
گەشە كەرنى لایەنەكانى سى
نابورى و كومەلايەتى خىسى
دا روپىشتوھ و وەكـ-و
كومەلە كانى تى ناكۆكى چىنە كان
و تەنالىقلىنى ناويان لە گەل
پېشىكەوتى دا تادىت قوقۇل تى
لە بىن، بۇيە ھاتىسە كايەي
پېروراي ھەممە جۇرۇ ئەپڑاى
جيما جىما لە تەلە لىصەنەلەر
ئەشەتكەن و پېشىكەولەشەلە
ئەشەتكەن و پېشىكەولەشەلە
ئەشەتكەن و پېشىكەولەشەلە
لەوانانش ھېباتساولە سەقاۋە
خوارقى يە،

● ئىيا خولىياتى جىابونەوە
خوارى لە ناو گەللى كىوردا
ھەبە يان نا؟
● وە گەر ھەبى ئەبى چۈن
بەرامبەرى بوه سەتىب، وە
بوجچى؟
● جىابونەوە وە وەفاسى
بىر ياردانى چارە نوسى گەلان
● ئەبى جىابونەوە
بەرزەوەندى كى ئىتابى بە بە
زىبان بۇ كەنگەر ئەۋە
ھەندىك ئەلين جىابونەوە
خوارى لە رىزەكانى گەلىسى
كوردە لە عېراق وەكـ-و
تەبارىك يَا وەكـ-و
جوولانەوەيەكى خاونەن بىر و
كەرەسە ئى يە، ھەندىكى تى
لەلين مەسەلەي جىا
بۇونەوە ھەول دان بىسى
لە كوردستانى عېراق دا در؛ و
دەلەسە ئىمپېرىالىزم
و كەردىتى بە بەندو ساوا
بۇلۇدانى جولانەوەكەنائى
كورد...
جا پېشەكى با بىزانىن ئەو
ووتانە تا چەند راستە؟
ئەۋە كە مېزۇرى مىللەتان و
جوولانەوە و تەجرىبەكانىسان
سافىيان كەردىتەوە ئەۋە بە كە
چۈلەنەوە ھەولدان بىسى
ھېباپۇرۇنەوە لە رىزەكانىسى
گەلانى ئىر دەستى و چەرساوارە
پېارەچە پارچە كەراوە لە بالىسى
پەنەپەيلەن تى بۇو وەكـ-و ئېگەيەگىن
شەوارى دان بۇ ئالەپەشەنەن زۇلم
ۋۇزۇر ئۆزگار بىسون لىستە

لهوانه‌ی همندیک همین
بلین که گوره‌ترين مهتر مسی
ا مریکه‌ی یکبتنی عیراق دا
نهوهید که نه‌گهر مافسی
بریاردانی چاره نووسی بسو
کورد سمه‌لیپنری ریگه‌ی جیا
بوونه‌هیان بو ناسان نه‌کات ..
وه همر له بهر نه‌وهش همر
مانبکی تری کورد چه‌نند
ساده‌ش بنی هدر به زیاده ریکه
هه‌لختنی جیابونه‌هود دا
نه‌نین .. که نم جوره بیرو
ووتانه هر له بنچینه‌دا بوش
و پوچن چونکه :

۱ - هر مروفیک که خوی
به پیشکه‌وتو زانی د لافی
ذایه‌تی لیمبریالیزم و خببات
کردن بو نه‌هیشتنتی
چه‌وسانه‌هود سمه‌لاندنی مافی
گه‌لان لی برات نه‌بی پیشه‌کی
نه‌ه مافانه بو خوی و گه‌لائی
بر او هاویی سمه‌لینسی
و خبباتی بو بگات .

۲ - نه‌قی کردنده‌هکانی
گه‌لان ناشکرایان کردووه که
سمه‌باندنی هر جوره بیرو
باوه‌رو رزیم و جسوری
په‌یوه‌ندی به‌ک به زور به‌سمر
هر گه‌لیکی تردا نه‌ک
سهرکه‌وتنی بو نی به‌لکلو
نه‌و جوره بیرو هه‌لویسته
نه‌بیته بورکانی هه‌لتنه‌کاندنی
نه‌و په‌یوه‌ندی یه و نه‌هیشتنتی
همو جوره دلیایی د
هیواهک . وه لابره‌کانی
میزو و گه‌لیک لمه
رووداوانه‌مان نه‌خانه پیش
چاوه که جاری واپووه وه لمه
سایه‌ی گرتی نه‌و ریکه‌یمهوه
دوزمانیه‌تی یه‌کی نه‌وتون لمه
نیوان گه‌لانی هاوی دا به‌یبط
بووه که که‌لین وده‌لاقه‌ی دووه
به‌ره‌کی و دوزمانیه‌تی یسان
به جوریک که همنا لم
سمرده‌مشدا هر ماپکان
ماوه ..

۳ - به پچه‌وانه‌ی نه‌مهوه
به دهیان نموونه ساغیان
کردوتهوه که سمه‌لاندنی نه‌و
مافانه و به‌کار هینانی مافی
بریاردانی چاره نووس لسه
وولاتانه‌ی فره نه‌مهوه و گه‌لدا
نه‌ک همر بیرو رای
جیابونه‌هیان نه‌هیشتوه
به‌لکو یه‌کتنی و برایه‌تی یه‌کسی
نه‌تو لزیسر نالای نه‌و
دوله‌تanhه‌دا جیگیر بوروه که
هیچ پیلانیکی دوزمنان کاریان
تی ناکات ..

۴ - وه هر پارتی و تاقم
و دهسته‌یهک بروای به یه‌کیتی
خه‌باتی گه‌لان و بیونی دوزمنی
مشهه‌رک که لیمبریالیزم
و بروای بعو راستی به هه‌بی
که بی سمه‌لاندنی مافی گه‌لان به
تهداوی ناتوانی یه‌کیتی
گه‌لان بیهیتریه کایه و به‌هیز
کردنی جولانه‌هی شورشگیری
یان پیکوهه گری بدرین و روزی
روخاندنی تهداوی لیمبریالیزم
و سرمایه‌داری نزیبک
گریته‌وه هیچ جوره سل
کردن و گومانیکی له‌پن ره‌وا
بیینی مافی گه‌لانی نزیکی نابی
و بیری لی ناکه‌نه‌وه ..

۵ - ممه‌لنه‌ی گه‌لان و
مافه‌کانیان له‌وه ده‌چووه که
نه‌نیان له قمه دروشم چه‌ند
مافیکی ساده و نووسینی یا
گوشه گیز و هستان و
جیاکردنده‌هی نه‌قی گه‌لیک له
گه‌لانی تر خوی بتوینی به‌لکو
بی جی به‌جی کردن و به‌کسار
هینانی لایه‌کانی نه‌و مافانه نه‌ک
هر بوش ده‌ره‌چن به‌لکز
نه‌و ثامانجانه و به‌دی هینانیان
خه‌یال نه‌بی .

جا له‌بر روشنایی نه‌و
راستی بانه روله پیشکه‌وتووه
تیکوشه‌ره‌کانی کوردستان
و پیشروهه نه‌بزه که‌یان وه به
برویه‌کی تهداو به :

۱ - گه‌له‌که‌یان و گه‌یشتنی
به ثامانجه نه‌ته‌وایه‌تی د
چینایه‌تی یه‌کانی ..
۲ - خه‌باتی یه‌کگرتسووی
گه‌لان که زنجیره‌کی لمه
بچران نه‌هاتسووه دزی
دوزمنه‌کانیان و همر
سمرکه‌وتئیک گه‌لیک له‌ویه‌ری
جیهان دا به‌دهستی بینی
سدرکه‌وتئیکه بو هه‌مسوو
گلان ..

۳ - برایه‌تی کوردو
عمره‌ب ویه‌کیتی تیکوشانیان
که به‌کیکه له مدرجه
گرنگه‌کانی رزگار کردنی
هه‌ردوو نه‌ته‌وهی کوردو
عمره‌ب و هیزی کاریگه‌ری ها و
پشتی گه‌لان روزه‌لاتی
ناوه‌راسته .

۴ - هه‌مو جولانه‌هه ماف
وه دهست هینان و هه‌نگاویک
پیوسته بدرزه‌وهندی ته‌واوی
جماهیری گهل و ده‌سکه‌وتی
گشتی گه‌لان و به‌هیز کردنی
جووانه‌هه شوشگیری
گشتی جیهان بی و جه‌زره‌ب
بسی بیو لیمبریالیزم و
کونه‌په‌رستان ...

۵ - تیوری سوشیالیزمی
زانستی که ریکه رون
که‌ره‌وهی خه‌باتی
شوشگیرانه‌ی گه‌له‌که‌مان و
همو جوولانوه‌هه گه‌کی
ثارادیخواری تره .

نه‌لین به برایه‌کی تهداو
به‌و راستی یانه له کایکدا که
خه‌باتی له پسان نه‌هاتوونان
دریزه پی نه‌دهین بو به‌دهست
هینانی مافی بریاردانی
سمره‌ستانه‌ی چاره نووس
بو هه‌مو گه‌لانجه گه‌لی
کوردیشوه .. هر لـهـو
کاته‌شدا و هوه کو پیشروهه که‌کی
کوردستان له هه‌مو کایکدا
ثاشکرای کردووه که له
دهروونی پاک و بی گه‌ردمانه‌هه

جولانه وهی نازادی خوازی گهلى
عمره ب . و گهلانی رزگاری
خوازه به لکو به وه جوره شن
دزی ده سکه و تی جمهahirی
گهلى کورده ، بویه دز
دهستانی پیویستی یه کسی
میزدی بی به له سرشنانی
همو ولایه ک . له بدر نم
راستی یانه خواره وه :

یه کم : جیا بونه وه دزی
په زه وندی جمهahirی
چهوساوهی گهلى کورده ..

دووهه م جیابونه وه دزی
ده سکه وت و په زه وندی
گهلى عمره به .

سی یه م : له بدر نه وهی که
نه و جیابونه وهیه دزی
په زه وندی هردوو گهلى
کوردو عمره به بی گومان دزی
په زه وندی گهلانی و جولانه وه
کایشیان نهیت .

چواره م : جیابونه وهی
کورد له عراق یستاخمه تی
لیمپریالیزم نه کات چوتکه
بی گومان نه و جیابونه وهیه
مانای لاواز کردنی خهبانی
عمره بی و کوردیش .. لاواز
کردن جولانه وه نیشتمانی به
له عراق دا که نهانه ش بی
گومان خزمه تی پیلانه کانی
لیمپریالیزم نه کات ، که به
همو جوریک پاره و پسول
و چهک بلاو نه کاته وه پیلان
ساز نه کات بو نه و مه بسته
نهک له بدر خاتری چاوی کالی
کورد به لکو و هکو به شیک له
جی به جی کردنی نامانجه کانی .

پنجم : چکه له و راستی
یانه چاسه ر خایکی
دوژمنانی نه وهی کورد له
همو و پارچه کانی کوردشان

چیابونه وه خواز نیتن و
به رأبمری نه وهستین
بی گومان نه وه نه له ترس و نه
بورانی یونی لایه که وه کو
دهرمان خست له بدر نه وهش
نی به که به هه فی خومانی
نازانین به لکو له بدر تیشکی
نه و راستی یانه سهره وه نه و
هله لویسته مان گرتوروه
ولمه ریشی نه روین و نهک
هر نهه به لکو وه وه کو له بدر
چاوهانه یستا جیهان بوته
دوو بدره سهره کی .

به رهی سوشیالیزم
و گهلانی شورشگیر و
نازادی خواز .
به رهی لیمبریالیزم و ریزین
سرمایه داری وجیهانی
و داگیر کردن و چهوسانندوه .
گهنه بی همه وو تیکوشرو
پارتی یه کی بی شره و خوی به
بعشیک له بدرهی یه کم بزانی
و همه وو همنکاو و همه لویستیکی
خزمه تی نه و بدره بکسات و
به هیزی گات دزی بمههی
دویهه وه به تمواوی خهتیکی
ناشکرا بکشی له نیوانیان دا
وه له نیوان دوست و
دوژمناندا .

بویه چون نه بی نه ویگه و
بریاره ای چاره نووسهی که
گهلى کورد بو خوی همل
نه بزیری نه بی به تمواوی له
کمل ده سکه و تی جمهahirی
رنه جدهر بگونجی و بو نهوان بی
هدن بدو بی رهش نه بی دزی
په زه وندی گهلى عمه ب
و جمهahirی رنه جدهر نه بی
و له گهله سکه و تی تشتی
شورشی گهلان بگونجی دزی
به رهی سرمایه داری داگیر
کودن .

وه له بدر نه وهی که به
نه اوی ساغ بوته وه مه سلهی
چیابونه وهی گهلى کورد له
عیراقه دا نهک هم دزی

دینه دفری نه و هانی
چاره نووسه به جوریک به کار
دینن که ده سکه و تی
جمهahirی چهوساوهی گهلى
له کریکار و جوتیار و چیه
هاو په بانه کانی هردوو
نه وهی کورد و عمه ب
و هه نگاویکی کازیکه ری به هیز
کردنس جوولانه وهی
شورشگیری یان بی دزی
لیمپریالیزم .

بویه خهبات کردنمان بسو
هینانه کایهی یه کیتی یه کی به
ثارهزوو له غیر ایکی
دیموکراتی شورشگیر دا که
هردوو گهلى کورد و عمه ب
به یه کسانی بزین و همه وو
ماقه کانیان دهست که وی .
وه نیمه هر له و بیرو
باوهه شورشگیری به وه و
له و سارچاوه روونه و له
کایکدا که نه بین بیویسته
نه و جوری په بیو ندی به به
ثارهزوو ساریه ستانه بی ،
هر له و کانه تدا خه باتمان
کردووه و قوریانیشمان له و
ریگه یدا گهلىک لا نیسان
بووه که به کار هینانی
ماقه کانی گهلى کورد لسه
کوزدستانی عراق دا پیویسته
له زیر سایه نه و رزیمه
شورشگیر دا بی که
جمهahirی هردوو لیان
دهست نیشانیان کردووه ..
وه به دریزابی خه باتسی
شورشگیر ای کورد و
پیشراه و که بیان نهک هر دزی
جیابونه وه خوازی بسوون
به ذهه و نووسین به لکو
نماده ش بیون که له و پینتاوه دا
دوا تنوکی خویان به خت کهن ،
خو هله لویستی یستای پارتی
دیموکراتی کوردستان
ناشکرا نوی ترین نمونه
به لکهی نه و ووتانه به ... و
له کایکدا که نه بین

خوی سه یاری بگین بسته
 چاوی بی ندهمیه ته وه سه یار
 نه کری چونکه قس و گرد وه
 و هولو ته قه لای نه مانه
 یه کسر له گهل پیلانه کانی
 نیمپریالیزم و ها په یمانه کانی
 تیکه لا و بووه و نابی ریگه
 خملاندنیان پدری به هیج
 جوریک .. نه مانه له لایه که
 وه له لایه کن ترمه وه نه گهر
 سه نجیک واقعی کوردستان
 بدهین له دوزمنانی که
 جولانه وه شورشگیری
 نه ته وه کورد بدهین له
 نیمپریالیزم و دولتله کانی
 هاو په یمانیان نه مانه و هکوو
 میز وو ساغی کردو نه ته وه
 دوزمنی سارمهختی کوردو
 کوردستان و تا نیشناش له
 ثیر دهست و به هوی
 پیلانه کانی تکون و نویسان
 نه ناینین پویه همیشه و بی
 شک و گومان نه مانه دوزمن
 جگه له کونه په رستان و نه لاه
 له گوییه کانیان .. جا نه مانه
 روزیک له روزان پشتی هیج
 جولانه وه یه کی کورد گمر
 شورشگیر و پیشکه و توانبی
 ناگرن چونکه نه جولانه وه به
 خوی له خوی دا سه مردای
 نه وه دزی نه وانه و
 به رزه وندی یان نه خاته
 مه ترسی یه وه .. گهوره ترین
 مه ترسیه بو سه ریمو
 دهوله تانه که له بنه کانی
 گهودایه وله بره نه وه که
 هاندیریکی گهوره و کاریکه
 نه بی بو سه جولانه وه کورد
 و فراوان کردن خه ملاندنی که
 کوردستانی نیران و تور کادا
 به تایه تی و درو هه لاتسی
 ناوه امست دا به گشته

۲۸ ماویش

- ۴۳ -

کاریک که ده سکه وک یسنا
 به رزه وندی یا پی خوش بودنی
 نه وی تیدا بی پیویته نیمه
 دزی بین ۰۰۰

هر له بره روشنای نه و
 راستی یانه یه که نه بینی
 ده ره بک و کونه په رست
 و چینی زوردار و خاوهن
 مه سله همه کان که هه مویان
 دزی ده سکه وک چنی
 زحمه کیش کان .. پاوس
 زه نی مه بدانی جیابونه وه
 خوازن و نه و دنکه ناسازانه
 که له دیو سنوری عیراقه وه
 همل نه قولی لای دوسته کانیان
 لم دیو دنک نه داته و جا له
 کومه لی کوردستان دا جکه
 له و دهسته و برانه که
 به رزه وندی یان جیسا
 بیونه وه له گهل په رزه وندی
 جمهahirی کاری کالی کورد نیه
 و عیزاق وله گهل جولانه وه
 کونه په رستانه سه ریمه
 دوزمنان تیکه بیون بیو
 جیابونه وه هول نه دهن ۰۰۰
 دیاره که که مانی تریش هن
 همز له و مه بدانه دا نیش
 نه که نه بلام و ریگه نه مانه
 جیاوازه له گهل هی یه کم ..
 چونکه نه مانی تر که و ماره یان
 هر چه نه که میش بی زور
 تری له عانقه و ساکاری
 یه وه یه وهیچ تر وه له بره
 نه بیونی مسنه وای زایاری
 وئی نه گه بشتنی باری
 گه لکه سیان و ریگه
 سه رکه و تین و نه زانی دوست
 و دوزمن و تیکه کردنیان
 له هه ندی یکات دا بیوی
 نهه لر سی نه مانه هم لسمه
 نسنه دایه و الودا یه که دورو
 نه بیه به بیو پاگانده و نسنه
 دوزمن هه لان بخه له بیصون ..
 بهلام مه ترسی بیه کسهم گریک
 و پایه خداره و پی وسته وه کو

دا بکهین و بزانین تا چه
 راده یدک نیمپریالیزم و دهوله ته
 به کری گیراوه کان و کونه
 پهستان که دهستان بے
 سه پارچه کانی کورستان
 گرتوه که له زیر دهستی
 حلف سه نوبه ، بزانین نه و
 دوزمنه هه لویستان چهیه ،
 بی گومان دزی جیابونه وه
 کوردن له توریکا و تیران ..

وه له گهل جیابونه وه
 کورد دان له عیراق دا
 بوجی ؟ نه چونکه دو
 دهوله تی یه کم دار دهستی
 خویه ای بوبه کورد له هامسو
 ماقه کانی بی بهش و هم دوا
 یه کیشی نه بی همز له شوینی
 خوی دا گور له کری .

بلام له عیراق .. گومان
 له مه شدا نیه که له بسمر
 خاتری چاوی کالی کورد نیه
 به لکو یو لاوز کردن هر دو
 گه لی برایه بو تیپه راندنسی
 پیلانه کانی .. وه گهر کوردیش
 نه و جیابونه وه یه لغیر اقدا
 به دی بهیش بی شمک هم نه و
 نیمپریالیزمی که نیستا
 پی خوش ، ناویا و هم
 بو به رزه وندی خوی له ناوی
 نه بات به تایه تی که ر
 داردهستی خوی نه بی ..
 سه ره زای نه وهش و ههدن له
 به ره نه وه که نیمپریالیزم هم
 شتیکی بی خوش بی ناشکرایه
 ده سکه وتی خوی نه بی هم
 تیابی وه له بمن نه وهی که
 پازمانی دانستی نیمپریالیزم
 و لاسان کردنی په دهستی
 هیتلانی نه دهستکه و تانه
 په نیشکن له هزار کاری گندردن
 له گه لیستهدا بیویسته دزی
 په رزه وندی گه لانیشنه بسته
 کوردن نه وه جبهه بوه .. بیویسنه
 نه بی دزی بین و هم جسوره

اعلان

پاشماوهی - سوسیالیزم به زمانی ساده

المطلوب استملاكه - مساحة (٢٤) م

سلل العقار - (٢٩٦-٢٩٧) محلة كويزه
الاو صاف - ارض الدار مع بناتها (ملك صرف)
العائدية - جرجيس ومنى ابني بطرس بن جرجيس
قيمة الارض - (٤٨٠,-) دينارا
قيمة البناء - /

جوره پیوهندیهی ناو میلهه تان
نهنیا له سایهی سوسیالیزم به
دینه دی و نمکانهه که هم
میلهه ته به تمواوی دهیته
خواهی چاره نووسی خوی وه
دهسته لاتماری راسته فینه
نیشتمانه که می .

نمم قسانه بمو هنایه نین
که میقهه تیک واقع له خه بانی
نهنها وایه تی خوی بهینی دهست
له سمر دهست دانی
چاوفروانی دامهزدانی
سوسیالیزم بکات تا ثامنجه
نهنها وایه تیکانی وه دی بیست ،
بملکو بمو هنایه که میلهه تیک
ویرای خه باتی نهنه وایه تی له
سری پیوسته خدمات بکا
بو دامهزدانی سوسیالیزم
تابیته دهسته بمنی دهه
نهنه وایه تیکانی وه
دهسته هیزارهه که له هایکدا
نه گهر توافق بیش دامهزدانی
سوسیالیزم مافی نهنه وایه تی
خوی بستینیتهدو ، نهله
حالهه تهدا پیوسته مافی
(دیاری کردی چاره نووس)
بو دامهزدانی سوسیالیزم
که لکی لی و دریکیه که تاریکه
نه دوزه منان بینه ستیتهدو و نه
توانن چاره کی میلهه ته کس
بچه و سینه ته ،

دهدا خصائص و ممیزاتی
نهنه وایه تی میلهه ته بچوکه که
له ناویه هری و لمبوقهی میلهه ته
تموره که دا بی تاوینیتهدو ،
خو نه گهر میلهه ته بچوکه که
هی بیو همه مو زوالم و زوریک
که جنه کرد و قاچی که بهره هی
(خو !!) زیباتر دریز بکا
و بمجروریک له جوردان داواي
مافقی نهنه وایه تی خوی کرد ،
یا بیو نهستانه وی مافقی
زهه تهدا شورشه که بی به
چمکه تهدا شورشه که بی به
ذهبری قورقوشم و بارووت
دا دهمر کینه تهدو .

بدلام نه گهر له باتی پیوهندی
تموره و بچوکی ، بالا دهستی
و ذیر دهستی ، پیوهندی
برایه تی و وکیه کی له نیوان
میلهه تانی دونیادا - تموره و
بچوکه دامهزربت و نهه
میلهه تانی که مو رویکه موتونه -
به تائیری هدر عاملیک بی -
تیستا یکه وو له ژیسر
سیبیه ری نالای دهلهه تیکدا
دهزین لیحترامی ههست و
ثامنجه نهنه وایه تی بدکتس
بکرن و ترووت و سامانی
نیشتمانی ناو گویندیان و کوو
برآ بولخیه و خوشه نیشتمانی
ههه یه که بیان و کوو یه که بیه
کار بیش ، نههه هیچ بیو بیست
به چه و ساندنه وی لاییک له
لایه ن لایه کی لزه و غایب ، نهه

لقد جرى تسمين الملك الموصوف اعلاه من قبل اللجنة
التشريعية المولدة بوجب بياتنا المرقم ٢٤٠٠ في ١١-٥-١٩٦٨
لفرض فتح شارع البنك وعملاما جاء في المادة العاشرة من
قانون الاستملك رقم ٩٦ لسنة ١٩٥٧ المعدل نشر باعلاننا هذا
قائمة تسمين الملك المذكور الذي شملها الاستملك لمدة ١٣ شهر
أيام اعتبارا من تاريخ النشر في الجريدة فعلى ذوى العلاقة
ومن له حق في هذا العقاران كان لديهم اعتراض على
الشمرين الجارى ان يقدموا اعتراضاتهم خلال المدة المحددة
بتطلب تحريرى برفقه المستندات الموعيدة على ان يشمل الطلب
اسم المعترض وخلاصه طلب .

العقيد

کریم فرنی

متصرف لواء السليمانية

اعلان

توجد مناقصة علنية لعمدنتل اللوازم والمواد الطبية من
والى رئاسة صحة لـ جواه السليمانية لمدة سنة واحدة
وفقاً للشروط التي يمكن الاطلاع عليها لدى مجلس ادارة
اللواء .

على الراغبين الحضور لدى المجلس المذكور الساعة
١١ روالبة من يوم الاثنين الموافق ٤-٢-١٩٦٩ مستحبين
معهم التأمينات القانونية بالبالغة ٢٥ دينارا ،

العقيد

کریم فرنی

لنشرها لواء السليمانية

میژوی

یه زیزیدیه کان و ئاپنی یه زیزیدی نوشینی: شاکر فتاخ

گرنگی نایینی زهرده شستی
ماره توه ، وەك : بلوهه کردن
بەخواهە کى پاک و تاڭ د
نهنیاۋ ، حەوت فرىشتە كان
و ، پىغەمباران و ، مىردن د
زېنلەدۇ و بۇتەپە و ،
چەندۇچۇون كىردىن خوالە گەل
مروفدا و ، پاداش و سزاى
خرابى و ، بەھەشت د
دوزەخ . هەروەها ئەۋەيشى
پىما ماۋەتەوه كەزىز
لى قومماو دايىتەوه ، رىز لە
بەزەپىيان بە ھەزارو داماسو
لە قومماو دايىتەوه ، رىز لە
ئاواو ئاڭرىپاۋ چۈرۈن .
نازارى ھېچ كەپك و ھېچ
گيان لەپەر يېشىنى نەدەن .
دوستىھەتى پەيدىزىن د گەفت و
بەلېنىش راپىرەن . هەرۇھە
يدىكىن و كۆكىن و ھوگىرى
يەكتىريشىن . . . بەلى ئەمانە
و گەلىكى ترىش لە ئایينى
زەردەشتى ، لە ئایينى
يەزىدى دا ئەپىزى . . . بەلام
شۇينەوارى ئایينە كاتىسى
(سورۇشت پەرسىتى) و
(بوداھمايى) و (مستانى) و
(بىتپەرسىتى) و (ئىسلام)
ي تىا پەيدابۇھ ، كەنۋېرەي

ئاگىدار بکات . هەروەھە
نورسەراتى كوردىش بخانە
سەر ئەوهى كەم و
كوري يەكاني نوشراؤھەمى من
تەواو بىكەن .

برا يەزىديه كامان بىمە
پاشماوهى كورده زەردەشتى يە
كان دالەنلىرىن . نىزىكەمى
نوسەد سالىك لەمەۋېش
لەسەردەستى (شىخ عدى)
دا بۇن بە ئىسلام . بەلام
لەپاشى مردىنى (شىخ عدى)
يەوه وەر گەراۋىھە سەر
نایينە كەپ خويان . بەلام لەم
ماۋەيەدا چەند بە شىكى ئەو
نایينەيان لى وون بوبىد .
لەچەند ئايىتىك و چەند
راستى پەرسىتى يە كەم و
گەلىك بېرىپاۋەر و
نایينكارىي بىكانە كەپچە
وازى نایينى زەردەشتىن
ھاتە تەنەشت ئایينە كەپانە وە
لەم كومەلە بەشە ئايىن .
وراستى پەرسىتى يانەيشى
ا ئایينى يەزىدى (پەيدابۇ .
لەراستىدا ، لە ئایينى
يەزىدى دا ، بەشىكى گەۋە و

رەنگە ھەمو كوردىك ئەوه
بازىنى گە (يەزىدى) و
ئایينى يەزىدى (ھەن .
بەلام كەميان شاپەزاي
مېزۇوى پىراكازەساتى گىنگ
و سامانلىكى تېيرەي (يەزىدى)
و چلونىي (ئایينى يەزىدى)
ن . لە راستى دا لەبابەت برا
يەزىديه كامانەوه ، بەزمانى
كوردى ، لەھەندى ووتارى
كورت بەولاوە ، داخەكەم ،
ھېچى تر نۇرسراوەتەوە .
كەچى بەزمانىنى يېگانسان
بەسەدان نۇرسراوان ھەن .
لەپەر ئەوه بە پيوىستم زائى
كە نۇرسراوېك لە سەر
مېزۇوى يەزىديه كان و
ئایينى يەزىدى دابىتىم و
پىشكەشى خونىدەوارانسى
كوردى بەم . هەرچەندە
لە وە دلىنائىم كە نۇرسراوە كەم
لەھەلە و كەم و كورى بەوه
دۇورىبى . بەلام ھېرەدارم
بەخوا كە كەلينىك لە نۇرسراو
خانەي كوردى دا پېركاتەوه ،
خونىدەوارانىش لەمېزۇوى
زيان و ، چلونىي ئایين و ،
كىرده وە رەھووشتىيان و ،
ھېراو ئاوات و خەباتىيان

ئىمرو زمارەسىرى
 برايەزىديه كاتمان خوى
 نەوات لە سەمدە مەزار
 كەسبك ، بريتىن لەچەند
 هوزىكى جوچۇي ، كەتايىنى
 يەزىدى لەزىز سەبەرى
 خوىدا كوي كردونەتەوە .
 بەھەموو لایەكى كوردستانى
 گورەيشىدا بلاويونەتەوە .
 يەزىدىيەكان لە ھەسپو
 كۆزدەلک پىش خويىنى خوبان
 ر ئايىنى باو و بابيرى خويان
 پاراستوھ . لە سەرئەم
 ئايىشىش كە ئىستا ھەيانه ،
 حەوت سەددىلى خىشت
 لەناو دۈزمنايەتى و تەنكاسە

ئايىنى يەزىدى و يەزىانى
 كومەلايەتى و ئابىزىرى و
 خۇنىدەوارى
 برايەزىديه كاتمان ..
 ئەممە يېش سەبارەت يەوهى
 كە (ئايىنى زەردەشت) وەك
 لە ... (زەردەشت) دا
 پىشام داوه ، ئايىكىسى
 خوابى ، و ، سەرچاۋەدى
 ھەموو ئايىنه ئاسمانى يەكانى
 پاش خوى دالەنرى ...
 هەر وەها شۇنىھوارى ئەسو
 لە گەلەك راستى بەرسى و
 وىزەكانى جىھانى يېشىدا
 دىبارە ، بىجە لە ئايىشى
 ئاسمانى يەكان .

بىبرى باوەرە كردىوە ئايىنى يە
 كاتمان لەگەل ئايىشى
 زەردەشتىدا رىك ناكەون و ،
 زىانىشىان . گەياندۇرە بىـ
 كومەلايەتى و ئىانى تېرىـ
 يەزىدى . جابرايەزىدىـ
 روشن بىبرە كاتمان كەنەلىـ
 بىـنچىنە ئايىنه كەـمان
 زەردەشتىـرە ، بىـ گومـان
 روزىكىدى ئەـكەونـه سەـر
 ئەـوـخـبـاـنـهـ كـئـايـشـىـ
 يەـزـىـدىـ بـەـتـەـواـوـتـىـ
 پـاـكـىـكـەـنـهـ لـەـ بـىـبـىـرـوـسـاـرـەـ
 بـىـگـانـهـ وـ نـاـسـازـانـهـ كـەـ زـبـانـىـ
 بـەـجـكارـگـەـورـەـيـانـ گـەـيانـدـورـەـ بـەـ
 نـاـوـ بـانـگـىـ يـەـزـىـدىـيـەـكانـ وـ بـەـ

و شاروشور و گاره سانی
سامناک و خوینین داژیاون ،
به هوی زورداری
گهوره کانی خوینان و
ستمکاری دراو
سیکانیاهو . تهیا لسم
چدرخی بیستمه دا
پشووه کیان داوه .

بدلام یعزیدیه کان سمر
دهمیکی وايان به خوینانه و
دیوه ، که ژماره سهربیان
گهیشته ملیونه که سیک که
خاوهنه چهند سمردار نه شنی
یه کی به هیز و ههپرهت بون ،
له چهند جی یه کی کورستاندا .
نهوهی لیشیان کوئی اوه
لهماده نعم حمهوت
سهدساله به دوومیون که مس
دالهتری . ثمه بیجگه له تالان
و برو و سرگهردانی و مال
دیرانی رسوايش که
به سمریاندا هاتوه ، که
لاظماره ناین و له همه مو
دوییدکشهوه پاشی خستون .
نممه له بایهت دیسوی
ددرهوهی ژیانیانهوه .

بدلام له بایهت دیسوی
ناوهوهی ژیانیشیانهوه ، به
هوی نه خوینده رانی و
ده سکاری ناین کهیانه و
له لاین همندی پیوانی
ناینی خراوهوه داو نایه و
ته له که بازی بیکانه و به
مهبیسی داگیر کردنی
خاکه کهیان و پچریتی بھرو
بوومیان ، باری کومهلایه تی بان
تسه او و تیکچه و ،
بارستاییشی له او و نسیم
بوتلاده و به و ایا به گی دوشلن
یه گی هندره گهوره ای له بیله گه
چهه و سنتساو و سنتساوه و دوولک
گراوهه و بیله لکن لایل هشنه ای
بلائی هله و پچلوکی تیبره گه
و بولکه لکنسی نابو خشنه سهی
له رمانداره بیگانه کهیان ،

درنده و به هیز ، و وره
بعدنده دان و کول نه دانیه سان
بدرامبه کاره سانی سامناک ،
یه کتی و کوکی بان . لـ به
ناو خویناندا ، دل سوزیمی و
خوبه خست کردنیان له پیاو
ثاین و نامانجیاندا ، لم زووی
کورده واری دا به سمرکه فسی
زیر نوسراوه تهوه .
زیکه سال و نیویستک
له ناویاندا بوم و زیام ، لچاکی
دیاکی و مه ردایه تی به ولاوه
هیچی ترم لی نهدیس .
دیسانه وه نه یلمیوه :
بنچهی ناین کهیان
(زهده شتی) یه . خوابی
پاک و تاک و تهیانه ناسن ، نهک
دیو (شیطان) . حمز به چاکه
کاری نه کهن ، نهک خرابه
کاری . هدرچی کرده و
ره ووشتی گهوره و بلند
ـ له نیمه دا هدیه ، له وایشدا
هدیه . هممو ددم ناماده ن بون
ده سایه تی . هممو ددم
ناماده ن پو برایه تی و چاکه
خرازی . هممو ددم
تنیوی بیشکوتن . بدلام
داخه کم ، و دک له مه و پش
پشانم دا ، ناین کهیان
ده ستکاری کراوه .! . هنر
هوی نهوهی که بساري
کومه لايه تی بسان و نرم
بوته و .! .
نیمه چهند بتوانی نه برا
نازادرارا نه مان پیش بخین ،
نهونده خومان پیش نهخین .
جا نه گهر نه نوسراوه بیسته
هروی نهوهی روشن بیبرانس
کورده و برا یعزیدیه تیگه بشستو
و دگانهان ده بیست بکن به رامنه
یه الله و اه دهسته بکن به رامنه
گرده نهوده ای باری گوره لایه تی
و لایل و دیه و هز بیشهه و اری
و لاییشی نه نه بدهشه گر لیک
به نزهه ای گزوده واریه خلیم
به به خیمال لغزانه ،
شاگر فتاخ

نازارانی خهلك و دا^مسر
گردنی سامان درامهستان
و دهستان دایه لهناو بودنی
زون و مثال و پیری بی توان.
زورداری و خوبین رشن که
بالي کشا بیو به سمر
ئیمپراتوریه‌تی عوسمای و
ئیران دا بی گومان بیو به
هوی بی هیز گردنی باری
ذبوری و پیشکهوت سی
کوملاوه‌تی نه و ناآچا.
ناآوه‌تی نیوان دهره‌به‌گه کائیش
که کاربه‌دستانی له ستابل
وتاران ناگر کهيان خوش نه گرد
کاریکی کوشند و گهوره‌ی
گرده سدر پیشکهوتی بیروو
بومنی کورستان.

هیرش و پهلامار دانسی -
چه‌گدارانه‌ی شا
سوشانه کان دزی گه‌لی کورد
دایی لی کردن که نهوانش
به‌توندی بعده‌گماریان بسته‌وه
سالی ۱۸۰۶ - ۱۸۰۸ له
تورکیا به سمرکایه‌تی سی

ستراتیجی گرنگی هبود ،
حا بو نهودی که جیگر بیان
ههولیان نهدا به هر جوییك
بیت دهره‌به‌گه کورده‌گان
بخنه نیز ریکفی خوبانه‌وه ،
بدلام سمره‌ک عهشیره‌ت و
له‌ماره‌ته‌کانی سنه‌نبار و
رماندوز ههنا سفره‌ت سای
ساده‌هی ۱۹ هم هم‌مانه‌وه ،
نهنیا له نیوه‌ی دوو همس
سده‌هی ۱۹ دا شاکا ، نیران
و سولانه‌کانی تورکیه .
ترانی بیان خنه نیز
ددستی خوبانه‌وه . له گمل
نهوه‌شا گه‌لی کورد به
سمرکردادیه‌تی سمره‌ک
عهشیره‌نه‌کانی ههل له‌ستان
دزی چه‌و ساندنه‌وه
نه‌هواهه‌تی و کومه‌لاهه‌تی و نه و
بای و سمه‌ره‌هی که نه‌بیو اه
بیان دایه به کار بدهه‌ستان
تورک و نیران . تورکه‌گان و
نیرانی بیه‌کان به ناوی باخسی
بورنی کورده‌گانه‌وه که و تنه

ژیانه‌وهی دهره‌به‌گایه‌تی خو
باخوی جیا جیا که نه‌مش
به دریزایی سمه‌دهی ۱۵ وه
سماوه‌تای سمه‌دهی ۱۶ له
خایابانه‌دا ، له ز رووه وه به سه
دریزی له شرف نام‌ندا
بندی کراوه .

۱۶ سمه‌نه‌ی سمه‌دهی ۱۶
دا سالی ۱۵۱۴ له تکری
ئیمپراتوریه‌تی عوسمای له
سمرده‌می حوكمی سولان
سمه‌لیمی یه‌کم دا له همراهی
چالدیران دا له شکری شاه
ئیسماعیلی صه‌فه‌وهی نیرانی
شکاند ، گورستان له نه‌نجامی
نم شرددادا دابه‌ش کرا ،
به‌شی ذوری که وته ژیز
دهستی ئیمپراتوریه‌تی
عوسمایی یه‌وه . به دریزایی
سمه‌دهی کانی ۱۷ و ۱۸ گورستان
به هوی ستراتیج شمیشه مایه‌ی
سهرنج راگیشانی تورکه‌گان
و نیرانی یه‌کان بسووه ،
فهرمانداره گورده‌گان و تیسره
یه‌ک گرتوه‌کان تا راده‌یه‌ک
توانی بیان سمه‌به‌خوبی خوبان
پیاریز .

له سمه‌دهی ۱۷ دا
حوكمه‌تیکی نیمچه سمه‌به‌خو
به‌سمره‌کایه‌تی سارداری
مه‌کری له ساوجلاق له نیران
درودست بیو ، هروه‌ها
حوكمه‌ته‌کانی چلمیران و
ددسیم و بایه‌زیم و
هـاکـارـی و رهـوـانـدوـز
نـادـانـگـیـان دـهـرـکـرـدـبـیـوـوـو
سـهـرـهـرـایـ حـوكـمـهـتـهـکـانـیـ لـورـ
و نـهـرـدـهـلـانـ کـهـ لـهـ خـوارـوـهـیـ
رـوزـنـاوـایـ نـیـرانـ دـاـ
ناسـاـبـوـونـ .

له سمه‌دهی ۱۹ دا وولاته
نـهـرـوـپـایـیـ بـهـکـانـ نـهـسانـ
دـیـستـ زـیـترـ پـهـلـ بـهـاوـیـزـنـ بوـ
رـوزـهـلـاـتـیـ نـزـیـکـ بـهـ تـایـهـتـیـ بوـ
کـورـدـسـتـانـ کـهـ جـیـگـایـهـ کـسـ

نهوره حمان پاشای بانانو،
لیهانی راپیرین، بلام
دندانه شکران، له همان
ناتا کورده کان رهواندیز به
ساروکایه تی محمود پاشای
کوری نهوره حمان پاشای
بانان هستان، له مهدا
کورده کان چهند ناوجایه کسی
فرابان و چهند شاریکتی
گهوره بان داگیر کرد.

سالی ۱۸۱۵ بایزید و وان
له تورکیا راپیرین کورده کان
بهریان و نخچه و ایش لم
راپیرینهدا به شداری بان کرد.

هارچهند جه ورو زهبر و
زنگیکی زور له گمل کورده کان
دا به کار نهیترابه لام له گمل
نهوهشا زنجیرهی جولانه وهی
رزگاری خوازنهی کورد
با هیزتر بوبو، له سالانی

۱۸۱۸ - ۱۸۲۲ بهرام بر
تورک و تیران، له سالی
۱۸۲۳ نا له ناوجای سليمانی،
له سالی ۱۸۳۵ - ۱۸۳۷ دا له
رهواندوز، له سالانی
۱۸۴۹ - ۱۸۵۳ دا راپیرینه کهی
شهرهف به گ وه له سالانی
۱۸۴۶ - ۱۸۴۹ دا به درخان
و شهدخان و چمند که سیکر
تر له کورده کان، هستان.
له پنجاکانی سهدهی

دا یمزدان شیر سمری دایه تی
یه کی له راپیرینه گهوره کانی
کوردی کرد، له کانی سهري
قرم دا، وه تواني نهک هسر
سمرنجی کورده کانی سهرو:ی
عیراق و خوارووی روز هلالی
نهنزاول راپکیشی به لای خوی
دا وبهس، به لکو ساینجی
زور گملی زور لی کراوی
و گکو ناسوری ویونانی
ونرمه نی و نهانه ت عه بیشی
راکیشا. وه گملانه له گمل
کورده کان دا نازه زایی بان
دره برمی بهرام بر

کاربدهسته کانیان چونکه به خدک و سهباره بمه
زور له لایمن تورکه کانه وه گو
کراپونه وه و گیش کراپون و
هینرابون بو به شدار بون
له شهربنی قرمدا نزی
رووسیا .

له شکری یزدان شیر بمه
سنهختی بدره تکاری بمه
گره کانی تورک بوو ،
راپرینه کمی یزدان شیر
ناوچه کمی فراوانی گرتده
هر له وانه وه تاکو به غداد .
تدنامه کاربدهستانی تورک
ناچاریون که زور ناوچه
شهر له قافقاس چول نکن
وله شکری لی بکشنوه و سی
نیز بو شهر برامبر بمه
یزدان شیر ، چونکه
یزدان شیر زود شادی
گه وره و کوو تبله س
وسیر و هندیکی تسری
دالگیر کرد بون . نهانه که
نارازی بون له که
به دهستانی تورک بدره بمه
خوبان نه گیانده له شکری کمی
یزدان شیر که ناوچه به کمی
فراوانیان گرتبووه دهست .
پلام له گهل نه وشا له شکری
یزدان شیر به هسوی
بنگلیزه وه له لایمن
تورکه کانه وه شکنرا .

سدرهای نه هماناتی
یهش راپرینه کمی یزدان
شیر کاریکی گه ورهی گردو
ددوریکی گرنکی بینی لمه
گه شانده وه پدره پی دانس
گیانی ساربه ستنی و رزگاری
نه ناو گه لی کوردا ،

- 14 -
له نیوی نه سندانی ۱۹
باری نابوری و گومه لایل سپن
گوره زور خراب بوو به همی
فیلک گردن بن نه لذارهی نیماج
خه راجه وه لکسدر کومه لانشی
و تورک له ۱۸۷۷ - ۱۸۷۸

سارچابلاق چمند هیزیکیان
نارد بو تیکشکاندنی ۱۳۴
راپرینه وه له همان کارا
کورده کانی تیرهی جهالانی
به سهروکایه تی ته بعور خان
مه کمی که ناحمری شیخ
عبدالله بو دزی له شکری کمی
شیخ عبد الله ههستان .
ته بعور خان له نارچه
ورمی دا زیانی زوری له
له شکری کمی شیخ عبد الله
دا .
له نهنجامی ۱۳۴ کارهدا
له شکری تورکه کان و نیزانی
یدکان به هاوا کاری له گمل
تیرهی جهالانی به کان دا شیخ
عبدالله یان ناچار کرد که
ورمی چول بکاو روو نکانه
مدرگه ور له نیزان وه له
پاشا رووی کرده نوچه له
تورکیا ، تا له کونایی سالن
۱۸۸۰ دا شم راپرینه
کورد که شیخ عبد الله
سهروکایه تی نه کرد له ناوبرا .

عبد الله نه سهروک
عدشیره ته کورده کانی نیزان
وتورگیا کونگره بکی پیک
هینا که تیای دا داوه که د
یدکیتی بک دروست نکن به
ناوی ایدکیتی هوزه کورده کان
دره بو خهبات کردن لمه
پیش اوی سهربه خویسی
کوردهستاندا . سالی ۱۸۸۰
شیخ عبد الله هیزی برد
سهر ناوچه کورده کانی
نیزان تا گه بشته سهماره به
هیوای نازاد کردنی کورده کانی
نه نله و دامهزاندنی
حکومه تیکی سهربه خوسته
کورد . گه لی له هسته
کورده کانی نیزان که کاربی
دستانی نیزانی دهستان
گرتبووه به سهربه خویسی
یاندا ، چونه پال شیخ
عبد الله .

له ناوچه کی نیزان دا دوو
هیزی گورهی گوره هیبوون
به سهروکایه کوره کانی
شیخ عبد الله ، هیزی یدکم
به سه کردابه تی شیخ عد
القدر و هیزی دووهم به
سه کردابه تی شیخ محمد
صدیق . شم هیزانه زور
یارمه تی سهروکه کان - سی
موکریانیان دا و گوو شه مزه
ناء و خلیفه محمد ندی
کوردهستانی تورکیادا دوچکن
بس سهروشون پهیندا بسو
چونکه چینی تازه دهله مدن
و دره به گه و هندی لمه
سه روکه کانی ناوچه کان به
جووته له گهل کاربدهستانی
سولان دا گومه لانی خه لکنیان
لار و نانده وه ،

اعلان

السلسل
۱۱۷۳
المحله
کوبیزه

سجری تسجيل فضة
الطريق ذات سلسل ۱۱۷۳
الواقعة في محلة كوبیزة مجدد
بااسم وزارة المالية للجمهورية
العراقية باعتبارها ملكاً صرفاً
فعلى من يدهن خلاف ذلك
مراجمتنا خلال ثلاثين يوماً من
تاريخ اول نشرة مستصحباً
مستنداته ،

سعید شفیق
مدیر طابو لوام التبلیغاتیا

بيان رقم ٩٤٠ روانى سليمانى

بو | كاك عبدالله خالد سعيد - مستخدم له بيانه
فرمانى سليمانى
لبيانه | ثاڭادار يوه

له بمر نوهى كه روئى ٢٧-٩٦٩ و هه تا ئىستا
دوا كەوتسى لە دەۋام ئاگادارت ئەكەن بە هاتە وەت
بو سەر ئىش هەتا ماوهى هەفتە يەكى تىرى لە^١
بلاوكىرى دنهوهى ئەم ئاگادار يوه . و بە پىچە وانە ئەمە وە
و بە گۈرۈھى بەندى ٢٧ لە قانونى خەدىمى مەنى ئىمارە
٤٤ سالى ١٩٦٠ دا ئەزىز بە درىكراو لە يانە .

اسم المادة	الكمية
١- قطع خشبية ٧٠×١٠٠ سم	٢٠٠ قطعة
٢- براميل فابر	١٠٠ عدد
٣- صناديق خشبية (خفيف)	١٠٠ عدد
٤- كوانى مستهلكة	٢٥ لفة
٥- سوتلى	٢٢ لفة

رسول مجيد
المدير العام
ورئيس مجلس الادارة

إعلان

المطلوب استئلاكه - مساحة (٨٠/٣٦) متر مربع
تسلى العقار - (٥٥/٨٥٧) كوبى زره
الاوصاف - ارض الدار مع بنائها (أميرية مفوترة بالطايو)
العادية - الشیخ محى الدين بن الشیخ معروف الشیخ
لطیف
قيمة الارض - (٣٦٨) دنارا
قيمة البناء - (١)

لقد جرى تثمين الملك او صرف اعلاه من قبل
اللجنة التمييزية المؤلفة بوجوب بياننا الرقم ٢٧٧
١٩٦٩/٢/١٩ لفرض توسيع شارع نالى في السليمانية
و عملا بما جاء في المادة العاشرة من قانون الاستئلاكه رقم ٥٧
لسنة ١٩٦٠ العدل ننشر بعلننا هذا قائمة تثمين الملك
المذكور الذي شملها الاستئلاكه (عشرة أيام) اعتبارا من
تاريخ النشر في الجريدة فعلى ذوى العلاقة ومن له حق
في هذا العقار أن كان لديه اراضي على التثمين الجارى
أن يقدموا اعتراضاتهم خلال المدة المحددة بطلب تحريرى
يرفقه المستندات الموعده على أن يشمل الطلب اسم المفترض
و خلاصه طلبه ،
ابراهيم عاجل
و، متصرف لواء السليمانية

كومەلى بەريوەراني يانە

فرمانى سليمانى

إعلان

الحاق باعلاننا ٩٩١ فى ٤-٢٥-١٩٦٩
لعدم اكمال النصاب القانونى لمجلس ادارة اللواء
فى اليوم المعين لتمهد تقليل الطحين من السليمانية الى
مراكز الاقضية والتواحى الملحقة باللواء المعلن عنه
باعلاننا اعلاه اجلت المناقصة العلنية الى الساعة ١١ زوالية
من يوم الاثنين الموافق ٤-٢١-١٩٦٩ .
على الراغبين الحضور لدى مجلس ادارة اللواء فى الموعد
المعين مستصحبين معهم التأمينات القانونية .

العقيد
كريم قرهنى
متصرف لواء السليمانية

إعلان

بناء على الطلب الواقع من متصرفة لواء السليمانية
المعون على موافقة وزارة الداخلية واستنادا إلى أحكام
الفقرة الأولى من المادة (٢٦) من قانون الجمعيات رقم (١١)
لسنة ١٩٦٠ قررت هذه المحكمة حل نادى ممارسة النادى المذكور
سمنت برقشار وذلك لتحقيق عدم ممارسة النادى المذكور
لنشاطه منه أكثر من سنة واحدة .

بكر اسماعيل
حاكم بذادة السليمانية غير
المحدودة

شار . لادی بحسم زمان به ناچاری
نهجیه لای و داوای چند دیناریکی
س نه کا بعقرز که بیدات رمه
خوارد همین و پوشاند بمنو
خاووحیز انه که و بیانه مو بمنو
مالمه .

بن گومان دوو گانداره کمش ناماده
نی به هروا به خواری باره گئی بخانه
تبروزی نه کنکه بمنو سروشون
تریمان نم ورده هیشتا توتن بدرهم
نه نیشراوه و هیچ له کایه دانی به
جویاره که و دوکانداره کمی
نه کدون الله سفر نهودی که دوکانداره که
چوار دیناری بدانی بسو مهر جمی
جویاره گمش له کائی کو گرد همی
بدر بوم و بیکه بستی کشت و کالا
فخرده گی بمنجا گلوبی توتی
بدانی .

بن گومان (۲) چوار دینار بمنی
هیچ ناه کابرای جویار بمنی بستی
به پارهی تر هدیه بخمرجی مال ،
بیکه بستی به پاره و سرمایه هدیه
بو چلندهی تو و بیکه بانش شهتل و
کیلان و قول بین و نلوان و داگردن
و شرت و گویه . له بدر نهود لهی
پهیتا فخری نم باهنه بکات کمی
گوایا بیکی نلین سالم و نهاده
چیوازه له سوود که شمرد حیانی
کرده الله موسیانان !

● بعد جوړه چویاران کور دستان
هدیه به تعییا دوچاری چو سانده نهودی
خوین منیش دین له لاین
توضی نم چشمته رو قانده نهود و
خوین فرنیش دین له لاین
دو دکانداره پاره داره کائی شاره و ..
وہ پکره چو سانده نهودی لادی له
لاین نهانه نهادی جزار نور
دلر « قاته تر و سخته لته
تیز مر کائی چو سانده نهودی
درو ګله کائی سردهه نور .

● چاچی المم ناره نهاده تردد

زور دارانه تر ؟

● قدرمهه کرنی سالم و
دو زینه هی چاره گی بمنهه بسو
چو سانده نهودی چویاران نمه
لاین نم تو پیزه گومه لایه گی بسو
چو سیم و دهه بدو و یه کیکه بسو
هدنکاوهی که باریکی لیچکار فورس
له سفر گوای ههزارانی لادیانی
کور دستان هسل نه ایست ، وہ
سو و چیکی نم چو سانده نهود سخته
وہ سریا نهود لا نهیان .

● رزگار کرنی چویارانی
کور دستان نه دهس چو سانده نهودی
بازرگانه سو و خوره کائی ناو شار ،
نه که هدیه کیکی یه شتی بیکو
یه کیکه الله یو ویستیه کائی چاکر دنسی
کو ز درانی دایشتوانی دیهات و
بدره بیش بروندی کشت و کال ، وہ
نه مهش همین بدانه بمهو نه گریت که
بانکی کشت و کال سرمایه و پاره
به قدره بیش بیشکش به چویارانی
هزار بکات به سو ویکی کم و
هزاران و بیه ما و بیدیکی دریز .

خه بات قووله روسه ای

گل

وده گیرانی گه توقداری - زاپیسنيک - ی چيکي یهوله لایمن رزگلوي یمه

بازگشتن گردن به بعندگي و گوين
و فرشتن توقدار شه کان .
سمرپاده داران تعمريکا که خريکس
پيشمازی بروان لایمن سروکيان
گرت دری دهه که کان خسوار وو ،
چونکه پيشمازی بی دستی به
کريکار همبو و به تايي هی دهه متس
و باز وروی توقدار شه کان که هزاران
نه کدت ولعمن نه خشن باشتر لهيان
رياندن له دره به که کان خوار وو .

1861 - 12 نisan : چه لکن نه همل
دهشت بی گرد لهيانون پيشمازه کان
سرودو که لایمن سروک لينکون يان
له گرت له گتل دره به که کان خوار وو
تعمريکا .

1862 - 1 کانون دوم : سروک
لينكون راي گه چاند که توقدار شه
بعندگانه کان نازاد گرد له ولاسته
يه کلتور وو کانی تعمريکادا که پرسو
بور یه بور کانی هم گلکر ساندلی نازاده
وه بر ياري دا که ره شه کان مالي
نه دره به که کان خوار وو تعمريکا
بهم بونه يده ده 186 هزار که سریان
چوره زير وو و بالصانه 68 هزار يان
کوريان دبر بندار برون .

1863 - 9 نيسان : هم سریزی
و لا يه گانی خوار وو تعمريکادا
له چهار تسي همزي پهده در الصدر
ههيان دا باده متعدد و چه لکن له هيل
کوريان هات .

له تنجمان لعندانه بعنسته
و افغانستان ذليجه گانی خوار وو شمس
نازاد بروز وه که داشت ناهنگ

ره شه کانيان پهنه گرد .

1862 - 20 دواي 40 سال لـ
جه لکن سارپه شوبی لعندامانس
ريکخراوی جوانه وو هاري بيجر
به همبو شربه کا بلا برونه وو بسو
ريختن قوله ره شه کان وکوهش
پيزوگاهه ده لعنان پهندن يه .

1863 - 20 دواي 40 سال لـ
قوله کان پيزوری له ولاي کان
خوار وو توشی گيرمه وکشنه
له بروون ، کو وونه وو له گتل ره شه کاندا

له جوانه وو .

1864 - 20 دواي 40 سال لـ
نه شه کان پهلاي کان شاري
(سلوتشون) یان دا له فېرىجنيا
نه پولس فرياكه وو تزیکه 60

که سان له سېه کان گوشت
و سربری . وه هبروهها چه زند
جاریک که بد سروکاهه روشمن
پهري ده جس براون داپريون و

پروپالانده یان نه گرد يو شفرکردن
نه بنساری تازادي ناده مزادي ره شد
راه راه 1865 دا هه شریان .

رده سدر کوگا چه گك ليده اس
نه تعمريکاده خريان ره که پهنه
پهنه یان یه دواي 25 جمار
ده سکورت له هاره زيری ، بهلام

نه کوچله زوري له طبله ، سرياني

1864 - 20 دواي 40 سال لـ : گشتنه گس
هزاندن 20 بعنددي قوله ره شه کان
له چه چه چه هينا برشلري جيمشون
له دلايدن تبرچنگي تعمريکاده ،
نه کاده نه دهست گر 1 به هينانی
قوله شه ، له فېرىجنيا سال 1861
پيشانه بعندگي رسان یه سرا
پهندن .

پاش 200 سال تزیکه ملپریک
قوله شهان هينا بر تعمريکاده سروو
، پهنه یه کان تعمريکاده
پهندن یه کان تعمريکاده .

ترخی همراهی نه قواله لـ
پلارا پهنه بروه ده به جوریک
وا که نه سال 1860 به 200 دواز
بودن که په نه سال 1860 بروه به

1865 - 20 دواي 40 سال لـ
نه شه کان خونه خريان نه
چه ساندهمه و هيج مالیک
مروقايدن یان یه دواي نه همه یان .

نه نه داره دهه که نه زور
شاري تعمريکاده خريان ره که پهنه
پهنه یان یه دواي 25 جمار

راه هر 20 ده گور جولانه وو سه
نه 1866 - 20 دواي 40 سال لـ

له چه چه هينا برشلري جيمشون
له دلايدن تبرچنگي تعمريکاده
پهنه یان یه دواي 25 جمار

نه کوچله زوري له طبله ، سرياني

و خوشی . بیلام قوه مرد شه کان هیچیان
پیشه برآ نمایه و زاریان مینیو ،
تمده را مهندیکی وا پیریزین ، و دهنیا
ریکه کی همناسه همکشانیان لئی
نه گرفتیون . لمبهر نهود سپنیه کان
که وته رسی کردن و چه وساندنه وه بان
و جوره پهپاده نمایه کی زرده نمای
وايان داهينا که هصر لغزیر دهست
خریدان . لچال نعمش ده هندی
ریختراوی تو قیمیریان پیکه و نه
دری قوه مرد شه کان هیبا به اس
ریختراوی « کوکلوکس گلان » .

۱۸۶۷ - مارت : همسر پر پاری
کوکنکیسی همریکایی هشکر کاروباری
ولایه کان خوارووی گرتهد سه
بو نهودی ریکه له تازاده چسی
و گیر شوبین گان بلکری و نیارام

ناسایشی بجهیین ، جا بسو
پهپزکردنی هشکر نزاره به کی زود
له هاولون ایانی سه درود چوونیه
ولایه کاتی خوارووی ، تو ریبهی
لمانعنی هه لایه کنکیان سه درود
لیکولون بون لپارتسی چمهوری
لمریکی و ہینیان نهودی کیمه کسی
به رهه ؟ سه بارت به عدوی که یه کسی
نوره که کیان بی بوله بیره نمودو .

۱۸۷۰ - بیاسای فیده ابی
دروجود ، دانی هه ماقی کومه لایه اسی
قوه رهش کاندا نا ، که و کو همه مود
هاولونی یه کیان بی جیاواری بچنے
شونه گشنی یه کان و کارگه کان .

۱۸۷۷ - دایکر کردنی ولایه کان
خواروو دوایی هات ، سپنیه کان
دهستن گرتهد و همسر دادو
دز گادا و که و شهوده فروزی .

و دله که بازی پیرامپر رهش کان و
نه یان نهیشت دنگو بیانیان بکانی ،
ماقی خو هبلبازاردن و ده تکدان که
یاساکان حکومت ریکی په کار
هینیان دابون نهان بکیان خست
به عدوی که هچ گسیک خرسی همل
بیزادرادایه یا دلتک پدایه له بولو یا
سه بارت بدار بولوایی یان کاریکشی
په چند داوی همبوراهه و بیاهی پدایه
و خوینندن فلوج مینی پر ایله به اسما
له ببرد شاده ای ده سلطورد ہوابه ؟

و که ونه ندو زه لک و بیزام گردانیان
ناوای یا هات سالی ۱۸۷۹ گریدار
له ۲۰ هزار قوه هش دا بستان گرد
بو کانزار .

دروشمین « با نه فریقا بیست سمه
نه ستره دهه و شاده . له نیار
نه ستره کانی . ولاته یه کنک ترمه کیانی
نمیریکاند ». یه نهودوپیان . بالی
۱۱۱ - ۱۹۱۱ رهش کان کوکنکیان
گزرت .

۱۹۱۹ - پاش چهنه کیچیانی
یه کنم قوه رهش کان گفریکیه و ده
له هشکر ده رهجهون . لەم کاته دا
شیپولی جیاواری ره گهزایعنی همه مود
ولایه کانی نهیریکای دنگارت بیلله
شیکاتو و دهسته پیکر ده . و پیلاو
بو رووه نا گه بسته ولایه کانی
خواروو ، له کاره ساییکا کیله
شاری بیت سالت بوس ، لمه
ولایه کانی نه لینیون رهودی دا ۴۵ کس
کوژه .

۱۹۲۴ - ۱۹۲۷ - ۱۹۳۲ - دادگای
به عزوی نهیریکای به عزوی خبه ایسی
ریختراوی کاتی قوه رهش کان دهسته
دلزی جا الوونه دهی نه گهزایه زی
پریاری دا .

۱۹۳۰ - له دیترویت که شاری یکه
که و نه نه سه رووی نهیریکیه ده
بز و هنه دهی قوه موسو گانه کان دهسته
پیکرد به سه رووگایعنی پیاپیکی نایش
گسنه پیان له دهست بیهه مهه . مه
۸ و ۳ . فارزد . ۵ وه له ۱۹۲۴ دا
لیلیا محمد برویه سه رووکیان .

۱۹۳۹ - بی کاری بی ایشی لمه
۱۹۲۹ - دا ناوه قوه رهش کان دهسته
بلاد بوده زیاد له نیوهی خیزه
رهش کانی نهیریکای سه روو پیس

ماقی کوهلایدهی یان
نم یه گنکی به له نیوان سپنیه
لیپرالی یه کان و پیکه شتوه رهش کان
دا پیکهات « نیتنا سه رووکیه که یان
دوی و یانکنکه ». *

۱۹۱۰ - کومه لی نیشتمانی شار
پیک هات کهوا ریختراوی دیکی
بور جوازی رهش کان بسوو ، و
نه قله لایه نهوده یان تهدا گتنی
لمانه کانیان نیتی گشت و کمال
و نیماری پیکنے دهست . سالی ۱۹۶۷
دیستی . م . بونک دل سه رووکی نه
کومه له بود .

۱۹۱۵ - په شدار بونک نهیریکای
له شری جیهانی یه که دم دا بسو و
هی نهودی که نزور له قوه رهش کان
برون بو شاره پیشهمشی یه کاتسی
سردو ، و دیکیه ۲۵ هزار
دهش درا بجهه هشکری نهیریکاوه ،
لسانه ۱۰۰ همانزاریان نازدن یو
چهنه کانی نهودوپیان ، نهودی هیچ
جیاواری یه کی نهودیان نه هېښن .
نه ته کن .

۱۹۱۷ - سه بارت رهش کانی
شاری سه برینکیه قهادا له ولایه اسی
له لینتپیز ، نزور دلره قانه که و نهیه
کو شمن و دیش قوه رهش کسان
له لیست هالی باوک نهیسراهیس
لینتکله ده له لنجام دا ۹۳ قولیسان

گوشت ،
۱۹۱۸ - قوه رهشکی چامابیکی
مارکوس گارلن بز و هنه دهسته
رهش کاندا دروست گرد بسیرو
گهزاده دهی قوه رهش کان و ده گرتن

۱۸۸۲ - دادگای بهزی و لاتنه
په کنک ترمه دکانی نهیریکای رای گه یانه
که یاسای سالی ۱۸۷۵ دزی
جیاواری ره گهزایعنی دهستوری
نم یه . ولایه کانی خوارووی نهیریکای
لهم همه دیان به دهرقهت زانی بسیه
خیرا بیان یاسای جیاواری یان
پلاؤکرده نهاده نهاده نه خوش خانو
قدیما جانه دیکای هات سوجو داده
نه ناتله لمانا که تیه و شانوکایش
دا . نه یاسای سایانه په بزرده دام بیون
تاوه کوو ساله کانی ۱۹۶۵ - ۱۹۶۰ .

۱۸۹۶ - دادگای بهزی نهیریکای
بریاری جیاواری دا نه تاوه هاولون ایسی
پاندا نه بیانه په بزرداره شیپولی نازه زایسی
وتوره بونک خروشاند له نهاده
قوه رهش کلدا .

۱۹۰۵ - حوزه بران : لە نیاگان
ثائز و سالی ۱۹۰۶ له هاریپر زهی کان و
۲۵ کوس له سی گهیشتوانی رهش کان
رايان گهیان ده بریاریان داوه و از
جهنه کانی نهودوپیان نه هېښن .

۱۹۰۸ - ناب : شیپولی لاقری
جیاواری ره گهزایعنی هات په سه
شاری سه برینکیه قهادا له ولایه اسی
له لینتپیز ، نزور دلره قانه که و نهیه
کو شمن و دیش قوه رهش کسان
له لیست هالی باوک نهیسراهیس
لینتکله ده له لنجام دا ۹۳ قولیسان

گوشت ،
۱۹۰۹ - بی گهنه لیشتمانی لمه
شاری نیوان بز و هنه دهسته
گهزاده دهی قوه رهش کان و ده گرتن

نوش لتعجلن که رهشه کانست
برآدالنه نیشن ، پیشیوی به که به گزینه ای
۳۵ کس و پرینشاربونی ۱۰۰ کوئنای
هست .

۱۹۶۱ - ۱۴ گانتوس دووم :
روپریت س . و میلر برو پهلوی سیری
دروست گردن بنیات ، تمهید یا کم
قوله هرث ، برو پهلوی بکات له
دستگاهان شامپریکادا .

۱۹۶۱ - لری روپشتن ناشی
به تنهنگ له گالیکا هاواریان له گسربه
هزیز رهش بهی خوبین دشتن ۴۵
به رو شاری چاکون نه چرون .

۱۹۶۷ - تمصور : ناگری جیاواری
ره گزایانه له بیویورله هعل گیرسا
گوئندان ، چیمی) له دانیشترالی
ولایه کان سرمهوهی نه گزایانه
نهان برو شاره کانه بروی نه گزایانه
تمهید دیترویت ۱۴۰۰ ناگر که ونه و
۳۶ کس کوژرا و ۲۰۰۰ گمس
برینداری بروون ، بولم مهیه به
۱۶۰۰ پولیس بیندرالی بان
هرخان کرد .

۱۹۶۸ - نیان : مارتین لسویر
له نهر گیک سودگی بروتیه و می
ما فی شارستان قله رهشه کانه
میمیش له ولایت نیشی کوژرا له
کالیکا گه خمریکن ریختن
ریدوشتن ناشی برو .

۱۹۶۹ - نیان : نهشاری میمیش
کویونه و یک گرای به یونهی تی بیز
بودن سالیکوه بعسرگوشتی
مارین لونه گیکنها ، لهدوارد کیله
برای جون دروپریت گیتدی به شههار
بروده سریان و چیمی دیب که
پیاوائی دوهشان ببر و خهبات گه سفر
له گزایانه برو .

۱۹۶۵ - مارت : ماوهی شمش روی
ناگری جیاواری ره گزایانه بده دام
بروده لهشاری واتسن وزورشیونی که
هدته میشی .

جیاواری > زیلیک

له شوبات دا توتابی به کی کچ که
نادی ناترلوزیا برو له زانگکای
توسکالوس « لنه باما » و مرگیرا ،
به لام سبی به کان وایان لی گرد
کله پاشن دوو حول واز له خونیدن
بینی .

۱۹۶۷ - ناب : یاسای ماقسی
هارولانی به تنس دانیس پیالا ،
قوته فه کان نه بان توانی ده نگبدن
له هموه هلبزاردنیکا کله شاره کان
نه گزایاده نه کرا .

له نهبلو دا حاکم ولایه تنس
نه رکن اس تو قال قادوس لیصلانی
حاله طواریه گرد و یاسه و ایلس
نیشان خسته زیر لیسراهه و
سپارهه بدریکه نه دانی ۹ قوانی
نه گزایاده نه کرا .

۱۹۶۵ - ناب : گسده سالی
نه رکن اس تو قال قادوس لیصلانی
حاله طواریه گرد و یاسه و ایلس
نیشان خسته زیر لیسراهه و
سپارهه بدریکه نه دانی ۹ قوانی
نه گزایاده نه کرا .

۱۹۶۶ - ۱۰ مایس : قوله
رهشه کان خوبیشاندالیکان سازکرد
به گزیوهی دانیشنه نه چیخته کان
شاری ناشیل دا .

۱۹۶۶ - ۲۱ حوزه بیان : پولیس
فیلادلیفا له میبیس ۲ کمی
له خهبات گرانی نلی جیاواری
ره گزایانه گرت که (شفیرن ،
گوئندان ، چیمی) له دانیشترالی
ولایه کان سرمهوهی نه گزایانه
پاش بردانیان به چند هله نه
بهر دوویه دوزی بالنهه .

۱۹۶۶ - ۱ کانوی دووم : چیمی
فایرمن هیلر درل به ساروگ
ثونتریسی مانی چوونیه که ره گزایانه
، و ریده وی ناشی دیک خست
له گزایانه کان خواه ووی نه گزایانه
هزاران کس له گزایانه دویز نه
مالکوم نیکس .

۱۹۶۶ - ۷۱ مایس : دادگای
بهرزی نه گزایانه تاره زای ده بیزی
بعرامبر جیاواری ره گزایانه له
قولا بخانه کان دا .

۱۹۶۶ - نه مارتین لونر کینگ
پلاری گرد و که ریکه ناده به علو
چو گردنی پاسه کان شاری مونتکمری
نه هموه نه کان نیکشان قوله کان
دووهه دا ریکه نه ویان درا گه جنه
لوبیل و چیشت خانه سبی به کانه و .

۱۹۶۶ - چیمی بیزی
له زانگکای نوکس فورد له ولایت
میبیس ده گیرا له گزایانه بار بیزی
پیکانه خانه هات .

۱۹۶۶ - مارتین لونر کینگ
کونفرانسی ساروک کان مسیحیه کان
خواه ووی نه گزایانه دیروست گرد
به نیازی نه کانه للاحدان
بس دهی (الامن) بو بدده
هیانی ماقسی هعل بزاردن له ولایه کان
خواه وی نه گزایانه دهوره دان له شوبات

محمد نوری توفیق

کی بو!

و تیزتر بود، به چاویکر شمش سمر خیزانین له من زیبار که سیکمان نیست. به پاروویه نان پیدا بکاره گردیده مانگیکه هانوونیه نم شاروهه، له یه کیگ لجه گردیده که کونه کن دا ژورویک پیچکوله مان گرتوه، به کری یه کی کدم سواره له گل قمه پجره کانیاله، ری نم لا و نعلای خوی نهادیه و نهک داتیشتووه کانی چایخانه که داوای ناو، یان شبکی تسری لی بکنه و نه دکوه و همبستاکه بی ناخوش بی که له گل مشتملی بی کانابدوی.

خله کی گوندیکم لجه گونده کانی دهشتی دزه بی ... شمش سمر خیزانین له من زیبار که سیکمان نیست. به پاروویه نان پیدا بکاره گردیده مانگیکه هانوونیه نم شاروهه، له یه کیگ لجه گردیده که کونه کن دا ژورویک پیچکوله مان گرتوه، به کری یه کی کدم سواره له گل قمه پجره کانیاله، ری نم لا و نعلای خوی نهادیه و نهک داتیشتووه کانی چایخانه که داوای ناو، یان شبکی تسری لی بکنه و نه دکوه و همبستاکه بی ناخوش بی که له گل مشتملی بی کانابدوی.

محمد نوری توفیق

کی بو!

که نهادم ههست کرد و از
له پرسیار گردنی هیندا.
ماوه یه کی به سمرا تی پیری له
گل سواره دا ناشنایه تری یه کی
ته اوامن پیدا کرد، له بمر
نهادیه من لهو چایخانه بیزیبار
به ده گفمن سمرم نه کرد به
چایخانه یه کی تردا، و
سواره شمش به رو زانه که مهی
خوی شوکربوو، بوبه هم
که سمرم نه کرد به پیده سره
چایخانه دا نیتر سواره و هنک
گول نه گهشایه و بعده پیرم
نه هات و روزنامه یه کی نهاد
روزه دی به دهستوه نه گرت
لاوند جاریگ به خیر هاته
که می دووباره نه کرده و
هدروهک میوایک. می
خوش ویسته نهوبم ...
سماکانه نه و ناواچهه
نه کرد به خوینده و هی، خو
منیش یه کسرم گوش. می
و درشم نه کرده و دهست
نه کرد به خوینده و هی، خو
نه نهی ریازی بیتم، یان
به پیرما بی روزی له روزان
به شداری تیپیکی و هرزش
کردیت، یان تهناهت به
دلیکی پر له نارهزووه و
چو دیتیم بو تمداشا گردنی
یاری یه کی گهوره، نه هه مرگی
نه مانهه به بیرا زاین، به سلام
وا بزامن هوی نه و نارهزووه
هر تهناهه بوو، که ردنجی شان و عاره فی
هه واله کانی نه و گوشیم له
هموو هه واله کانی تسری لجه ولدانیکی بی و چاندا بووه
دوستانه که به راست ترکه هر چی دهده سمری و

قمری نه که ویشه نه ولی ، بوبه
 شه ویکی ساردي زستان ،
 بدره و مالی حمید نهیته وه ،
 له گمل دهر گا کهيان نه دری
 باوکن بیکی نه لی ... نا
 کچم عایشی نه ده رگایه
 بکه ره وه .
 نه وه کی به ؟ نعمت ...
 نه من ... عه عزین ... غیری
 مامت !! هر ل گمل گردنه وه
 ده رگا کوره ناغا به وینه
 دورندیه کی یه کجارت بر سی
 په لاماری نهدا و ده من نه خانه
 سه رده می و له بدر ده رگا که
 دوری نه خانه وه .
 چشم بمه همه مو
 هیزیک یه و نهیه و خوی
 رایسکنی به لام بی ناکری ...
 ناچار خوی نهدا بمه
 زه وی بکه دا ... هر چز
 چونیگ نه بی هاواییکی لی
 بدر نهیتمو ... هاوار
 تیکه لی ده تکی سه گدودر ...
 نهیم ... خاله حمید و
 پووره خمجنی و منداله گان
 همه مو بدره و ده رگای حه وش
 نه بنده و ... ناکوره بی غیره
 نعمت نه کرد بی ... نا نا

پیاو راؤه سسته بروم ...
 گرده وه و به چوکیگی
 ده سره که ددم و پلیسی
 سری یه وه و تفیکی قوت دا
 و که وه وه قسه : به نه من
 باوکنم و ناغایش بـ رای
 گه ورته ... دهستی راکیشا
 بو «ع» ناغا ... به هیچ
 نه و عیکیش رازی نایم
 که نه تو یکه فلس مه سره ف
 بکهیت بو نه تم ته عزی به ... مال
 مالی خوتانه دهستیکی راکیشا
 که و تبوبون ناغایی ... گه ورته ...
 ناغای گچه بیون ... ته عزی
 دائزرا ، تفاقی قاوه له مالی
 نافاوه به کیش کرا بیبو
 ده نک بدرز بیوه و همراه که
 دیوه خان ... «ب» ناغا ...
 که ل سه روی خملکه که وه ... مدونه قتان بکات ... بمه
 له بینی دوو بالیفـ ... راستی بایکی دلوزن بـ
 دایشتبوبوله سه دوشکیکی ... نه میله همی خودا هر پایه
 نه مر و نول ... بانکی له سواره
 دارتان بکات و بونیمه تان
 کرد :
 بھیان ... نم کاته دا ناغا
 کورم سواره خوا بـ کـ
 وکله قـهـ کـانـیـ پـیـشوـوـیـ
 پـاشـ گـمـ زـ بـیـتمـوـ ... دـوـوـبـارـهـ
 هـمـمـوـمـانـ هـمـرـ نـهـمـرـیـ ...
 مـرـدـنـیـشـ هـمـرـیـهـ کـهـ !ـ خـوتـ بـهـ
 بـیـ باـوـگـ مـدـازـانـهـ نـمـنـ لـهـ
 جـیـ بـاـوـکـنـ ... دـوـوـسـیـ پـاشـ
 نـهـرـمـهـ کـوـکـهـ قـورـگـیـ پـاـكـ
 واـیـسـاـ ... زـسـتـانـهـ نـهـزـانـ

نه و روژی بـیرـیـارـیـ دـوـورـ
 خـستـهـ وـکـمـ لـهـ سـهـ هـمـلـ
 گـیرـاـ بـهـرـهـ وـ چـایـخـانـهـ کـهـ
 بـوـمـهـوـهـ کـهـ نـهـ مـرـڈـدـیـهـ بـدـهـ
 بـهـ سـوارـهـ ... بـلامـ وـابـزـانـمـ
 سـوارـهـ نـهـوـیـ بـیـ خـوـشـ
 نـهـبـوـ نـهـمـ هـمـوـالـهـ بـوـ ، بـوبـهـ
 بـهـ دـهـنـیـکـیـ نـزـمـهـوـهـ وـتـیـ :

بـوـچـیـ نـهـ شـارـهـ بـهـ جـیـ
 لـهـهـیـانـ ؟ـ نـمـ وـیـسـتـ بـیـیـ
 بـلـیـمـ ئـاـ ... بـوبـهـ خـواـ حـافـیـزـیـمـ
 لـیـ کـردـ وـ بـهـرـهـ وـ نـیـسـتـگـهـیـ
 شـهـمـنـدـ فـهـرـیـ بـهـقـاـ بـوـمـهـوـهـ،
 پـاشـ چـهـنـدـ سـعـایـكـ شـارـیـ
 بـهـ سـرـامـ بـهـ جـیـ هـیـشـتـ ...

بُوْجِي كُورَلَم نَم وَرْفَزَا نَاغِرَه كَائِنَه وَه ؟

نهندی دورد زور لمهیزه کرد و بیدنی به پیشه همه سود
سالیک له ثیوارهی نهوروزا اگر نه کنه وه ، غری و پلسمی
ناظر له همود مال کیوچه و گرند و سهر لوئکه چیایه کدا
مشخه لانی نمچی یستینه ؟ سهانه .

جا تمه له جس بیوه همایوزه ؟ یه نایگر کردنده وه ج په دهندی
یدکی همیه به جه بیزنه نهوروزه وه ؟ راستی به کمی
هوی ناگر کردنده وه کیورد نهوروزه نه کس به ته اوی
نهی زانی چنیه وه نه لسته عرضه نووساویکی میزوی
کون دا باسی کراوه و نه همیچ بکله کمی میزوی بیهی نهوروز
به دهسته وهی که نهم خوده بیرینه بهه تیانی لیک
بدانه وه . بهلام لیکدانه وهی کمی انتی روودادی نهوروز به
پسی ثو نه فساتنه وی که لسانو نوونساوه کونه کان دا همه .
و بهو پسیهی دهها و دهتم لسه کنه وه نهی گیرانه وه ،
رهنگه همندی استسته ماسه له یه مان بورو وریکانه وه .

له سهوردهمی کون دا گورده ببره وی نایشی مه جوسی ؟
زفرده شتیسان کردوه ، و بهلای نهم نایشنه وه ناگز
به کلک بوه لهو هویانه پیسی خاوین نه کانه وه له بدر نهاده
ناگریان وه کوو همه سورو ووناکی به کی تر به لاوه پرور
بووه ، جا همندی که سی نه قامنه وهی ناگر کردنده وهی کورد

بکتری به تایه تی گه همیوو
گرندیگ نهوانی لنه ربکمی
نه لکیرشاندنی ناگرده وه هعوال
بندن به یه کتری ،
جا نهم زدداوه له وانهیسه
گراییت به خوو همیوو سالیک
بو زیند وو کردنده وی یادی
راپهرين و شورش سی
سغره که تووانهی کومه لانس
خملک .

دوووم - کومه لانی خملک
ددوای نهودی که سرکه وتن
نه سمر نه زده هاکی زور دارا ،
دوور نیزه له رق و تورره
بووندا دار و په دردووی
کوشک و سدرای نه زده هاک
و دهستوپیده نگه کانی ، ره کوو
سرینه واری زولم و سته مکاری
نه زده هاکن خوینعن ،

جا لنه دهاده خملگنسته سی
گرده بینهان به پیشنه همه سفر
منالیک بو زیندلوو کردنده لانی
یادی سغره که توتن ناگریان گرده
بینه وه ،

له گه بدر کوشه چه مرینه گهی
کرده به نایلای شور شر ، بسمو
چوره وی که چیز و گه و نه فسانه
کونه کان نهی گیررسنیووه ،
شتبیکی سه بیره و زور ریی
تی ناچی . جا له بسنه وه
گاوه نهی بدر له وهی بانگی
راپهرين بدنا پیشنه کسی
بروپاگاندهی بتو پیسرو رای
خوی و رو و خاندنی نه زده هاک
گرده بی ، کومه لانی خملکی
وریا کز دیسته وه و په یوهندی
بیم و نه وه وه کردنی ،
شتبیکان کردنی به نیشانه
بلار کردنده وی هه والی
راپهرينه که ، سمه بارت
بده وهی که بزونه وه که نهیش
بووه و له سهورده مهشدا
و هکوو نه مرو هوی په بیهندی
کردن ناسان نه بروه به تایه تی
گی لسته نانهان له بحایهی په فنو
هد اخصلی بنهانده وه ویکس و
بانه کان نه گیوین ، له وانهیه
لایکو گردنده دیان گرده بین سنه
لسته نانهان لیکلران گرده نهسته
راپهرينه که و ناگادان گزدنی

له نهوروزا بکیر دیسته وه بسو
خوره و شتی دیره بی
کورده واری ، یا بو ناگری بزست
مه جوسی به کان به تهندی سا ،
راستی به کمی له وانهی سه
پاشماوهی نه م پاوه و دوای
هزار آن سال شوینه واره کمی
هر بیته وه ، نهمه جگه
له راهی که نهوروز سه تای
رذگار بونه له دهست
مه رما و سوله و بی فر و
بارانی زستانه سخته کانی
کورده سان که دوور نیزه
ناگر کردن وه نیشانه مال
ناوابی کردن بی لسنه و هرزی
زستان و به خیز هاتن سی
به هار .

بهلام به پیی لیکدانه ره بکمی
ورده ره نکه ناگر کردن سه وهی
کورده له نهوروزا په بیهندی به
باکمی له مانه وه هدیه ؟
په گسته م س داپه و بیان و
لسته و که وتنی کومه لانی خملک
له لسته نه زده نه لانه ؟
لسته نه زده نه لانه ؟
لسته نه زده نه لانه ؟
لسته نه زده نه لانه ؟

لە کۆماز

— لە کاغذى كە لە
البجهوە هاتوه —

حضرت دايسى داخلىيە گردىستان
پەپ شيخ محمد غريب افندى كە
بو زىكەستنى آيش و كارى ام قىدە
تىرىپى هيئا بولۇش ماھىلت
فرمۇنى بە الچە بىزىادە جان و
منىكان و ئەقايى ئازلۇ خارج
باڭىمۇم خاڭىر بون — بىداغ مبارىك
استقلالىت گوردىستان ھاڭرا و نطق
ايرادىغا — لە سعادت و بىعىسى ام
روزە خەنسە لە هو لايمەوە ئىسر
شەنھاى و سۈرۈپ ئېپىرا —
خىدا بىهام اجلال و شوكت حضرت
ملک معلم (ئىنگىلەم مۇھەممەد اول) دەسى
لەنگ عەنەق بالغىرى بىكەت آمين —
دۇرۇت گوردىستان
ئىنارە ٤٤ ١٣ زەنگىزى يەگەمى ١٢٢٨

ضياعىكى گورە

لە ئازىيا و مەندوان وطن عرفان زادە
چمال يك شوي چۈزۈر شەمەرى راپورود
12 - 12 - كانون اول ٢٢٨ لە طرف
اشخاصىي مەجبۇلۇم دىست زىكىسى
لىڭدا دوڭلە اصادىتى كەپ باشىس ٢
سەمات وفاتى كەپ . —
خەيتىتا ضياع ام ڈائىه بىلەو
گوردىستان موجب تائز بولۇش ماھىلت
اشراف و عموم اھالى مەلکەتىمە لە
عالىيە محترىمە يان بىيان تەزىز و تەمىز
تسايدىت اكين .

دۇرۇت گوردىستان
زەمارە / ٥ روپى ٢٠ كاتۇنى
يەگەمى ١٢٢٨

بانگ گوردىستان — روز
گوردىستان
صاحب امتیاز فرتەي بانگ
گوردىستان جناب حاجى مەطفى ياشا
لە مشقلىت وظيفەتى دىسمەيە استىغايى
ئىرسد .
انتشارى ام غزىتىه ئوقۇما بىلۇ
گوردىستان فەلىيەتى خېر بولۇ
يعنى بانگ گوردىستان ئىتىجى روز
بىلۇ .
لېرى استىغايى مومن الىيە امتیاز
و ادارەتى ئۆزەتى دۇرۇت گوردىستان
با ازادەتى حضرت جلالت ملەك
گوردىستان دام شوتەتى بىلە ئاۋەدە
تۈدىش بىندەكىرا .
بای ئىتىجى بانگى كە بولۇش
فەھرىكىي استقبال ادرى دۇرۇت .
او بانگ بانگى بولۇش بىلە بولۇش
سەمات ادرى ام دۇرۇت دۇرۇتكە كە لە
الحىدە قوم نجىب كورە لە سايىمى
ھەت و اقدامات خەنابىل سعادت و استقلالىت
خېرى بولۇ .
خەدا ام دۇرۇت و بىلۇت گوردىستان لە
ھەم مەلتى كورە بىلە .
مدىر مىسئۇل
م. سۈرى
«سەرپوتارى دۇرۇنامەتى - دۇرۇتى
گوردىستان - سالى ١، ٤ زەمارە ١
١٥ تىشىت، دۇرۇتى ١٩٢٢»

أعلان
لە بولۇش كە مقام حضرت ملۇگانە
بە امورات جىزى، اشغال تىرى لە
بەلا استىغا بولۇ او مقام ئالىرىيە بىلە
صورت قۇرمۇ، مەنۋەھە ئىچىكى، خىلاف
ام اهلانە حىركەت ئاكى حىزى ادرى .
دۇرۇت گوردىستان

● زەمارەتى يەتمەن
دۇرۇنامەتى روپى گوردىستان
روپى ١٥ تىشىتى دووھەمى
١٩٢٢، ئە سايلەتىسى
دەرچوو .

● روپى گوردىستان
روپۇنامەتە كى رەسمى بولۇ لە
لایەن حۆكمەتە كە ئىتىجى
مەممەدودى نەھەرەوە دەر
لەچوو .

● شاكيىرى ناسراو خسوا
لى خوش بولۇ شىيخ نۇورى شىيخ
صالح خاوهنى دۇرۇنامە كە بولۇ ،
گەھلىي توپسىرى ترى وەكۈو
ماھىستىيان رەفيق حىلىم ،
غارف صائب ، على بابىر ئاخا ،
تىبايانىدا ئەنۇمىسى .

● دۇرۇنامە كە ھەچەنەدە بە
گوردى دەر ئەچچوو ، بەلام
چار و بار شىيمۇرۇ و تارتى
فائرسىي و توركى تىا ئەنۇرسراو
كە ئەوانىش دەرىسازەتى
مەسىھەتى كورە بولۇن .

● دۇرۇنامە كە تەنبا (١٥)
زەمارەتى دەرچوو ، وە هەر
زەمارەتى ئە لایەرەتى بىلە
قەبىلەتى بچووك دەر ئەچچوو .

رۆزگاری

مجلة اسبوعية عامة - سليمانية

④ رۆزگاری بـلـاوـ کـهـرـوـهـیـ
بـیـرـوـبـاـوـهـرـیـ جـهـنـگـاـوـوـرـانـیـ
بـنـزـوـتـنـهـوـهـیـ کـورـدـایـهـتـیـ
یـهـ لـهـ پـیـنـاـوـیـ نـهـهـیـشـمـقـمـیـ
نـازـاـرـدـاـیـ نـهـتـهـوـاـیـهـتـیـ وـ
چـهـوـسـانـدـنـهـوـهـیـ چـینـاـیـهـتـیـ
داـ .

● رۆزگاری گـوـفـارـیـ
گـرـیـکـارـانـ وـ جـوـتـیـارـانـ وـ
رـهـوـشـهـنـ بـیـرـانـیـ شـوـرـشـ
گـیـرـهـ .

● رۆزگاری هـلـگـرـیـ
مـهـشـخـهـلـیـ بـیـرـوـ بـاـوـهـرـیـ
مـهـشـمـهـلـیـ بـیـرـوـ کـاـوـهـرـیـ
سوـشـیـالـیـسـتـیـ یـهـ .

● رۆزگاری گـوـفـارـیـ
تـیـکـوـشـهـرـانـیـ رـیـگـهـیـ
رـۆـزـگـارـیـ وـدـیـهـوـکـرـاسـیـ
وـسـوـشـیـالـیـزـمـهـ .

١٩٢٩